مكذا من الأصل

המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית / במ"ר ירושלים יום ג' פ' האזינו ה' תשרי תשל"ה (24 בספטמבר 74) / המחיר 60 אגורות שנה כה גליון 8706

מצרים דוחה האולטימטום הירדני אך מקווה שתשאר במסגרת הערבית

מביעה תקווה שעמדת ירדן לא תמנע חידוש שיחות ז'נבה

קאהירה, יום ב', מצרים דחתה את האולטימטום [illegible] למשוך את ידיה ממאבקי השלום [illegible] התיכון — אמרו היום פקידי [illegible] במצרים.

[illegible] הם הביעו את אמונם כי עמ־[illegible] של ירדן לא תמנע את חידוש [illegible] ות השלום הערביות־ישראליות ב־[illegible].

ירדן הודיעה ביום א' כי החליטה להקפיא את תפקידה במאבקי השלום במזרח התיכון. זאת כמחאה על ה[illegible] עה שפורסמה בשבת בקאהיר על [illegible] מצרים, סוריה, ואש"ף, אשר ה[illegible] ה באש"ף כנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלסטינאי.

ירדן הודיעה כי היא רואה בעמדה [illegible] של מצרים נסיגה מן העמדה ש[illegible] וה בידלי אשתקד. בהודעה משו־[illegible] עם ירדן נאמר כי ירדן הגיל לדבר בשם הפלסטינאים החיים בת־הוכה, בעוד על הארגון לשחרור פל־שתין לייצג את כל יתר הפלסטינאים.

בהודעת ירדן מאתמול נרמז, כי הפסגה הבאה של "הקסאבה" העיעה פרופגנדה, והדבר יהיה תלוי בהתכ־אות ועידת פסגה הערבית האמורה להתכנס ב־26 באוקטובר בראבאט שבמארוקו.

בהודעה הירדנית נאמר, כי אם ועידת הפיסגה תתמוך בעמדה החדשה של מצרים, סוריה ואש"ף, "פירושו של דבר יהיה כי ירדן שוחררה מכל אחריות פוליטית ומקשריה הישירים עם העניין".

"דבר זה נשמע כאולטימטום ואין אנו יכולים לקבלו", אמר פקיד מצרי. "מלבד זה ניתן להביא את התגובה הירדנית, והיא לא היתה בלתי צפויה". הפקידים המצריים אמרו כי מצרים מקווה מאד שירדן תישאר "במסגרת הערבית".

הם הביעו תקווה כי דיוני הפיסגה הערבית ואולי להניע מצד פייסל מלך סעודיה על המלך חוסיין, יביאו את ירדן מלנטוש את שורות הערבים.

"אלאהראם": השיחות המשולשות פירוד את תקוות ישראל

קאהיר, יום ב', — העתון המצרי "אלאהראם" כתב היום, כי השיחות בין מצרים סוריה והארגון לשחרור פלשתין פירוד הלוצה ישראלים כדבר נכונות לכרות שלום עם מדינה ער־בית אחת תוך הכרזה כי קשה מדי להשלים עם מדינה אחרת.

העתון כתב כי ההודעה המשותפת על השיחות הוכיחה שהמאבק הערבי נותר להבטיח נסיגה ישראלית מכל השטחים הכבושים ולהשיב את זכו־יות הפלסטינאים.

העתון מוסיף כי מנהיגים ישראליים הכריזו זה לא מכבר "כי יסוגו מן הטריטוריה של מדינה אחת אך לא מן הטריטוריה של מדינה אחרת.

ישראל היארה לעצמה כי תוכל ל־זרוע פירוד בקרב הערבים כדי להיות בעמדה חזקה יותר וכדי שתוכל ל־כפות את תנאיה, אולם ההודעה ה־מצרית־סורית־פלשתינאית ועקרונותיה פירוד את כל החלומות הישראליים — כתב העתון. (עי"ר ופ"ס)

בועידה העולמית לעניני אנרגיה:

נשיא ארה"ב קורא להורדת מחירי הנפט

ארה"ב תעשה לאספקת אנרגיה עצמית

דטרויט, יום ב' — נשיא ארה"ב, ג'רלד פורד, הזהיר היום את הארצות המפיקות נפט במזה"ת, שסירובן ל־הוריד את מחירי הנפט או לשתף במשאביהם את האומות התלויות ב־נפט יגרור אחריו תוצאות קטלניות.

בועידה העולמית לעניני אנרגיה הנערכת בדטרויט אמר הנשיא פורד, כי אומות ריבוניות אינן יכולות ל־הצליח שבדיניהן הוכתב להם, או שגורלם יוכרע באופן מלאכותי ע"י עיוותים בשוקי העולם. "איש אינו יכול לחזות מראש את הנזק או את התוצאות הקטלניות, אם ימצאו אומות, המסרבות להתחלק באוצרות הטבע ל־מען תועלת האנושות כולה" — אמר. הוא הודיע, כי ארה"ב תנקוט צעדים למען אספקה עצמית של אנרגיה, כדי למנוע את התמוטטות כלכלתה.

פורד אמר, כי ביצוע התוכנית ל־השגת אי־תלות בתחום האנרגיה, עליה הודיע בזמנו הנשיא ניקסון, היא הת־חייבות אמריקנית בעלת היקף כפי שהיתה ההתחייבות של הנשיא קנדי להנחית אמריקני על פני הירח.

אסטרטגיה גלובלית חייבת להזהיר ל־מחירי דלק, שיהיה בהם משום הב־טחת חוק למפיקים, אך אינו פוגע ב־כלכלת הצרכנים — אמר פורד, שציין, כי ארה"ב מכירה בצדקת שאיפתם של מפיקי הנפט לקבל מחיר הוגן.

פורד התווה תוכנית בת שלושה סעיפים לפתרון בעיית האנרגיה ב־עולם, הכוללת הגברת הפקת הא־נרגיה, מניעת בזבוז ועידוד שיתוף הפעולה בין היצרנים והצרכנים. עוד אמר פורד, כי גמור וגמור עם ארה"ב לסייע לארצות העניות, הסובלות מ־מחסור במזון, וכי ארה"ב תצטרף ל־מערכה עולמית של מלאי מזון, תג־ביר את משלוחי התוצרת החקלאית שלה לארצות הנצרכות ותעודד תוכ־ניות לסייע לארצות אחרות לגדל יו־תר מזון משלהם. (יופ"י רצ"ר)

גוברת ההתנגדות לשלטון הממשל הצבאי באתיופיה

צפויה שביתה של האיגודים המקצועיים

אדיס אבבה, יום ב' — עובדי מש־רד האוצר האתיופי הצטרפו לאיגודים המקצועיים, המביעים את התנגדותם לשלטון הצבאי באתיופיה בעקבות ההדחה של הקיסר היילה סילאסי.

הודעה שפורסמה ע"י ועד עובדי משרד האוצר קראה להקמה מיידית של ממשלה אזרחית וגינתה את הש־ליטים הצבאיים על שהקימו ממשלה צבאית זמנית. זו הפעם הראשונה ש־עובדי משרד ממשלתי כלשהו מגלים בפומבי התנגדות לממשלה הצבאית.

הממשלה הצבאית של אתיופיה הו־דיעה אמש על הקמת גוף אזרחי מייעץ שמתפקידו לנסח חוקה חדשה של המדינה ואת ההליכים להחזרת מ־משלה אזרחית, שתבוא במקום ה־ממשל הצבאי הנוכחי. משקיפים מ־ציינים, כי הקמת המועצה היתה ב־בחינת מחווה כלפי אנשי הרוח של אתיופיה המתנגדים למשטר הצבאי. הסטודנטים באוניברסיטת אדיס א־בבה שכבר הודיעו, כי הגוף המייעץ אינו אלא כסות מסולל סמכויות מ־משיות וכי הם עומדים על הדרישה לשים קץ מיד לממשל הצבאי.

יו"ר המועצה הצבאית השלטת, ה־גנרל אמן אנדום, עמד להתוועד היום עם שגרירי 47 מדינות המיוצגות ב־אדיס אבבה, אולם הפגישה בוטלה ברגע האחרון. לשגרירים נמסרה א־גרת התנצלות בשם הגנרל שבה נא־מר, כי עניינים דחופים מנעו ממנו להפגש עם השגרירים. (ע"ר)

שביתה כללית באתיופיה

הסתדרות העובדים האתיופיים, ה־איגוד המקצועי הגדול ביותר במדינה, קרא היום לחבריו לפתוח בשביתה כללית החל מיום ד' ה־25 בספטמבר.

הסיבה העיקרית להכרזת השביתה היא מעצרם של נשיא האיגוד ומזכירו ע"י הצבא. סיבת המעצר אינה ידועה. אולם נמסר כי הנשיא והמזכיר של ה־איגוד הועברו ע"י חיילים אל בסיס הארמיה הרביעית, שם מוחזקים גם שאר האישים הפוליטיים שנעצרו ע"י הצבא.

השלטונות הצבאיים של אתיופיה קראו קודם לכן לאיגודים המקצועיים לשים קץ להתקפותיהם הפומביות נגד הממשלה הצבאית.

גורמי בטחון:

יתכן שמבקרי הקיץ ארגנו חוליות חבלה

גורמי בטחון אינם שוללים את ה־אפשרות כי מבקרי קיץ שנכנסו בש־עת הביקורים האחרונים ליהודה ושומ־רון מארצות ערב הביאו להתארגנויות מחודשות של חוליות החבלה בשט־חים ובישראל.

לכתב עתי"ם נמסר, כי ארגוני ה־טירור לא הצליחו בעונת ביקורים זו להעביר דרך גשרי הירדן מטעני חב־לה הודות לאמצעים שננקטו לבדי־קת כל הנכנסים. יתכן שבגין הביקו־רת הקפדנית והחמורה שהונהגה ב־גשרים נאלצו ארגוני החבלה לשלוח סוכנים למען ביום חוליות חבלה. בר־דם, כי על אף סיומה של עונת ה־ביקורים נמצאים עדיין בגדה מבק־רים רבים.

נמסר כי הפיגועים האחרונים ש־נעשו בשטחים עצמם כגון הרצח ב־ג'נין, הפיצוצים בשכם, והחבלה בבית לחם אינם זוכים לאהדה של תושבי ערי יהודה ושומרון. (ע)

הרוגים ופצועים בהתנגשויות בין אנשי מפלגות יריבות בלבנון

בין ההרוגים — ראש ה"פלנגות" בתרשיש

ביירות, יום ב' — שלושה אנשים [illegible] ונפצעו בהתנגשות [illegible] אנשי הפלנגות הימנית והמפלגה הסוציאליסטית המתקדמת השמאלנית בכפר תרשיש שבאזור הר לבנון — [illegible] היום מקורות משטרתיים. [illegible] הפנים הלבנוני [illegible] אמר היום, כי כתוצאות הראשו־[illegible] של החקירה שנפתחה בעקבות התקרית, שנערכו אמש בתרשיש, 30 [illegible] מזרחית לביירות, יצא כי [illegible] הפלנגות של פייר ג'מאייל הם [illegible] פתחו בתקרית נגד אנשי כמאל ג'ונ־בלאט.

פייר ג'מאייל עצמו ובנו, שהגיעו ל־כפר תרשיש כדי לחנוך סניף חדש של מפלגתם, יצאו בשלום מן ה־התנגשות.

עתוני לבנון מוסרים הבוקר בהב־לטה פרטים על פרשה זו.

מסתבר כי כאשר המשלחת הרשמית של מפלגת הפלנגות הגיעה לסביבות הכפר נתקלה במחסום של אבנים, נוס־עי המכוניות הראשונות יצאו כדי לפנות את המחסום ואז פרצו יריות.

ההרוג הראשון היה עבדול יוסף גבראייל, ראש סניף הפלנגות ב־תרשיש. שני האחרים היו מתושבי הכפר והם נהרגו מכדורים תועים ב־היותם בתוך ביתם.

חילופי היריות בנשק אוטומטי נמ־שכו כשלושה רבעי שעה, ולאחר מ־כן היו יריות בודדות. היריות פסקו רק בשעה 9 בערב, עם בואו של כוח גדול של ז'נדרמים ואנשי קומנדו של הצבא, בסיוע מכוניות משורי־יונות. (עי"ר, פ"ס)

תחזית מזג האויר

היום מזג האויר: בהיר. [illegible] הטמפרטורות המרביות הצפויות: ירושלים 16 עד 27, תל אביב [illegible] עד 28, חיפה 21 עד 28.

[illegible] לחות יחסית [illegible] שינוי ניכר. [illegible] אפיק ברומטרי [illegible] משתרע במזרח ים התיכון [illegible] (ע)

ערפאת נועד בדמשק עם שר המלחמה המצרי

ביירות יום ב' — מנהיג המחבלים יאסר ערפאת נועד אתמול בשיחה בדמשק עם שר המלחמה המצרי הפילדמרשל אחמד איסמאעיל עלי — מסרה היום סוכנות הידיעות של ה־מחבלים.

סוכנות "ואפא" מסרה כי פגישה זו — הראשונה בין ערפאת לבין שר מצרי מאז יולי, כאשר פורסמה הוד־עת המועצה הצבאית של הליגה ה־ערבית נסבה על דיון על המצב באיזור לאור ההודעה המשולשת ש־פורסמה בקאהיר בשבת, בעקבות כנס שרים מצרי־סורי בהשתתפות נציגי המחבלים. בהודעה זו שוב הוכר ה־ארגון לשחרור פלשתין כנציג יחיד ולגיטימי של העם הפלשתינאי. (צ"ט)

שר החוץ הצרפתי מביע תמיכה בעם הפלשתינאי

"חיוני לחדש את המו"מ במזרח־התיכון"

כרסו האו"ם, יום ב' — הקהילה ה־בינלאומית חייבת להכיר בשאיפות ה־לגיטימיות של העם הפלשתינאי ו־בהסדר הסכסוך במזה"ת. צרפת מוכנה להשתתף בחיפושים אחר הסדר, ש־יהיה מוסכם על הצדדים הנוגעים בדבר ויבטיח אך ורק את האינט־רסים האמיתיים של העמים והמדינות באזור, ביניהם אין צרפת נוטה לש־כוח את ישראל — אמר שר החוץ הצרפתי ז'אן סובאניארג בנאומו בדיון הכללי של עצרת האו"ם.

הוא אמר, שצרפת מוסיפה לדגול בהסדר המבוסס על ההחלטות 242 ו־338 של מועצת הבטחון, המחייבות נסיגה ישראלית משטחים כבושים וה־התחייבות כל המדינות לכונן שלום, שיכיר בזכותה של כל מדינה להיות בשלום בגבולות בטוחים ומוכרים. כן אמר שר החוץ הצרפתי, כי אסור להשלים עם העצרות התנופה לקראת כריתת שלום ערבית־ישראלית ועל כן חיוני הוא לחדש את המו"מ, כדי שהסדר מתקבל על דעת הצדדים יושג בהקדם האפשרי.

על הדו־שיח האירופי ערבי, בהנהגה בין ארצות השוק האירופי המשותף ובין מדינות הליגה הערבית אמר שר החוץ הצרפתי, כי הוא נועד ל־צור שיתוף פעולה בסיפוס חדש בין שתי קבוצות של מדינות על בסיס כוחן וראשיה בשותפות לקידמה חב־רתית וכלכלית, שישמש דוגמא בב־חינת סיכויי העתיד. (צ"ר, פ"ס והפ"צ)

> חברי כולל דגל ירושלים ברוך שלים נענים להזמנתו של חה"כ הרב מנחם פרוש ותורמים תרומה ראשונה בסך —300 ל"י עבור פעולות מחלקת הקליטה של אגודת ישראל ומזמינים את כל אברכי הכוללים לעשות כמותם.

בנאומו בעצרת האו"ם:

קיסינג'ר קורא לא להכשיל מאמצי השלום במזה"ת

הקריאה נועדה למנוע התקפות על ישראל

כרסו האו"ם, יום ב', — שר החוץ האמריקני ד"ר הנרי קיסינג'ר קרא ב־נאומו בעצרת האו"ם שלא לגרום מכ־שולים בדרך מאמצי השלום במזרח התיכון ע"י חיפוש אחר שעיר לעזאזל במסגרת הסכסוך הערבי ישראלי.

קיסינג'ר אמר, שהעצרת הכללית י־כולה לסייע או להפריע למהלך ה־דברים. היא יכולה לחפש אחר שעיר לעזאזל או צורך לפתרון היא יכו־לה לספק לצדדים הנוגעים בדבר עילה כדי להמלט מן המציאות, או תמיכה בחיפושים אחר פשרה, היא יכולה לעסוק בהצמלה, או לתרום לפתרונות ריאליסטיים, העונים על דרישת האדם לשלום.

משקיפים מציינים, כי קריאתו של ד"ר קיסינג'ר שלא לחפש שעירים לעזאזל נועדה כנראה למנוע התק־פות נוספות נגד ישראל, ארה"ב לא התנגדה להכללת סעיף על הבעיה הפלשתינאית בסדר יומה של העצרת, בתנאי שהדיון יהיה בונה. משקיפים אומרים, כי ארה"ב תמיכה דרים עם ישראל, ובעצרת מושבים יהדי דב־רי תצדולה כאשר הצעות היבויות. ד"ר קיסינג'ר קרא להבלגות בתהליך האיטי של שיחות השלום.

"הבה נהיה ריאליסטיים לגבי מה שיש לעשות, אמנות המו"מ היא ל־הציב מטרות שניתן להשיגן ולהקצות די זמן, כדי להשיג מטרות אלו ולה־ור לקראתן בהחלטיות.

ד"ר קיסינג'ר אמר, כי מנהיגי ה־מזה"ת הסכימו, כי ניתן להשיג יותר במו"מ מאשר במלחמה, חברי העצרה באורח קולקטיבי ובנפרד נושאים ב־אחריות כבדה, כדי לעודד ולהבטיח בצדדים המעורבים בסכסוך במזה"ת להמשיך בדרך זו. הוא אמר, שהנשיא פורד ביקש ממנו לחזור ולהצהיר, כי גמור וגמור עם ארה"ב, ללחוץ למען קידום מאמצי השלום, אנו פועלים ב־שיתוף הדוק עם הצדדים הנוגעים ב־דבר ונשתף פעולה אתם במסגרת ועי־דת ג'נבה — אמר קיסינג'ר. (ע"ר)

ראש סוכנות הביון האמריקנית, ו. קולב:

ה"סי. איי. אי." לא היה מעורב בהפלת ממשלות צ'ילה ויוון

ניו־יורק, יום ב' — ראש סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב (סי. איי. אי), וויליאם קולבי, הכחיש ואמר כי הכחיש כי סוכנות הביון ה־יתה מעורבת בקשרים אשר הפילו ממ־שלות בצ'ילה ויוון.

מר קולבי אמר בראיון שפורסם היום ב"טיימס": "לא היינו מעור־בים בקשר ביוון ב־1967 או בספטמ־בר האחרון בצ'ילה".

ביקורת חריפה נמתחה על סוכנות הביון לאחר שפורסמו גילויים שלפיהם התערבה הסוכנות בעניינים פנימיים של צ'ילה ובמימון קבוצות שהתנ־גדו לנשיא המארקסיסטי אלייגדה, אשר מצא את מותו בקשר הצבאי אשתקד.

צירים בשני בתי הקונגרס האמרי־קאי הגישו בדרישה להקים פיקוח ה־דוק יותר על פעולות הריגול הגלו־באליות של סוכנות הביון.

מר קולבי אמר: ההכנות בצ'ילה נגד הכוחות הפוליטיים של אלאינדה, היתה להכרח בכוחות הדמוקרטיות ב־אשר דיכאו בדרכים שונות יסודות דימוקרטיים שונים, קיווינו שהכוחות הדמוקרטיים יעלו לשלטון בבחירות ב־1967".

הוא אמר כי סוכנות הביון המר־כזית מוסיפה לאסוף בפעולות מו־דיעין הצבאיות־למחצה בארצות זרות, אולם כיום פעולות אלה „נצ־מצמו עד מאוד". (ע"ר)

4 חדרים למכירה
בהזדמנות
ק"ג חדשה 3 כווני אויר
חזית
טל. 03-786839

ברכת הקהילה החרדית בבודפסט לאגו"י העולמית

ראשי הקהילה האורתודוכסית ב־בודפסט, העבירו להסתדרות אגודת ישראל העולמית בירושלים את בר־כת הקהילה לשנה החדשה.

בברכתם כתוב בין השאר: „ברכ־תנו הנאמנה, ברכה כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומאושרת, שנת חיים ושלום, אושר והצלחה רבה באמצעיכם להרמת קרן התורה וה־יהדות".

על הברכה חתמו ר' צבי פיקסלר, ראש הקהל, וסגנו ר' יהודה נתנאל אונגאר.

בנקאים דנים בלבנון על המצב הפיננסי והמזה"ת

בית מרי, לבנון יום ב' — כמה מאות מנציגי הבנקים העיקריים בעולם התכנסו היום במלון קייץ הררי זה, לדיון על "המזרח התיכון והמצב הפיננסי העולמי", ב־חסות „הפיננשל טיימס" הלונדוני [illegible]

הכנס בן שלושת הימים ידון בהש־לכות על המזרח התיכון והעולם כולו בשל הגידול העצום בעושרן של אר־צות הנפט.

הצירים בועידה ידונו איך בנקאים מסחריים מוסדות בינלאומיים וממש־לות יוכלו להתגבר כדי לאפשר השקעות ארוכות מועד של הכנסות־נפט בתקופה של אינפלציה דוהרת. (ע"ר)

התפוצצות בשכם

— התפוצצות אדירה שנשמעה כ־הם לשעה 10 בערב א' בערב בשכם גרמה לבהלה ברחובות העיר שהמו אותה עת מאד.

ההתפוצצות נגרמה על ידי מטען חבלה שהונח סמוך ללשכת העבודה בעיר. רחובות העיר התרוקנו מהר מאנשים שנבהלו לבתיהם והסתגרו. כוחות הבטחון פתחו בבדיקות, ועצרו מספר אנשים שהיו בקרבת מקום. לא נגרם כל נזק.

היה זה מעשה החבלה השלישי ש־אירע תוך הביצועים האחרונים בשכם לאחר הפוגה ארוכה שנמשכה מאז ראשית הקיץ. (ע)

דולרים מזוייפים מסידרה שבידי מחבלים באירופה נתפשו בישראל

— משטרת ירושלים תפסה כנופיה של מבריחי דולרים מזוייפים מחו"ל לארץ. מבליהם של אנשים נמצאו עשרות אלפי דולרים מסידרה הדולרים שנמצאו אצל אנשי הצבא האדום היפאני באירופה.

הדולרים נמצאו אצל יום טוב יונתי בן 35, ועליזה בן־גיגי בת 30, בעת שהיו במכוניתם ליד מלון "דיפלומט" בירושלים, בדרכם לבצע עיסקה של החלפת הדולרים.

המשטרה שעקבה אחריהם זמן מ־משך נערכה במבצע מודע בסביבת המלון כדי ללכוד את החשודים, אנשי הלשכה לתפקידים מיוחדים של מש־טרת ירושלים הוצבו במקומות שונים בסביבה וחלקם אף התחפשו למלצרים כשנראו שני החשודים במכוניתם ל־יד המלון הסתערו עליהם אנשי המש־טרה בפיקודו של מפקח משנה משה קנופלר. ביד האשה נמצאו 48 אלף דולר בשטרות של 100 דולר. סידר־תם היא כאמור, זו שנמצאה בידי המחבלים היפנים, בעקבות חקירתם של השניים, נעצר סוחר מכוניות סבי־דורן, בן 40 המחזיק במגרש המכוניות באיזור ציר המכוניות בצפון תל א־ביב. השלושה הובאו בפני שופט שהו־ציא פקודת מעצר נגדם.

חוקרי המשטרה סבורים כי השלו־שה היו קשורים לרשת עולמית של מבריחי דולרים מזויפים וכי הדולר־ים נשלחו מביירות לאירופה ומשם הועברו לארץ. לפי שעה לא ברור אם הדולרים הוברחו לארץ רק למט־רות פליליות או שמא יש להעברה קשר לפעולות מחבלים. לכתב עתי"ם נודע כי המשטרה הקים צוות חקירה מיוחד לבדיקת הפרשה, ויתכן פניה ל"אינטרפול" לשם חשיפת חלקי הר־שת האחרים באירופה. (ע)

סאדאת הפסיק הצנזורה לשיחות טלפון לחו"ל

קאהיר, יום ב' — הצנזורה על כל שיחות הטלפון בין מצרים לחו"ל בו־טלה — נאמר בצו שפורסם אתמול על ידי הנשיא סאדאת.

עד כה הקיימו השלטונות את ש־הת הטלפון בין מצרים וארצות חוץ, והמטלפנים נדרשו להשתמש בשיחו־תיהם לחו"ל רק בשפה זרה אחת, מ־לבד ערבית, לעתים גם נאסרו שיחות בשפות או בניבים לא נפוצים. (צ"ט)

במלאת שנה לפטירתו של בעלי ואבינו

הרב הגאון ר' אברהם רפופורט זצ"ל

דיין ומו"ץ בק"ק לונדון והמדינה

נעלה לקברו בהר הזיתים, היום יום ג', ה' תשרי בשעה 3 אחה"צ

הסעה מביד' יונה פינה גאולה בשעה 2.45

המשפחה

אנו מודיעים בצער
על פטירתו של יקירנו,
חתני גיסי ודודנו
ר' מנחם מנדל
בן ר' ישראל זמס
(זנמירובסקי) ז"ל
נפטר ביום ו' תשרי תשל"ה
בניו־יורק

משפחת פיק

במלאת שש שנים לפטירתו של
ראש משפחתנו הבלתי נשכח
הרה"ח ר' משה אברהם כהן ז"ל
התקיים עליה לקברו בהר הזיתים שבירושלים עיה"ק,
ביום שני למחרת יום הכיפורים, י"א תשרי תשל"ה,
(27.10.74), בשעה 10 לפנה"צ.
היציאה לבית הקברות בשעה 9.45 לפנה"צ מבית הוויזון, רח' יהודה המכבי 10, ירושלים

המשפחה

עומד להפתח
כולל בסקנדינביה
מתקבלים אברכים ת"ח ויר"ש
רק בהצעות רציניות
נא לפנות טלפון: 03-784075

לחטיבת ביניים מבוססת
במרכז הארץ
דרושים:
1. אב בית ½ דירה מרווחת במקום
2. מזכיר
הצעות נא לפנות ת.ד. 1559 בני ברק

מחלקת הקליטה של אגודת ישראל
הועדה לקליטה רוחנית של
עולי ברית המועצות

בשנה החולפת השקענו למעלה ממליון וחצי ל"י
ב— הגדלת והרחבת כושר הקליטה של ילדי העולים בבתי ספר ובמוסדות חינוך חרדיים ברחבי הארץ;
* הקמת ישיבה לעולי בוכרה ולעולי גרוזיה;
* פתיחת שמונה בתי כנסת על ציודם וריהוטם בריכוזים של עולי גרוזיה, בוכרה וקרפטורוסיה;
* סידור והכוונת מאות בני ובנות עולים והחזקתם החודשית בעשרות מוסדות קליטה, ישיבות ובתי חינוך חרדיים;
* החזקת גני ילדים ומעונות יום לילדי העולים במקומות שונים בארץ;
* הקמת מועדונים לנוער ואולפנים להורים;
* הקצבות ותמיכות לישיבות ומוסדות הקולטים נוער עולה;
* הקמת רשת שיעורי תורה לנוער ולמבוגרים בישובי עולים מגרוזיה, ומבוכרה בדרום הארץ ובצפון;
* מתן תשמישי קדושה, ספרי תורה, תפילין, מזוזות, טליתות, ספרי קודש וכו' להמוני העולים החדשים;
* פעולות הדרכה רוחנית בכל שטחי הדת בכתב ובעל־פה לאלפי עולים המפוזרים בעשרות נקודות ישוב ברחבי הארץ;
* סיוע כלכלי לעולים דתיים בצעדיהם הראשונים בארץ.

שנת תשל"ה הבאה עלינו לטובה, תהא שנת רבת אתגרים למשימות הקליטה הרוחנית.
בשנת תשל"ה יוכפלו המאמצים ויורחבו המעשים למען הצלתם הרוחנית והתורתית של אחינו העולים.
היה נא שותף למצוה גדולה ונשגבה זו!
תרום את חלקך להמשך הפעילות כהוראות גדולי הדור, מאורי ישראל ושרי התורה!

תרומות להעביר למשרדי המחלקה:
תל־אביב, רח' ברדיצבסקי 5, ת"ד 1053
ירושלים, רח' שומר הכותל 5, ת"ד 326

בס"ד
למכובדנו
סגן המנהל המסור והנאמן
הרב יוסף דב הולצברג שליט"א
לרעיתו מרת לאה תחי', ולבנו ר' יעקב נ"י
ברכת מזל טוב חמה
להולדת הנכד
יזכו יחד עם ההורים לגדלו לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
מאחלים מעומק לב
צוות המורים והמורות שליט"א
מכון בית יעקב למורות — ירושלים.

מרכז החינוך העצמאי
בס"ד תשרי תשל"ה
הודעה
למנהלי/ות בתיה"ס של החה"ע
החלטנו לאשר את יום מחרת יום הכיפורים שהוא עש"ק כיום חופש
יום לימודים זה יוחזר ע"י עובדי ההוראה כפי שיקבע בס"ד
ביום ראשון י"ג תשרי דנא יתקיימו הלימודים כסדרם בכל מוסדות החינוך העצמאי
בברכת
גמר חתימה טובה
ההנהלה

מרכז החנוך העצמאי
הפקוח / ההנהלה
כנס התעוררות
לתלמידות כתות ז–ח
מחוז ירושלים
בהשתתפות: גדולי התורה וראשי החנוך העצמאי
יתקיים בעז"ה היום יום שלישי ה' תשרי תשל"ה
בבנין סמינר „בית יעקב" רחוב ברנדייס ירושלים
בשעה 9.30 בבקר.
נא להביא ספרי תהילים.

משה אלי' טרויבע — ירושלים
דבורה ברגר — בני ברק—ניו יורק
מאורשים
בס"ד אור ליום ג' ה' תשרי תשל"ה

מתיבתא תפארת ישראל
ע"ש הס"ק מרוזין זצוקל"ה — עיה"ק ירושלים תובב"א
ברכת מזל טוב
לידידנו היקר והנעלה, מנאמני אנ"ש הסופר הדגול
הר"ר ישראל שפיגל הי"ו
חבר הנהלת ישיבתנו
להולדת הבת שתחי'
יזכה לרוב אושר ונחת ממנה ומכל יוצ"ח
ההנהלה

ברכת מזל טוב
לחברנו הדגול הסופר המהולל
ר' ישראל שפיגל הי"ו
חבר מזכירות מרכז אגודת ישראל בירושלים
להולדת בתו תחי'
יזכה הוא וביתו לגדלה ולחנכה
לתורה לחופה ולמע"ט מרב נחת והרחבה
מרכז אגודת ישראל
ירושלים ת"ו
המועצה והמזכירות

מרכז נשי אגודת ישראל
בארץ ישראל — על כל סניפיה
הועד למען הילד העולה

בהכרת תודה עמוקה וברגשי כבוד ויקר שלוחה בזאת ברכותינו החמה והלבבית לקראת השנה החדשה הבעל"ט, לכל ידידינו וידידותינו בארץ, באירופה, ובצפון ודרום אמריקה.

המסייעים ללא לאות לעבודתנו הקדושה בפתות מוסדותינו, מעונות היום וגני הילדים שלנו בכל אתר ואתר, והתורמים בכך רבות להצלת נפשות וחינוכן ברוח ישראל סבא.

יותן ה' שיתברכו יחד עם כל בני ביתם יחי' בכל מילי דמיטב

בברכת גמר חתימה טובה
ומועדים לשמחה

בשם ההנהלה
[illegible] — ירושלים / [illegible] — בני ברק / [illegible] — תל־אביב

مكان الأصل

הד היום

שובה ישראל

"אמרו ישראל לפני הקב"ה רבש"ע, אימתי אתה גואלנו? אמר הקב"ה לכשתרדו במדרגה התחתונה אותה שעה אני גואל אתכם, דכתיב ונקבצו בני יהודא ובני ישראל יחדו ושמו להם ראש אחד ועלו מן הארץ, וכתיב כי שחה לעפר נפשנו, מה כתיב בתריה: קומה עזרתה לנו, אמר הקב"ה הכל מכם".
(ילקוט שמעוני הושע י"ד)

מ/ה יום הכיפורים השתא יהיה כמו בכל שנה, יום קדוש יום אדיר, יום שנתן לנו הקב"ה לשוב לפניו ולכפר בו את כל עוונותינו, אולם כאשר נחזור אל המחזור, אל התפילה מלאות הרגש והתחנונים השגורים על פינו, כאשר נחזור לבקש מחילה, סליחה וכפרה על כל עוונותינו, לא נוכל להנתק מן המאורעות שפקדו את העם כרעם ביום קדוש זה, כן המשבר שמלווה את העם הזה מאז צהרי יום כיפורים אשתקד.

מפני שאנו מיטלטלים עצמנו כמשבר למשבר ללא רגיעה וללא נסיון רציני לשבור את המעגל. זו היתה שנה של התנפצות אשליות ודעות כוזבות, אף על פי כן, קשה להבחין בתמורה רצינית, בהפכה רוחנית בחברה היהודית בארץ ובתפוצות. גם כאשר חרב חדה כונחה על הצוואר, אין אנחנו מבקשים רחמים אלא שוגים באשליות, שוא ותהורים על איוולתם, קשה, קשה מאד להבין לעומק רוחם של האנשים השקועים עד צווארם בתמורות וברדיפה אחרי התענוגים של הבל, ולמרבית הצער והכאב, לא נשמע קולו של הנביא המזהיר מפני הסכנה וקורא את העיר הגדולה לאלוקים לשוב בתשובה — ואלה אשר משמיעים דבריהם, קולם אינו נשמע.

זוהי מציאות עגומה המוסיפה עגמימות נפש לאדם המאמין זה שמרגיש ויודע, שמלחמת יום הכיפורים היא מאורע רב משמעות שיש לדרשו היטב, מתוך ראייה ברורה את הקשר שבינה לבין המציאות החברתית המנתקת את עצמה מכל מה שמחייב אותה היוקה והקשר לארץ הזאת „שעיני ה' אלוקיך בה מראשית שנה ועד אחרית שנה" האמנם סתו עיניהם של האנשים מראוה? לא זו בלבד, שלא נשמע קול הנביא המזהיר והמתריע, אלא שגבר קולם של נביאי הבעל, אלה ההולכים אחרי ההבל ויהבלו, אלה כגבירים מצכת קולם הגבוב, דעולם כמנהגו נוהג, ולבם של יראי ה' מתפלץ לנוכח ההידרדרות של החברה ההולכת בשרירות לבה.

לא כדי לקטרג אנו אומרים זאת בערב יום הכיפורים, הקטרוג הגדול ביותר היא המציאות שבתוכה אנו חיים, אותה אנו שומעים כדי יום ביומו. אנו מדגישים מציאות זו ולוא כדי לעורר רחמים על אותו חלק מן העם שירד למדרגה התחתונה, שהגיע אל השער האחרון שממנו אין חזרה, ולבקש עליו, אותה בקשה שאנו חוזרים עליה ביום הכיפורים „סלח נא לעוון העם הזה כגודל חסדך, כאשר נשאת לעם הזה ממצרים ועד הנה".

אם אנו מתפללים על סליחה, מחילה וכפרה, הבה נתפלל על אחינו בני ישראל, אלה שתעו בדרכי החיים, כפי שאנו מתפללים באותה „תפלה זכה": „איך נבא בשער המלך בלבוש שק מלוכלך בצואה", איך נעשתה התועבה הזאת כי הרצאנו נפשנו ורוחנו מעולם הקודש ובחרנו למקום כדבר ציה וצלמות למקום טומאת הקליפות" —

אבנך מקיר תזעק, „שובו שובו בית ישראל, כי לא אחפוץ במות המת, כי אם בשובו מדרכיו וחיה" — בימים אלה כאשר המות עלה בחלוננו, אין מוצא אחר לעם הזה. אין לנו ספק שאצל רבים מתעוררים הרהורי תשובה במעט או בהרבה, אלא שגם אלה נשטפים בזרם העכור של החיים. לכן אנו זקוקים ביותר להתעוררות ממעל, וכתפילת דוד המלך עליו השלום: השיבה לי ששון ישעך, ורוח נדיבה תסמכני, לב טהור ברא לנו אלוקים ורוח חדשה תתן בקרבנו", זוהי התפלה המתפרצת מן הלב, וזוהי השאלה שאנו מעלים בערב יום הקדוש.

„כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם, לפני ה' תטהרו".

בנימין קלוגר

בלחש

(הודיע עם סיום הלויית החללים)

ערב יום הכיפורים בטהרנה הי כעודה המפסקה, יהודים מתהרים לתפילת "כל נדרי". באאת נרות הדולקים בבית הכנסת המלא עד אפס מקום האויר דחוס, קדושה הלילה והדיקת המקום בשורה, רוח הכנעה הגורה כפני יום הדין, עמופים סליחותיהם מהגבים יהודים בשברון לב לפני אביהם שבשמים, שיעביר את רוע הגזירה, שידין אותם, אם כבנים ואם כעבדים.

בבית הקברות ישהרי שקט והדבריה. שקט זה מיפרע ביריות החיל על ידי הפועלים, בתי הקברות יהודיות ומציבי המצבות. מפעם לפעם הופרע הדממה על ידי לוויה חדשה בני המשפחה השכולה וקריאות התפילה. אך בערוב היום השוב דממה למקומה תחת תלי עפר נחים לנוחמים.

בליל הכיפורים עת הכל יהום מסביב, יישמעו כאן רחש וקול דממה דקה, שוכני הקברים נעורים משנתם הנצחית ומתקהלים להפילה להש לפני כסא הכבוד וכה יפילו תחנונם:

אלוקי כל הרוחות אתה יודע ועד, הנה באו אויבים להכריה את העם. ואנו זכינו ביתנו ומשפחותינו והלכנו להדוף אויבים רביב והקיב: — צעדנו בגפותינו ....

לא זכינו על היינו ועלמינו מאין נעל ובדמנו סללנו את הדרך לגבור על אויבינו ....

נפלנו גם נשאו אז בנו — עשינו למענו. עוד האויב אורב בשער וכהר גבל והנה קמו לו אויבים גם מבפנים. קנאת אחים, ריב מפלגות ורדיפה אחר בצע והענוגות נעטעים על סיר הבשר. שכח העם ולא זכר כי שנאת היום גרידה עצה זה מצביים את החרבן, אם פיזור העם לבין הגוים. האמנם תתן למענו שיכרע והתה להץ מבאי מבהוץ ומבפנים? האמנם נשפך דמנו לשוא וקרבננו לא ירצה?

רבון העולמים: עשה — אם לא למען העם השקוע בחטאים ובשגגות — למען הבאים באש ובמים על קידוש שמך. ואם נגזר ח"ו גזר דין קשה על העם היושב בציון העבר נא את רוע הגזירה וחון את העם, כי בשר גבה הכאב".

וכך עומדות כל אותו לילה נשמות טהורות וקדושות בתפילה זכה ובתחנונות על נפש העם.

ויהי רצון והשבע שוועתם!

הנשיא קיבל פני 74 לוחמי מלחמות יוה"כ

קבלת פנים ל־74 חיילי צה"ל, נציגי כל היחידות, החילות והזרועות שלחמו במלחמת יום הכיפורים, נערכה ביום ג' בבית הנשיא בירושלים.

את פני החיילים, עד לדרגת רב־סרן, קיבלו הנשיא פרופ' אפרים קציר, שר הבטחון מר שמעון פרס, הרמטכ"ל רב אלוף מרדכי גור, אלוף פיקוד המרכז יונה אפרת וקציני המטכ"ל.

במדים מגוהצים, עטורי אות מלחמת יום הכיפורים, קיבלו החיילים את ברכת נשיא המדינה שהעלה את „הגבורה האישית המופלאה של חיילי צה"ל ונכונות ההקרבה שגילו בקרבי". פרופ' קציר העלה את זכר הנופלים ושלח ברכה לנכי המלחמה החלמה שלמה ומהירה לחיילים הפצועים.

„אל נשכח כי בתוצאות המלחמה עמדו צבאות המתקיפים בפני התמוטטות כללית. מחצית הצבא המצרי היה מכותר בידי צה"ל אשר צלח את התעלה, מכונת המלחמה הסורית נשברה ולצבא הסורי נגרמו שלושים אלף אבידות בהרוגים. אלפי טנקים של האויב הושמדו" אמר הנשיא קציר. הוא הביע את ההערכה וההוקרה של העם היהודי כולו לצה"ל.

החיילים הוצגו בפני הנשיא על־ידי הרמטכ"ל אשר ציין כי הם מייצגים את כל היחידות שנטלו חלק בכל החזיתות. רב אלוף גור הטעים כי מלחמת יום הכיפורים הוכיחה שאין להפריד עוד בין יחידות „מבצעיות" לבין יחידות „פסיביות" ואחרות — מצים שכולן פעלו תוך שותפות קרבית מלאה במערכה. „שדה הקרב היא גדול ורחב היום" אמר הרמטכ"ל.

בברכתו לחיילים אמר שר הבטחון מר שמעון פרס, כי „צה"ל של היום הוא שב במלוא אונו וכוחו ובעל כושר אשר יפתיע רבים בין אלה שירצו להפתיע אותו". הוא הטעים כי המלחמה נגמרה בנצחון מפורש המסוגל להבטיח ניהול מו"מ לשלום להרחקת הסכנה וכן להגן על אפשרות להגיע לכלל שלום". (ע)

אתרוגים בלתי מורכבים מתנה לקציני וחיילי צה"ל

„אתרוגי השרון" למהדרין במצוה בהנהלת מר צבי ברש ושותפיו החליטו השנה להעמיד מספר גדול של אתרוגים בלתי מורכבים לרשות קציני וחיילי צה"ל הרוצים לברך דוקא על האתרוגים המשובחים הללו.

על התרומה הודיעו למוסדות צה"ל המוסמכים, לרבנות הצבאית הראשית ולרב הראשי לצה"ל האלוף הרב מרדכי פירון וחבר עוזריו שקבלו את תרומת האתרוגים הבלתי מורכבים בסיפוק ובשמחה.

המגדלים של „אתרוגי השרון" למהדרין עומדים תחת השגחתו המל־דוכרון מאיר בייב, הראב"ד הרב הגאון של בית דין צדק ובית ההוראה גאון רבי שמואל הלוי ואזנר; הרה"ג יצחק שלמה אונגר; הרה"ג יצחק צבי בינעלד הרה"ג נתן גשטטנר.

הרב מרדכי אגוזי

חשבון הנפש של המלחמה

בימי הדין אנו נוהגים לעשות חשבון הנפש. כל שהבגנה אדם עמוקה יותר, חשבון הנפש נעשה עמוק יותר, כל שדעתו של אדם רחבה יותר, חשבון הנפש רחב ומקיף יותר, כל שהשכלתו של אדם אמונה ובהירה, חשבון הנפש איתן בתוך הבהירה. כדי להגיע למסקנא מדויקת לפי הבל שלב, אנו חייבים לדייק ולדקדק בהיסוביות, כדי להגיע למיצוי המעשים שכר מצוה כנגד עבירה, אנו חייבים להיות כושלים בוצר, ועל ידי כך נבא לעשות חשבונו של עולם.

השנה שחלפה, רובה בלבה בעיקר את נוראות מלחמת יום הכיפורים. רישומים של ימי המלחמה מכרסמים בחיי יום של העם בישראל. גם אם חלפה שנה מתחילת מלחמה זו, נוראותיה טרם חלפו מכל לבנו. בזכרם המצערים, ואף גם בכלל הישובה, כי שתאיני מפחידים את בני המלחמה, ואנו השים כי השלים דיוק מאבנו.

מלחמה זו היתה קשה ביותר, אויבנו הפעילו את מיטב כוחותיהם, עוצמתם הצבאית גדלה והתעצמה, כושרם המלחמתי קבל תנופה חדשה. חיילים אשר השתתפו בקרבות שאלו את עצמם: למה נעצרו הכוחות? למה נעצרו המצרים? כוחם היה גדול באם הבקיע את עמדותינו, ולעומת כך, צבא ישראל היה מופתע ובלוי בגין לקירבה. משמעת השאלות היתה פתאומה: גם, החיילים הגיבורים, כי דברים לא מובנים התרחשו. באחד בבעד לא היו מסוגלים לעצור את האויבים כוחו יפתעו, ולכן הגיעו אותם חיילים שעמדו בשערי המדינה, לבסוף כלה האמונה התחזקה בה.

באחריות המלחמה הבציר הישובב בלב החיילים האמיצים, בלב האומה המלוחמת מלחמות וישרים הנגלה מצב. בהבהירי הלב מבהירים בעדים צעקה הגורמת לדאגה, בתאי הפחד בכבצבים כאלה שהיה ומסכנה קשות.

אנו מלומדים, כי יסורים ממרקים עוונותיו של אדם, הורתנו לימדה אותנו, כי "בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים" והתוצאה היא: „ושבת עד ה' אלוקיך ושמעת בקולו". הצרות מקרבות איתנו לאלוקים והיסורים משפרים את מעשינו.

נכון, כי בעת המלחמה, והקיפה קבורה לאחר המלחמה, הבחנו בגילויים בהרים בקרבה אל אלוקים ובשיפור מעשי האדם ומחשבותיו. בעת הקרב השתוקקו חיילנו לסידור תפילה ולספר תהלים. האחוה בשלה בין עדות ההידידות חדרה בין רחוקים. השלום כבש בין מפלגות ואהבה פרצה בין יריבים.

אולם עתה, לאחר שוך הקרבות, אנו מבחינים כי התהום הטוב להיי שלום ואחוה, נמוגים והולכים, כאשר החיילים חוזרים לביתם, חוזרת התמונה העגומה בפריקת עול הדת ובמסורת.

ב

חז"ל מספרים לנו, כי לעתיד לבא מביא הקב"ה ס"ת ומניחו בחיקו ואומר: מי שעסק בתורה יבא ויטול שכרו. מיד מתקבצין אומות העולם ומבקשים לקבל שכר. לאחר שנדחית מלכות רומי מטענת מלכות פרס: רבש"ע הרבה גשרים גשרנו, הרבה כרכים כבשנו, הרבה מלחמות עשינו, וכולם לא עשינו אלא בשביל ישראל, כדי שיעסקו בתורה", הקב"ה דוחה טענתם ואומר להם: "כל מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם, תקנתם גשרים ליטול בהם מכס, כרכים לעשות אנגריה, מלחמות אני עשיתי".

אם לגבי פעולות שונות של העמים אומר להם הקב"ה, כי כוונתם היתה לעצמם, הרי לגבי המלחמה אומר להם הקב"ה: אני עשיתי. את המלחמה לא הם עשו אלא "ה' איש מלחמה". חז"ל רצו לבטא בזה, המלחמה עושה הבורא ויש לו בזה כוונה מסוימת, בני אדם קיבלו אפשרות לבנות ולהרוס, לבנוש ולתקן, לפעול טוב ולעשות רע, אולם מלחמות אינם נתונות לעשיה ע"י בני אדם. למלחמה יש יד צור עליון בהכוונת האדם והתכנית, ולכן הן נתונות ביד אלוקים בלבד.

אחד הנושאים הקשים ביותר עלי אדמות: המלחמות. המלחמה הורסת את כל של שנים. המלחמה גורמת לשפך דם רב ואבילות משפחות, צרות ודמומה... המלחמה היא הכלי המשחית הקשה והנורא. בני אדם עלי אדמות חלים ורועדים מפני המלחמה, תקוות הכל, סיום המלחמה וביטולה, אולם עם כל זה המלחמה מופיעה, כי כהמלאת סאת החטאים של הבריות, ובכחה של המלחמה לזעזע את אומות הטיפים של חוטאים ופושעים.

נוסף על כך, במלחמה מתחוללת מאורעות ניסים בלתי רגילים, ולהם תפקיד נשגב: שהקב"ה מראה בגלוי את השגחתו, באופן שכל בעל לב יכיר כי אין זה מקרה כבעי, אלא יד ה' נגלית כאן. וכשם שיש נס הבא לטובתנו, כן יש נס המגולה ביסורנו, כאשר הקב"ה מראה השגחתו בגלוי בסייעו לשונאינו, ואם ירגיש האדם בלבבו, ויכיר הכרה ביד ה' אשר בתוך היסורים, ויבחין בנסים שבהם... וישנה את מעשיו מרע לטוב לגמרי, כן גם הנסים יתהפכו תיכף, ותחת היותם נסים לרעה יתהפכו להיות נסים לטובה" (מכתב מאליהו להגה"צ ר"א דסלר זצ"ל).

גם עתה עודנו נמצאים תחת הרושם של מלחמת יום הכיפורים, אשר רק שרשרת אחת של נסים מופלאים הצילה את האומה הישראלית. מאות המנקים האדירונים של אויבינו מדרום ומצפון, אשר פרצו עמדות וכבשו שטחים, נעצרו ונפגעו, נהדפו והושמדו ובכבורת ארץ גדולה חזרה להיות שלנו. חיילינו אשר נדהמו בעוצמת חדירת האויב והעצמת האש הנוראה, התעוררו והתחזקו במהירות, אף כי לידם נפלו מאות רבות של הגיבורים, אחים, ידידים ומכרים.

בסבבים דברי הלוחמים על מעשי עוז הגבורה, נפלאים סיפוריהם של תושיה האומץ, גם בהיותם מבודדים ומנותקים לא נסוגו ועמדו איתנים ותקיפים. אכבם זכינו לישועה אדירה, למעיינות חסד והצלחה.

חז"ל מדמים את ישראל לשושנה, והמדרש הוא: "מה השושנה כל קוץ שדוקר את השושנה מגביר ריחה, כך גם ישראל", צבעית ישראל ובהתיעזות והתעצמות, וכל דקירות של דוקרים אותנו, ריחנו יוצא למרחוקים והחיפה כובש לבבות: כל שאויבינו מכים ומייסרים אותנו, אנו מתחזקים ומתעצמים, במישרים דרך והליכה נתיבה, כל שאויבינו מתנכלים לנו, אנו משפרים דרכנו ונוטלים מדי קשים וקוצים.

כדי לבטל את היסורים לשיפור ולשיפור, לכנן נוכל להתגבר מכל מיצוק ביוקנו, בשביל שנוכל לקלוט דקירות היסורים, צרות ומלחמות, כדי להפיץ את ריחה של ה' שבנו, אנו חייבים ראשית כל להיות שושנה, כלאי ריח בשים ואפופי יופי ההדר.

בחוק באמונתנו ונחשל אורחותינו, נשמר הליכותינו ונדבק במסורת אבותינו, נשתוף שיח לפני יושב מרומים ונקרב אחינו תועים, נלמד בינינו ונשכיל בני אחינו, ויוכנו בורא העולם ואלקי ישראל לראות נכונה, כי ד' אלקיכם ההולך עמכם להלחם לכם עם אויבכם להושיע אתכם" (דברים כ, ד').

הרב י. מילשטיין

אל תשליכנו...

עיבוד מתוך ספרי מוסר

אשמנו, בגדנו, גזלנו, דברנו דופי...

אנא, ידידי, בדוק את עצמך היטב, האם איתך בחייך?

הסתכל סביבך היטב, שמא מישהו מהמכירים אותך רואה כיצד אתה עומד כפוף ונכנע, ואולי גם דמעות מבצבצות בתוך בבת העין, שאינה מכירה את הרהור לבך, ואומר את המלים הללו.

כי אם, חס וחלילה, יעמוד בן הצד אחד מהמכירים אותך היטב במשך כל השנה, הוא יתפלא מאד, ויהרהר בלבו: ראיתם את פלוני, כיצד הוא מתכופף כעת, כיצד הוא חובט על לבו בחזקה עד שכל גופו מתרעד, כיצד הוא מוצץ את הדמעה המסכנה הזו מהוד עינו התמימה, שאף היא אינה מכירה אותו כדבעי?

המסתכל על גבך הכפוף, עלול לטעות, הגב כפוף מאד, גב של גבנת באמת, גב המכיר את ערך עצמו ואת ערך של המתכופפים מולו. אבל כשמסתכלים בפנים, הרי הם פנים מוכרים מאד.

זה האיש של כל השנה.

זה אתה בעצמך אבל לא בכבודך.

וכי כיצד הגעת לכפיפת קומה ולדמעה?

האם אכבם התהלכת כל השנה בכפיפת קומה?

לא כפני אנשים זה שאתה מתכופף עד הארץ, עכשיו כשאתה ירא על חייך, כשאתה חושש לפרנסתך, כשאתה חושש שמא יבולע לכבודך, שמא הוא, למי שאתה מתכופף כעת, יגלה קלונך ברבים.

לא!

אבל עכשיו, ביום קדוש זה אתה חושש מפני הדין, כי בלבך פנימה אתה בכל זאת מאמין, כי יש אלוקים בשמים, וכי יש עונש וישנה אזהרה, ואתה חושש, רק, שמא בכל זאת יבולע לך, ומפני הפחד הזה אתה מכופף את עצמך ומתחנן ואומר:

אשמנו, בגדנו, גזלנו דברתי דופי, עשיתי כל דבר רע, ואתה ברחמיך הרבים — מחול לי, ואני מבטיח — — —

לא, לא, אל תמהר להבטיח, אין זו הבטחה במלים בלבד לאדם כמוך, בשר ודם ועצמות, שאינו רואה את לבך ואינו מסתכל בנשמתך, ורשאי אתה להבטיח בפה ולחייך בלב. אתה מבטיח לבי שהלב שלך — שלו הוא, וקורא מחשבותיך עכשיו, ברגע זה ובכל הרגעים שיבואו אחריהם.

אל תמהר להבטיח, כי תידרש לקיים הבטחתך.

אבל האמת לאמיתה היא: שבשעת מעשה אתה אכנם מבטיח נאמנה, וחושב לקיימה מתוך הפחד מפני יום הדין, מחמת היראה מפני העונש ואולי גם מפני הדר גאונו, אבל במשך כל השנה, כאשר מגיע "האשמנו" לידי ביטוי, ה"גזלנו" לידי מעשה, ה"דברנו דופי" לידי ביטוי, ה"דברנו דופי" לידי מעשה בפה או בלב, בידים בלבד או בהשתתפות המוח, איתך זוכר את הבטחתך.

קלי, אתה מתחנן, הרי אתה יודע שאינני אלא בן אדם, בשר ודם ותו לא בידי, ראוי שתתחשב בעובדא זו.

כאלו פושע עומד בפני השופט להבדיל — ומבקש רחמים בטענה, שהוא לא למד אף פעם, בור הוא לחלוטין, אינו מבחין באיזה מעשה רע במה שעשה.

אבל זה הפושע באמת הרי הוא בור ולא ידע כי בשוחו זה יעמידו אותו בפני השופט, הוא גם לא האמין שיתפסו אותו בשעת מעשה, כי עדים יראו אותו כשהוא עובר את העבירה, והם יהיו מוכנים לבוא ולהעיד. הוא לא האמין כי יש עין פוקחת, וחשב שיכבשו אותו בבמה ליחידות בלבד.

אין זה מצדיק אבל יהיו הצטדקות שבודאי תילקח בחשבון בגזר הדין.

אבל כיצד אתה אומר זאת, ידידי?

האם לא לבדה תובש? את המשנה הקמשי התורה לבדה בודאי, פעם פעמיים ועשר פעמים. האם לא לימדו אותך בבית הוריך שבת מהי, תפילין מה הם, לשון הרע בהי וכדומה מן המצוות היומיות ומן העבירות המלוות את האדם שעה־שעה. והאם בשנה שעברה, לא עמדת כפוף ומדוכא ומזיל דמעות באותו מקום שאתה עומד עכשיו, ומבקש באותן המלים ממש שאתה מבקש כעת, והאם לפני שנה לא אמרת: אשמנו, בגדנו, גזלנו, דברנו דופי, ובקשת סליחה וטענת כי אתה רק בן אדם?

ואתה ידעת, כפי שלא ידע אותו פושע לפני השופט, כי כאשר השופט מתחשב בטענותיו של הפושע הזה, הוא מאמין כי הפושע יהיה אותה, איך הוא יודע לקרוא בלבו של הנידון, ולא ידע כי הפושע הזה כבר עבר עבירות אלו הרבה פעמים, הבטיח מאות פעמים ולא עמד בהבטחותיו והתחרט ונישנה מידי פעם.

אבל אתה, ידידי, עומד בפני שופט עליון, היודע כיצד אמרת מלים אלה לפני שנה באותו נוסח, ואולי גם באותה דמעה קטנה, שאינה יודעת את בהיתוך ואת הבטחותיך, והיא נבבצה מן העין ברוב תכיפותה, משום שברגע זה אמנם נמשה ההלכתה שלא לחזור על שגיאותיך.

הנה, חזרת על שגיאותיך, חטאת ופשעת, אשמת, בגדת, גזלת, ודברת דופי, למרות ההבטחות ולמרות שידוע לך העונש וחומרת העבירה. אחרת לא היית עומד כעת שחוח וכפוף ומבקש רחמים על עצמך.

מה יש לך לומר בשנה זו מה שלא אמרת בשנים הקודמות בימים אלו?

אבל בכל זאת! רבונו של עולם, בכל זאת!

יש אנשים היודעים לחטוא ואינם יודעים להתפלל, ואלה הם רוב רובו של עולמך, ויש אנשים היודעים להתפלל ואינם יודעים לחטוא, האלה הם בודדים, אולי ל"ו צדיקים ואולי אף פחות מהם. והעולם בכל זאת קיים.

ובכל שנה בא העולם הזה, היודע לחטוא ואינו יודע להתפלל ואומר לפניך מלים יפות שהכינו בשבילו, הדפיסו בדפוס יפה, חילקו אותן לשורות, ואת השורות לימים ולמועדים.

ובא העולם הזה לפניך, רבונו של עולם, שאינו יודע להבדיל בין מלה יפה לבין מלה שאינה יפה, ואומר מה ששמו בפיו. כילד קטן, המלמלם את המלים הראשונות, הן אינן מובנות לו, אפילו הוא אומר דברי להג, הרי הם מקובלים וערבים להורים. כילד קטן המתלכלך תדיר, הרובץ רובו של יום בתוך האשפות, הנוטל לפה כל דבר מאוס ואף גנבה מזה, השומע מלים לא יפות וחוזר עליהן, משום שלא למד להבדיל בין מלה יפה לבין מלה גסה.

אבל הוא אומר את המלה הגסה, כאלו יפה היתה ואינו מתכוון להעליב.

כילד קטן שאינו מציית להורים, לא משום שהוא מבין שכך צריך להיות, אלא שאינו יודע למה עליו לציית ועליו עוד ללמוד היטב.

וכאשר מלקים אותו, הוא בוכה ומתחנן ומבטיח ששוב לא יעשה כך ויהיה ילד טוב.

וההורים יודעים כי זוהי הבטחה מתוך המלקות, וכי אין הוא מתירא מן ההורים כאשר הם הורים, אלא משום שיש בידם שוב להלקותו, וגם מציצי הלבות דמעות, כאשר הוא רואה את השוט מתנופף עליו, תהליכה שלו התמימה היתה, כלבו הקטן והתמים.

וברגע זה כאשר הוא מפחד מפני המכות, הוא מבטיח נאמנה ששוב לא יחזור לסורו, אבל ההורים, שכל אהבתם נתונה לילדם היחיד, יודעים כי זוהי הבטחת שוא.

ואנחנו ילדיך הקטנים, פעוטי השכל ומיעוטי הימים, הרי זה עתה נולדנו, זה עתה קבלנו את תורתך, זה עתה התלכלכנו משום שאנו נמצאים בתוך האשפה.

ואנו אומרים לפניך, אבינו הרחמן, אשמנו, בגדנו, גזלנו, דברנו דופי, כאשר יאמר הילד לאב המאיים עליו במלקות: לא, לא, אבא יקר, אל תלקה אותי, אני לא אעשה עוד פעם, אף פעם לא אעשה עוד פעם — — —

והאב יודע כי הוא יחזור ויעשה, כי הרי ילד הוא ובודאי ישכח את המכות, ובכל זאת הוא מוחל למשמע ההבטחה התמימה הזו, ואינו מלקה אותו, אלא להיפך, נוטל את הילד על זרועו, נושק לו ומעתיר עליו אהבה.

אבל בכל זאת, רבונו של עולם, בכל זאת!

מקנן בלבנו הפחד מפניך, כאלו אתה עומד, כביכול, על ידינו. לא ככל הגוים אנו בית ישראל, אלא שמוראך תקוע בלבנו אף שאת הפרגוד איננו רואים, איננו מסוגלים לראותו, בכל זאת אנו יראים מפניך, ואם לא הגענו לדרגת האהבה אליך, הרי זה מחמת חוסר שכל, מחמת חמת המציק, מחמת הגלויות הרבות, מחמת הגזירות הרעות, ומחמת הבלבול שבא לעולם ומחליף יום ללילה וטוב ברע, ואף על פי שכבר הוזהרנו בתורתך: ובחרת בחיים, בא השטן ומבלבל את החיים ונותן בו טיפה של מות, עד שהחיים מקבלים ריח של מוות, ואחר כך בא השטן ונותן טיפה של דבש בתוך המות, עד שהמות נודף ריח של חיים.

וכך אנו מחליפים לפעמים זה בזה.

משום כך אנו מבקשים בכל התפלות שלנו: אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תיקח ממנו. פירוש שלא נתרחק ממך מחמת רעות הרוח של השמאל, ולא נבלבל את רוח הקודש ברוח הטומאה חס וחלילה, השאר בנו ניצוץ אחד מן הקדושה כדי שהוא יתנוצץ תמיד, ולא יכבה הנר, חלילה, ונהיה משלכים כדבר שאין חפץ בו.

והרי אדם אינו כמוך מדבר שאינו רואה או אינו בוטח בודאי שנמצא בקרבתו, והרי אתה יודע לב כל בשר, ויבשגם בן מוות הוא, בודאי יודע אתה, כי הפחד בא לא רק מן המלקות העתידות לבוא, אלא מזה שכל אחד מאתנו, אפילו העבריין, יודע בתוך לבו, במעמקיו, כי רוח קדשך נמצאת בו, ומפני זה בא אליו הפחד, ומפני זה הוא בכל זאת מופיע בבית הכנסת ביום הקדוש הזה, אלא מפני מה?

ובגד שנקרע, ועדיין יש בו שלש על שלש מחזירות — עדיין בגד הוא, אמנם לעניים, אבל וכי יש לך עניים יותר מרודים מאשר אנחנו?

ואנחנו עוברים עבירות ומפחדים, ואנחנו חוטאים ופושעים — ובתוך עשיית החטא והפשע, מרטיט לבנו מפני האימה, ואנו משתיקים אותה בכל מיני תירוצים ואמתלאות, לשם מה התירוץ והאמתלא, רבונו של עולם? הגנב מבני אדם ואינו מתירא מכם. אינו מחפש אמתלאות, אבל כל אדם מישראל העובר עבירה, מחפש לעצמו תירוץ, תירוץ שאין לו על מה שיסמוך, אמתלא שאינה מן הענין.

אבל הוא מחפש, אין הוא עובר עבירה לשם עבירה. האחד טוען כי אין זו עבירה כלל, השני טוען כי אין הוא סבור שעבירה זו חלה עליו, השלישי טוען שאין הוא סבור שבעבור עבירה זו יכעס עליו הקב"ה ויעניש אותו, וכי מה יש לו להקב"ה אם אדם עובר עבירה או לא — — —

עמוק בלב יודע כל אחד שאין הוא צודק, אבל בשביל כי הוא מחפש את הצידוק, האם לא בשביל לא מפני איכות ההוד שבך ששולט בו, למרות הכל, אף שהוא עצמו אינו יודע על כך...

עמוק בלב!

כל כך עמוק הלב, עומק ותהומי, והאדם עצמו אינו יודע עד היכן מגיע עומק הלב שלו, והוא עצמו אינו יודע אילו אוצרות חבויים בעומק הזה.

וכבר אמרו חז"ל: מקום יש להקב"ה ומסתרים שמו, ובמסתרים תבכה נפשו מפני גוה.

והאדם העומד לפניך כפוף ושוחה ומתחנן ואומר: אשמנו וכו', הרי בעומק לבו הוא מסתר לך כבן האוהב, והנא מבקש מתוך אותו העומק שהוא עצמו אינו מכירו.

ושם אתה, כביכול, נמצא, ומי כמוך יודע שבעומק הזה הוא מבקש לא כפתם בשר ודם, אלא כבן המתחטא לפני אביו.

אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו!

אברהם יוסף ליברזון

אבל אשמים אנחנו

לחשבון נפשנו בקליטתה הרוחנית של יהדות בריה"מ

הימים ימי חשבון הנפש. ימי הדין, בהם מתפללים למען קיבוץ פזורי ישראל ומבקשים ומתחננים כי יבואו לציון ברינה, השאלה הנוקבת המשתלחת בימים נוראים אלו היא: מה אנו עושים ועד כמה אנו מוכנים לעמול למען קליטת היהודים המגיעים ארצה באלפים וברבבות מארצות הגלות לא רק כיהודים קלוטים פיסית כי אם גם כיהודים וכרוחקים מבחינה רוחנית?

הזדמנות נאותה זו של יום הדין, חייבת לשמש לכל אחד מאתנו בתור חשבון הנפש, וצריכה לעורר בלבבו את תחושת האחריות הכלל־ישראלית, את ההרגשה הפנימית של הערבות ההדדית, וכי מאורע רגיל הוא שהיהודים אשר היו מרוחקים מאתנו במשך שנים כה רבות, בעודים כלי כל תקוה כי יצאו אי פעם מאחורי מסך הברזל — מקבלים לפתע את האישורים הדרושים לצאת מעמק הבכא ולעלות לארץ אבותם והאין זה לא נתעורר כולנו למשמעות המופלאה של תופעה זו ולהבחין באור הגדול הבוקע בתוכו, אך לא רק זאת, אלא גם את הבעיות, הקשיים והסיבוכים הנובעים מכך, את הלבטים הנבכים המגדרים הצורבות לעולים החדשים. באם לא יוענק להם הטיפול הנכון והמתאים, אם לא יפתחו בפניהם לא רק שערים של קליטה פיסית, אלא, ובעיקר שערים של קליטה רוחנית.

אין איש מאתנו יודע עתה מה יהיו ממדי העליה בשנה ובתקופה הקרובה מברית המועצות. יש הגורסים במספר של ששים — שבעים אלף לשנה ויש שאינם מוכנים להתנבא במספר זה או אחר, אך ברור לפי כל הידיעות, האופטימיות והפסימיות גם יחד — כי העליה תימשך בזרם גובר והולך, והבעיה העקרונית של הקליטה הרוחנית קיימת בכל המקרים ובכל האפשרויות, וברור שאם לא נעשה אנחנו את הפעולות כפי שצריך להיות, הבעיה המבאיגה הזאת היגה מעשית ומעשית היא וחייבת לדרבן ולהמריץ כל בחור וטוב במתנגו להקדיש מזמנו ומכוחו כמה שעות בשבוע בלבד, כדי לצאת ולבקר בריכוזי העולים בכל רחבי הארץ, לראות ולעמוד מקרוב מה הן הבעיות ומה הן הפעולות שיש לעשות בדחיפות הרגויה, על מנת שהמוני העולים ומשפחותיהם יתאקלמו בכדיש תראויה במישור הרוחני.

מתוך נסיון לא מעט בתחום הקליטה יכולני להעיד על הצמאון הרוחני העצום המפעם בלבם של העולים ארצה מברית המועצות, לא מעט ולא מעטים נכבם הלב ממש למראה התשוקה הבוערת בהם לחיי תורה ויהדות לאחר ששנים רבות לא טעמו מטעמה של יהדות אמיתית ועד כמה גדולה אכזבתם ותדהמתם כשבהגיעם ארצה אינם מוצאים את האוזן הקשבת ואת תשומת הלב הדרושה לצרכיהם החיים, ולעתיד ילדיהם. כמה דואב הלב למראה יהודים מקרפט־רוס השומרים עוד בלבם זכר הם לימים עברו בחיק הבית של הוריהם לפני היי משטר הקומוניסטי, ועתה הם כה מבורמים כאשר מלבד בית מגורים ומקום תעסוקה לא ניתן להם כמעט דבר בתחום הדת, והם צריכים להתרוצץ ולהיטלטל ממקום למקום כדי שיהיה להם מקום תפלה לבני עדתם ועד כמה גדול שברונם כאשר הם נדחים הלוך ושוב במסדרוני המשרדים המשתלמים מדרישותיהם. כמה דוחה הלב כשמבחינים בניצוצי השמחה בעיניהם היבשות מדמעות של העולים הנרגשים מגרוזיה ומבוכרה, מריגה ומלנינגרד, ממוסקבה ומקייב, מבוגרים וצעירים, לעת שמודיעים אליהם מעט שמחה בהכנסת ספר תורה ובהקצאת מקום תפלה ארעי במקומות מושבותיהם, איך הם נזכרים לפתע בדמויות מעולמם הרחוק כשהם חשים מתאם את מלוא המשמעות של שיבתם לציון, לא רק לארץ אבות, כי אם גם אל היהדות עצמה.

כמה נקרע הלב, כאשר יודעים שמה שעושים למענם הוא רק מעט מזעיר, כי אפשר לעשות הרבה יותר אילו נגלו ומוצגו כל משאבי היהדות הנאמנה, אילו כל אחד ואחד מאתנו היה חש בבנן את החובה בלבו ובגמשו להתגבר מאדישותו, לקום ולעשות משהו, לקום ולתרום לא רק מהונו ומכספו אלא גם מכוחו ומזמנו למען משימה קדושה זו.

בנושא רגיש זה של הקליטה הרוחנית, מה שאין עושים היום ובדחיפות — מפסידים לחלוטין, וזכור נזכור בכאב עמוק את ה„אבל אשמים אנחנו" בענין קליטת העליה של יהודי תימן ומרוקו, אלג'יר ותוניס ועיראק, כאשר אדישותנו וחוסר יכולתנו להתמודד בבעיה זו גרמו לכך שמימימם של העולים עלתה להם להעביר מאות אלפים על דתם ועל דעת קונם, שעזרו קדושות, גדולות ושלמות בתורה כליל ואיבדו את המשמעות היהודית המיוחדת שלהם, הגורמת זה עלול חלילה לקרות גם עם העליה הנוכחית מברית המועצות, שאם לא נאחז עוז ונצא לא נגדור בגבר ונפעל במהירות הדרושה נאבד גם את אלה, גם הם ייסחפו באוירה הכללית של החילוניות המתירנית המשתוללת בארצנו, ולא רק יהודים עולים הרחוקים מיהדות לא יצטרפו אלינו אלא גם כאלה שעבדו שם במסירות נפש על קיום תורה ומצוות יתמשו ויתרחקו ממנה.

ראוי לזכור כי החילוניות אינה היא בת היום להתאמץ לטרוף הרבה עליו לסחוף את העולים החדשים לאווירה הקלוקלת השוררת ברחוב הישראלי, כל עולה שאינו מצויד במינימום של עקביות יהודית, בידיון אוטומטית להיות כפופה לקהילה החילונית שבישראל. האווירה רבת הסכנות גורפת אותה רבים וטובים. במיוחד הדור הצעיר של העולים הנמכה ונתקל מיד בבואו ארצה באווירת החילון והמופקרות הנורף לתוכה בלי מלים. רק פעולה נמרצת ורבת היקף בהבנה הכוונת לבתי ספר ולמוסדות קליטה חרדיים ורק אם מקימים מיד בתי כנסת ונוקטים בפעולות לארגון שיעורי תורה לנוער ולמבוגר ומן הכרוך מסביב לזה, יש סיכוי להרחיקם מבהות הפגער ולקולטם קליטה יהודית רוחנית אמיתית.

המחלקה לקליטת עולי ברית המועצות של אגודת ישראל, קיימת מזה שלש שנים וגם באמצעים המוגבלים שעמדו לרשותה, בעיקר על ידי יהדות התפוצות, הספיקה לעשות פעולות חלוציות חשובות בשדה הקליטה הרוחנית עד שהפכה בתרבות הזמן לכתובת ארצית־מרכזית לאלפי עולים חדשים המבקשים את עזרתה בכל המישורים, אך כל כשהעשע באשלה כי בכך עשינו את המוטל עלינו, שכן הישגות הצבור החרדי עד כה היתה לצערנו כזעמה ודלה ובאמצעים שהיו בידי מחלקת הקליטה של אגו"י, אפשר היה לעצור ולבלום, אפשר היה להציל במקומות שונים, ניתן היה להגיש עזרה רוחנית ראשונה להמוני עולים המפוזרים בכל קצוי הארץ אך לא נוצרו עדיין הכלים הדרושים לקליטה כוללת ומקיפה, ובוודאי שרחוקים אנו מיצירת התנאים שיהא בכוחם להתמודד עם האפשרות של עליית ששים אלף יהודים בשנה מארצות רוסיה. דבר המהווה אתגר רציני ביותר, שהרי ידוע שזוהי עליה פרובלמטית ביותר, עליה המתחלקת לסוגים שונים של עולים, בתוכם כאלה שעדיין שומרים על מעט מצוות, כאלה שהתעוררותם לעלות ארצה נבעה ממניעים דתיים מובהקים ולכן הם פתוחים ומעוניינים מעצמם להחזיר לחיי תורה ומצוות וישנם רבים מהם המנותקים כליל מריח של תורה ויהדות, הצד השווה שבכולם, שבהעדר כלים נאותים לקליטתם הרוחנית המלאה הם יהיו חלילה אבודים ליהדות התורה תוך פרק זמן קצר ביותר.

בימים אלה פורסמה הקריאה הנלהבת של גדולי גאוני וצדיקי דורנו, התובעים מכל אחד מאתנו לא רק „להתנדב ברוח טובה ועין יפה למען פעולות הקליטה הרוחנית המבוצעות ע"י מחלקת הקליטה של אגודת ישראל" אלא גם „להקדיש מכוחו ומזמנו ולהתנדב לפעולה ולמעשים לכונן מטרה קדושה זו".

ואכן בשעה זו, נוכח העליה שכבר הגיעה עד עתה ולנוכח עליית רבבות יהודים נוספים בצפייה בעתיד הקרוב, דרוש כי הצבור החרדי הרחב לכל חוגיו ושכבותיו יתנער מאפאתיו ויתעורר לפעול ולעשות כל אשר לאל ידו ולמעלה מזאת למען תנופה מחודשת ורבת מעוף בתחום הקליטה הרוחנית של העולים החדשים. העזרה המתבקשת כיום מתבטאת הן בתרומות כספיות כדי לאפשר ביצוע פעולות המחלקה והרחבתם והן בהתנדבות מעשית של אנשים בעלי שאר רוח לפעולות רוחניות וארגוניות בקרב ריכוזי העולים. קיים מחסור משווע בכוח אדם לכל אותה פעילות מסועפת של הקליטה ולא אחת ניצבים אנו בפני מצב כאוב בידענו כיצד יכולנו להשיג תוצאות מועילות ומבורכות יותר אילו היה לרשותנו כח האדם הדרוש להגשמת התכניות המועילות.

מחלקת הקליטה של אגודת ישראל, ראשית בצדק להתייצב בפני הצבור ולהציג את עצמה כמחלקה פעילה אשר הקדישה את עצמה למטרה למשימה הכבירה הזו של קליטה רוחנית ללא פניות צדדיות וללא חישובים אנוכיים. מחלקה שזכתה לרכוש את אימונם והוקרתם של מאורי ישראל, צדיקי הדור ושרי התורה, אשר מאז יסודה עומדים לימינה ומעודדים את ראשיה להמשיך בעבודת הקודש הרוחנית שהיא חובת השעה.

בשנה האחרונה בלבד הוציאה המחלקה למעלה ממליון לירות בהגדלת הרחבת כותלי הקליטה של ילדי עולים בבתי ספר ובמוסדות חרדיים, המחלקה הקימה ישיבה לעולי בוכרה ונושאת בעול החזקתה של ישיבה לעולי גרוזיה, השנה נפתחו שמונה בתי כנסת על צידום ורהוטם בריכוזים של עולי גרוזיה, בוכרה וקרפט־רוס, נעשו הפעולות הדרושות לסידורם והכוונתם של מאות בני ובנות עולים להחזקתם החודשית השוטפת בעשרות מוסדות קליטה, ישיבות ובתי תלמוד חרדיים, הוקצו סכומים עגקיים להקמת והחזקת גני ילדים ומעונות יום לבני העליה מברית המועצות במקומות רבים בארץ, הוענקו הקצבות ותמיכה לישיבות ומוסדות הקולטים נוער עולה, הודמו כספים להוצאת הפקלה מועדונים לבני הנוער והאולפנים למבוגרים שבין העולים, הוקמה רשת שיעורי תורה ביישובי העולים מגרוזיה ומבוכרה בדרום הארץ ובצפונה, חולקו תשמישי קדושה, ספרי תורה, תפילין, מזוזות, טליתות, ספרי קודש להמוני עולים חדשים, כמו כן נעשו פעולות הדרכה בכל שטחי הדת, בעל פה ובכתב בקרב אלפי משפחות עולים המפוזרים בעשרות נקודות ישוב בארץ.

אך גם מול רשימה רבת מעש זו, לא נוכל להרגיש עצמנו שקטים ומרוצים בהפוך הוא, דוקא כאשר שקועים בעשייה, דוקא כאשר חודרים לתחומי הפעולה חשים ומרגישים עד כמה רבה ועצומה עוד העבודה המוטלת עלינו, כדי שנוכל להרגיש סיפוק אמיתי כי עשינו את הנדרש מאתנו למען משימה קדושה זו.

ביום הקדוש, יום הכיפורים הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, נתעלה ונתרומם לעשות חשבונו של עולם, מה נעשה עד כה ומה יש לעשות הלאה למען הצל משביים הרוחני, בל נסתפק רק בהודאה אבמיה של „אשמים אנחנו", אלא נסיק מכך את המסקנה הנבונה, המסקנה של הושטת מלוא העזרה למען הקליטה הרוחנית של העולים, הן עזרה בממון הן עזרה בהתנדבות, בפעולה ובמעשים, ויהא נא יום הכיפורים מנוף לשינוי כללי בגישתנו אל בעיית קליטת העליה, נשלוף נא כולנו לעזרת ה' בגבורים, למען נשיב היהודים אל חיק עם ישראל הקדושה, תורתו ומסורתו.

مكتبة الأمل

הד היום

יד חפשית לרצח עוברים

ב/ה. ממשלת ישראל קיבלה אתמול החלטה תמוהה ביותר, כאשר סיכמה ששר הבריאות יציע בכנסת להקפיא [illegible] הצעת-החוק שיועד להתיר הפלות מלאכותיות ולתת יד חפשית [illegible].

ההחלטה הזו היא חמורה ביותר, גם אם הממשלה לא קיבלה החלטה מפורשת לתמוך באותה הצעת-חוק שנועדה להעניק לגיטימציה מלאה להפקרות המתירנית השוררת בשטח זה של רצח עוברים בבטני אמהותיהם, במכונים סיעודיים, שיש בהם רק כדי לעורר חלחלה ופלצות. העובדה ששר הבריאות יתמוך בהעברת ההצעה לוועדה ובכך שחברי הממשלה קיבלו „אור ירוק" להצביע כראות עיניהם, כמוהם כתמיכה בשם הממשלה בהצעת-חוק זו.

ההחלטה זו של הממשלה היא פשיטת-רגל מוסרית ממדרגה ראשונה הן מבחינת ההלכה היהודית והמוסרית והן גם מבחינת תוקפו והישגו של שלטון החוק, אשר במשך שנים רבות הוטב ללעג ולקלס ולא בא לידי ביצוע [illegible]. הממשלה נכנעת עתה לעבריינות מן המדרגה השפלה והגרועה ביותר, כאשר החליטה לתמוך בהצעת-חוק שבאה לבטל את החוק הקיים.

[illegible]

באותו נימוק יכלו עתה להופיע גם עבריינים אחרים, כגון גנבים או [illegible] באלה, להביע ביטול חוקים האוסרים עבירה אחרת, בשם ש„הציבור אינו עומד בכך", [illegible] מאותם סוגים. ואין שום הבדל בהגיונם של אלה ואלה, אלא [illegible]

[illegible]

הציבור שומר התורה והמצוות במדינה חייב להתקומם בכל [illegible] אגודה זו.

הערבים – סכנה עולמית

ב/ה. לאט לאט חודרת ההכרה [illegible] כי הערבים אינם רק הבעיה של מדינת ישראל והעם היהודי, כי אם בעיה של העולם. [illegible] האמריקאי, מר מלווין לירד, [illegible]

לדברי מר לירד, [illegible] הערבים [illegible] מיליארדי הדולארים. סכום זה גדול פי 5 מכל הרזרבות הכסף של [illegible] בעולם החפשי והוא מספיק לרכישת כל מניות הערך בשוק המניות הניו-יורקי [illegible] הפדרלית האמריקאית, של חמשים מדינות ארה"ב, הרשויות המקומיות וכל אזרחיה...

[illegible]

סכומים אגדיים אלה, אפילו אם נוצלו על-ידי מדינות ערב למטרות קונסטרוקטיביות של שיקום [illegible] אין זה סוד, כי בצד הרימה העצום של האמצעים הכספיים, צוברות גם המדינות הערביות עוצמה צבאית שכבר עוברת את קנה המידה של גוש זה או אחר ומתחרה במאגרים של המעצמות הגדולות.

אם בעבר [illegible] מדינות ערביות [illegible] של מעצמות כדי להשיג נשק, הרי כיום יש בידן לשלם בכל שידרשו עבור כל [illegible]

המצב הזה חייב היה להביא התייעצויות חופפות של כל מדינות העולם החפשי, אלא שמרבית המדינות עוסקות רק בפעולות „[illegible]" של [illegible], מחפשת כל אחת את הצלחתה שלה ואינה מתעלה לחשוב להגיע למוצרים ארוכים יותר. אלמלא כן, צריכות היו לקיים ועידה דחופה אשר תבדוק היטב את המשמעות של המצב הזה, שבו קבוצת המדינות הערביות מתעלה עתה בעוצמתה ובתיומרה, לא בלי הצלחה ולא בלי סיכויים בטוחים ביותר — להשיג תוך כמה שנים עוצמה פיננסית, ובעקבות זה גם צבאית — כעל ומעבר לכל מדינה גדולה אחרת בעולם.

לאור כל זה, יתכן ומדינה קטנה כישראל אינה יכולה לפעול הרבה, בשום שהבעיה היא מעל ומעבר ליכולתה המצומצמת שלה, אלא שלאמתו של דבר היא כן מסוגלת לתרום תרומה שלה, והיא בשטח ההסברה. עליה להיות חלוץ-ההסברה בעולם הגדול, לפקוח עיני כולם למול הסכנה האיומה המרחפת על העולם כולו מהתגברות העוצמה הערבית, עוצמה שעכשיו היא אמנם מאיימת רק עלינו, אך במרוצת כמה שנים, או אם נאמץ את דבריו של מר מלווין לירד, — הרי שהיא מאיימת על העולם החפשי כולו.

[illegible]

בריה"מ נעתרת למצרים

ב/ה. [illegible]

סאדאת ערך את הביקור כמדינאי מפוכח, כאשר העמיד את מוסקבה בפני הברירה של אספקת נשק תוך השלמה עם כך שמצרים משפרת את יחסיה עם ארה"ב. הוא ידע, ללא ספק, כי מוסקבה תחזור בה מסרבנותה, וזאת בתוך החיובי המצוי, כי בלעדיות מוסקבה בהספקת נשק עד למלחמת יום-הכיפורים לא נבעה מרצונה של בריה"מ או מכניעתה של מצרים, אלא משום שארה"ב היא שסירבה עד אז לספק נשק למצרים, ובו ברגע שהממשל האמריקאי החליט לעבור למדיניות הפוכה מזו, יכול היה סאדאת להתחיל בתמרוניו ולסחוט משני הצדדים, כאשר אף צד אינו יכול להציג לו תנאים נוקשים.

מוסקבה חשה כיד בתוצאות של החלטת זרימת הנשק שלה למצרים. מעמדה באיזור נחלש כאשר צימצה את [illegible] כלפי מצרים וסאדאת לא איבד את עשתונותיו כתוצאה מכך, אלא, להיפך, הוא אפילו מצא לנכון למתוח ביקורת פומבית כלפי מוסקבה שלא סיפקה עדיין למצרים נשק חדש במקום זה שהושמד במלחמת יום הכיפורים, כשהוא אינו כורע במיוחד, משום שהוא מוצא לו כיום, בעזרת הסיוע הכספי הנדיב של המדינות הערביות מפיקות נפט — מקורות-תחליף לנשק מכל הסוגים.

עתה מחפשת מוסקבה לעצמה דרכים מתאימות להחזיר את אספקת הנשק למצרים בכמויות הגדולות כפי שהיה לפני המלחמה. ביקורו של הרמטכ"ל המצרי במוסקבה בימים הקרובים יהיה כנראה ההזדמנות הנאותה להכריז על כך.

"ממשלה שאינה נוטלת סיכון – אינה ממלאת את יעודה":

רבין: עלינו ליקח סיכון בעת ההתקדמות לשלום

אחד התנאים להתעצמות ישראל — קשור בתחושה שישראל מחפשת דרכים לשלום ✶ שתי דרכים לשלום: האחת — מן המצב הנוכחי נצליח להביא את שכנינו למו"מ, ללא תנאים, כדי לחתום חוזה שלום, השניה — התקדמות בשלבים, שבה הסכנה להשיג רק חלק מהשלום ✶ האמריקנים סבורים שהאפשרות השניה היא הריאלית

„ממשלה שאינה [illegible] — אמר ראש הממשלה יצחק רבין, [illegible].

מר רבין הוסיף, שאחד התנאים להתעצמותה של מדינת ישראל, [illegible] — קשור בתחושה [illegible] שישראל אכן מחפשת דרכים לשלום. „אם יש נכונות מצד הערבים להתקדם בשלום [illegible] — הוסיף ראש הממשלה.

שתי דרכים להגיע לשלום

יש שתי דרכים להגיע אל השלום: האחת היא, שמן המצב הנוכחי נצליח להביא את שכנינו [illegible] לא תנאים מוקדמים כדי לחתום על חוזה השלום. „אני משוכנע שהממשלה הזו, אני לפחות [illegible] שלב אחרי שלב [illegible]

[illegible] — אמר ראש הממשלה. אולם, הוסיף, אין כיום [illegible] מצד מדינות ערב.

לעומת זאת קיימת אפשרות שניה, של התקדמות בשלבים, בדרך זו יש סכנה כי אולי נשיג את השלום אלא רק משהו מן השלום, [illegible] השלום כולו. „אני משוכנע שאנחנו חייבים, אם לא יתנו לנו להתקדם לשלום בדרך הראשונה, לנסות גם את הדרך השניה, על אף הסיכונים שבה" — אמר ראש הממשלה.

[illegible]

לשאלה, מה פירוש שלבים לשלום, הסביר מר רבין: „לו יכולנו להגיע למצב שבו מדינה ערבית תצהיר בפומבי כלפי העולם, כלפי עמה, שהיא במצב אי-לוחמה עם ישראל, כלומר שהיא מוותרת על הניסיונות [illegible] להשגת הפתרון המדיני, ואם אי הלוחמה הלכה למעשה — פוליטית, דיפלומטית, כלכלית וכו' — אני חושב שאם נשיג זאת הרי נשיג צעד רציני, בעצם לקראת השלום".

ראש הממשלה הוסיף, כי בביקורו בוואשינגטון מצא הבנה לאפשרות השניה, כלומר שגם האמריקנים סבורים שההתקדמות בשלבים היא הדרך הריאלית, עקב התנגדות הערבים להגיע לשלום במהלך אחד. „אינני אומר שהם מקבלים כדבר ודאי שאכן זו [illegible] הישראליות הרוגנות, אבל הם האמריקנים רוצים לבחון ראשית את עמדות מדינות ערב. נראה לי לכן, שמחובתה של הממשלה לא להסתפק [illegible] רוצות מדינות ערב, לא להסתפק בשמירת [illegible] בלי שלישי, אלא להעמיד את מדינות ערב במבחן של הצעה קונקרטית, הצעה שאנחנו יכולים לחיות אתה. בתהליך המו"מ ניתן לנו לברר הלכה למעשה, האם כוונת הערבים אכן [illegible] לשלום [illegible] קונקרטית מוכנים לעשות זאת. ראש הממשלה הזהיר, כי [illegible] הסכנה היא רק חלק מן הנושאים בהתקדמות לשלום, וכי [illegible] לא [illegible].

[illegible]

מר רבין נשאל, כיצד עומדים המצרים והסורים במבחן כוונותיהם הראשון, כלומר בהסכמי הפרדת הכוחות. על כך השיב, כי מצרים עושה מאמץ ניכר לפינוי התעלה והפעלתה מחדש, לשיקום ערי התעלה והחזרת האוכלוסיה האזרחית. לעומת זאת כבמדובר בסורים התמונה שונה לחלוטין: קוניטרה אינה נמצאת בתהליך שיקום והסורים אף הודיעו שאין בכוונתם לשקמה. הם לא החזירו לכל אזור [illegible] את האוכלוסיה האזרחית. כך שיש שוני בין מצרים וסוריה בקיום החלק האזרחי של הסכמי ההפרדה. אשר לחידוש המנדט של כוח החירום, אמר ראש הממשלה, אי חידושו יהיה פגיעה חמורה בהסכמי ההפרדה [illegible] למעשה מתוכנם. חידוש מנדט כוחות החירום הוא הכרחי, משום שלא ניתן להתגבר תוך זמן קצר על מכלול הבעיות במו"מ, והוא יהיה מבחן לכוונות מצרים וסוריה.

אשר לאיומי המלחמה הנשמעים לאחרונה בבירות ערב, אמר ראש הממשלה, כי איומים היו תמיד חלק באורח חיינו, ולכן כל עוד לא יושג השלום [illegible] חייבים אנו לראות עצמנו [illegible] בצל איום [illegible]. תמיד חיינו תחת איומים — איומי השמדה.

אזורי הפעלת כח צבאי כולל או אזורי לחימה בצורה מוגבלת. אם [illegible] לראות זאת ולהתכונן בהתאם. [illegible], אם לא נהיה נכונים גם ל[illegible] אפשרות של מלחמה לעולם לא נשיג את השלום.

ליכוד לקחי מלחמת יוה"כ

מר רבין הוסיף, כי יש ללמוד גם את לקחי מלחמת יום הכיפורים. הערבים נכשלו ללא ספק מבחינה צבאית [illegible] של המלחמה היה מצב הכוחות הצבאיים הערבים גרוע. חרף זאת הם הגיעו למסקנה שע"י עצם הפעלת הכח הצבאי הם הצליחו להביא לתזוזה מדינית. לכן הנטיה והאפשרות להפעלת כוחות צבאיים קיימת, ועלינו להבטיח שנהיה חזקים ומוכנים.

ראש הממשלה דחה את הטענה כי התלות של ישראל בארה"ב הולכת וגוברת ואינה מקנה לנו חופש התמרון המדיני. „אני לא אוהב את הביטוי „תלות" — אמר — אני חושב שאנו משתייעים בארה"ב, ישראל אינה הבת היחידה המוכבדה של ארה"ב שמסתייעת בה [illegible] הסיוע שאנו מקבלים הם [illegible] באלו שקיבלו מדינות אחרות. לדבריו, קיימת הזדהות אינטרסים במידה רבה, וזאת נוסף ליחס האוהד, ההערכה וההזדהות מצד חלקים רחבים בציבור האמריקני עם מה שמדינת ישראל מייצגת ומסמלת. יש לנו מידה רבה של חופש תימרון באשר לקביעת יעדינו, קבע ראש הממשלה.

אש"ף — אינו פרטנר להידברות

מר רבין אמר, בתשובה לשאלה, כי הסכסוך בשלבו הנוכחי הוא בין מדינות ערב לבין ישראל. קיימת אמנם הבעיה הפלשתינאית, אולם אילו היו מדינות ערב רוצות באמת ובתמים בשלום ניתן לפתור גם את הנושא הפלשתינאי, בצורה שתענה על צרכי הזהות הפלשתינאית. מכל מקום, הפעם, עלינו להבהיר כי אש"ף אינו פרטנר לכל הידברות שהיא. מי שעומד בראש מעשי הרצח נגד קרית שמונה, מעלות ושמיר, וכל מה שהם מנסים לעשות ואינם מצליחים, אינו פרטנר לאיזושהי הידברות על שלום. נוסף לכך, למעשה העולם תובע מישראל מו"מ עם מדינות ערב ואין שום סימן לשינוי העמדה זו בעולם. כרגע אש"ף אינו גורם שצריך להביאו בחשבון בחישוב המדיני.

שר המסחר והתעשיה, מר בר-לב בהשיבו לשאלות:

בקו הסורי ישנן חריגות מההסכם ולא הפרה גסה

בחריגות אלה מטפלים עתה בצנורות הדיפלומטיים ✶ בישראל מבינים עתה שמלחמה חדשה לא תפטור את הסכסוך אלא תיצור בעיות חדשות ✶ יש לבחון את עמדות הערבים, בלי להזניח את ביצור ישראל

שר המסחר והתעשיה, מר חיים בר-לב, אמר, שאין הפרה גסה של הסכם הפרדת הכוחות מצד הסורים, אולם יש חריגות שוליות בקשר לסעיף זה או אחר. הוא הוסיף, כי בחריגות אלה מטפלים עתה בצינורות הדיפלומטיים.

בהשיבו לשאלות בתכנית „שאלות אישיות" ב„גלי-צה"ל", אמר מר בר-לב, כי בישראל מבינים עתה שמלחמה חדשה לא תפטור את הסכסוך אלא תיצור בעיות חדשות. לדבריו, שכבות רחבות בציבור מבינות כיום, שאי אפשר להגיע לפתרון פוליטי על בסיס מדיניות של „אף שעל".

מר בר-לב אמר שיש לבחון כל אפשרות להגיע לשלום סביר, כי [illegible] כראיה לכך, שיחות הקילומטר ה-101 [illegible] על הפסקת האש והפרדת הכוחות, „שכנבו אז את ההצהרות הראשונות של המצרים והסורים, שארה"ב [illegible] שנתנהגו הסכמים בפועל, לכן אין להתיאש גם כיום, כיום עמדות מצרים וסוריה המזכירות עמדות של „אף שעל".

השר אמר שאם יתברר שאלה הן העמדות הסופיות של הערבים, לא יהיה הסדר. אולם יש להעמיד דברים אלה במבחן, בלי להזניח את ביצור העוצמה הצבאית של ישראל".

השר הוסיף, כי הממשלה הנוכחית היא ממשלה בעלת עמדה איתנה בהקשר לכמה עקרונות, שהבולטים בהם הוא [illegible] של ישראל לאורך ימים. בענין יהודה ושומרון, הרי ב[illegible] הודיעה הממשלה, על הסדר שיחייב פשרות ביהודה ושומרון לא ייעשה על בסיס החלטת הממשלה, אלא כפי שנאמר, „נלך אל העם". כך שזה לא משנה אם המפד"ל תהיה בממשלה או לא תהיה".

לדעת השר, מעצם לחשוב, שממשלה זו היא „ממשלה יונית". זו ממשלה נאמנה, לא עיקשה למען ההתעקשות, אולם למען בטחון ישראל היא עמדה של הדברים החיוניים.

בתשובה על שאלה אם הוא יונה או נץ השיב מר בר-לב: "אינני בעד אף שעל" ואינני בעד החזרה לקו הירוק. אם לשפוט לפי העמדות השונות בממשלה, אני חושב שרוב הבריות הם בעמדה כמצא די זהה לשלי. נדמה לי, שהמיעוט אולי יותר יוני".

בשובה לשאלה אחרת, אמר מר בר-לב, כי הדרך הטובה ביותר לשקם את השכבות מעוטות ההכנסה הוא ביצירת מקומות עבודה שיספקו להם הכנסה מתקבלת על הדעת וזה התפקיד של הפיתוח התעשייתי. "אנו מפתחים את התעשיה כך, שתוכל לשלם שכר נאות. יש בארץ מפעלים המתקדמים ביותר בעולם, אבל מאידך יש עדיין מפעלים שהוקמו לפני 10-15 שנה על בסיס עבודה זולה יחסית. היום אין במפעלים אלה נותנים פתרון לאותו אדם המתפרנס מעבודה זו. לכן המדיניות שלנו היא לקדם מפעלים חדשים, המסוגלים לשלם שכר מתאים ולשפר את המפעלים הישנים".

מחקירה שערכה ממשלת בריטניה התברר:

ציוד צבאי בריטי הגיע מירדן לדרום אפריקה

מקורות בריטיים: המדובר במערכת טילי קרקע אויר וב-41 טנקים ✶ ירדן הכחישה כמה פעמים את הידיעות על מכירת הנשק ✶ בריטניה מתייחסת בחומרה ✶ הארגון לאחדות אפריקה מביע דאגה

לונדון, — בריטניה הודיעה היום כי מסקנות חקירה שערכה הוכיחה למפקנה שציוד צבאי בריטי מסויים, שהיה שייך בעבר לירדן, נמצא עתה בדרום אפריקה.

מקורות בריטיים יודעי דבר אמרו כי מדובר במערכת טילי קרקע-אויר „טייגרקאט" וב-41 טנקים מדגם "צנטוריון".

השלטונות הבריטיים פתחו בחקירה לאחר שעתוני לונדון מסרו בשבוע שעבר כי ירדן מכרה נשק זה לדרום אפריקה תמורת 7 מיליון ליש"ט בערך.

ראש ממשלת בריטניה הרולד וילסון העלה נושא זה לדיון בשיחה שקיים המלך חוסיין ב-9 לספטמבר. מאז הכחישה הממשלה הירדנית כמה פעמים את הידיעות כי מכרה נשק בתוצרת בריטית לדרום אפריקה.

בריטניה מתייחסת בחומרה למכירות נשק אלה, מאחר שהטילה אמברגו על משלוחי נשק לדרום אפריקה.

המקורות הבריטיים אמרו כי מכירת הנשק לדרום אפריקה מהווה הפרה של חוזה שנחתם בין ירדן לבריטניה, מאחר שחוזה זה מתנה שיש לקבל את הסכמתה של בריטניה למכירת הנשק לצד שלישי.

קהיר, — הארגון לאחדות אפריקה הביע בפני הליגה הערבית את דאגתו נוכח משלוחי הנשק הירדני לדרום אפריקה — מסרה היום סוכנות הידיעות המצרית. היא הוסיפה כי הארגון לאחדות אפריקה רואה בנושא זה בעיה הנוגעת לסולידריות הערבית-אפריקאית.

העתון סאנדי טלגרף מוסר שראש שירות הריגול הצרפתי:

מארגן מערכה מערב-אירופית נגד ה"צבא האדום" היפאני

העתון הבריטי מוסר שישראל היתה הראשונה שהודיע לארצות אירופה על שיתוף פעולה ההדוק בין הארגון היפני לבין ארגוני החבלה הערביים ✶ בשנים האחרונות הוסמכו עשרות חברי ה"צבא האדום" במחנות פליטים פלשתינאים

לונדון — אלכסנדר דה מארנש, ראש שירות הריגול הצרפתי, מארגן עתה מערכה משותפת של שירותי הביון המערב-אירופיים נגד ארגון המחתרת היפני "הצבא האדום" — כך מוסר רונאלד פיין, כתב "סאנדי טלגראף" הלונדוני.

בידיעה נאמר, כי ישראל היתה הראשונה שהודיעה לארצות אירופה על שיתוף הפעולה ההדוק בין הארגון היפני לבין ארגוני החבלה הערביים.

שירותי הבטחון הישראליים הודיעו לעמיתיהם במערב, כי קשר זה הוקם בעת ביקור של אחד מראשי החזית העממית לשחרור פלשתין של ד"ר חבש בטוקיו, ולאחר מכן בצפון קוריאה.

איש זה, באומרו, נשוי לתושבת [illegible] האלה.

בעקבות ההסכם [illegible] הארגון, הבטיחו ארגוני [illegible] מזרח תיכוניים כספים ונשק ליפנים, להם ביוקר עד מאד. בשנים האחרונות גם הוסמכו עשרות חברים של "הצבא האדום" במחנות פליטים פלשתיניים.

להלן מוסר העתון כי "הצבא האדום" מרחיב עתה את פעילותו. הוא מוכן לפעול לטובת כל גורם שהוא — כולל הרוסים — כדי להפגין את חולשת החברה המערבית. חברים של ארגון הטירור היפני אשר נתפסו, הודו כי הם מוכנים להרוג כל אדם הנחשב על ידיהם כמסור לערכים בורגניים, וזאת במסגרת מלחמתם נגד החברה המערבית.

משטרות מערב אירופה ושירותי בטחון מערבים אחרים מתייחסים אל איום זה בכובד ראש, — סיים העתון.

בתגובה על החלטת העצרת לדון בבעיה הפלשתינאית:

תקוע: הסעיף הפלשתינאי ירעיל האוירה במזה"ת

מסביר: דיון על בעיית פלשתין ומשקנותיו הצפויות מראש, כתוצאה מן הרוב החד צדדי של הגוש הערבי, בתמיכת הארצות המוסלמיות, הבלתי מזדהות והסוציאליסטיות, עלול להנחית מהלומה על המאמצים לשלום במזה"ת ✶ טוען: אש"ף הוא "ארגון רצח שהציב לו מטרה להשמיד מדינה חברה באו"ם"

מרכז האו"ם, — העצרת הכללית של האו"ם החליטה ללא הצבעה, ועל אף התנגדות המשלחת הישראלית המפורשת לכך, לקיים דיון על בעיית פלשתין [illegible].

על פי המלצת הוועדה המתמדת אישרה העצרת לסדר יומה סעיף בשם „שאלה של פלשתין".

הויכוח שקדם להחלטה זו רמז, שבעיית פלשתין עלולה להתגלות כאחד הנושאים המסעירים ביותר במושב הכ-29 של העצרת.

שגריר ישראל באו"ם יוסף תקוע אמר, כי כבר עתה ברור שהכללתו בסדר היום של סעיף זה מרעילה את האווירה במזרח התיכון, דווקא בשעה שנודעה ביותר הרגעה ביחסים המתוחים בלאו הכי. אולם שלושה דוברים ערביים הציגו מן הבריון, כי הגיע הזמן שהעצרת תטפל בגורלם של 1.5 מליון פליטים פלשתינאים.

התביעה הערבית להכללת הסעיף על בעיית פלשתין בסדר יומה של העצרת נתמך על ידי 56 משלחות.

שגריר ישראל מר תקוע אמר להלן, כי דיון על בעיית פלשתין ומשקנותיו הצפויות מראש, כתוצאה מן הרוב הכבד החד-צדדי של הגוש הערבי, בתמיכת הארצות המוסלמיות, הבלתי-מזדהות והסוציאליסטיות, עלול להנחית מהלומה מהממת על המאמצים הנעשים עתה לקראת שלום צודק ובר-קיימא באיזור".

מר תקוע אמר כי ישראל תגן על האינטרסים החיוניים שלה. "ממשלת ישראל לא תעמוד מן הצד בחוסר מעש כאשר מאיימים לפגוע באינטרסים החיוניים שלה, בזכויות היסוד שלה ובזכויות אזרחיה".

הוא התנגד נמרצות לשיתוף הארגון לשחרור פלשתין בדיון, באמרו כי אש"פ הוא "ארגון רצח שהציב לו למטרה להשמיד מדינה חברה באו"ם".

אחדים מיוזמי ההצעה תבעו מראש, כי יש להזמין את חברי הארגון לשחרור פלשתין להשתתף בדיונים בעצרת על שאלה פלשתין, אמר מר תקוע.

הוא שאל "האם אדם בעל שכל ישר כלשהו יוכל להתייחס ברצינות אל האו"ם, אם ארגון זה יפעל בצורה כה חסרת-אחריות ?"

אולם השגריר המצרי באו"ם עבדל איסמאת עבדל מאגיד שאל את העצרת, האם העם הפלשתינאי „שנעקר מארצו ומולדתו נלקחה ממנו, אינו זכאי שגורלו ידון?".

שגריר סין הואנג הואה אמר כי משלחתו היתה בין התומכות בהעלאת השאלה בעצרת האו"ם. הוא האשים, כי הפלשתינאים נעשו מכשיר במאבק של מעצמות-העל לכבוש איזורי השפעה במזרח התיכון.

הנציג הסורי אמר כי ארצו תומכת תמיכה מלאה "במאבק הפלשתינאים להשיב לעצמם את זכויותיהם הלאומיות והכריז כי על האו"ם לשים קץ למצב שבו הפלשתינאים קורבנות התוקפנות הציונית, ששמשו "מטבע חליפין בין שתי מעצמות העל כדי להבטיח את הגמוניותן".

בינתיים הסירה היום דרום אפריקה את התנגדותה בעצרת הכללית להכללת שאלת האפרטהייד בסדר היום של העצרת. מנגנון השיבה על כך כי דברים אלו מהווים "פרובוקציה [illegible]".

העצרת אישרה את המלצת ועדת הנהלה, בדבר הכללת שאלת האפרטהייד בסדר היום.

תקוע על דיוני העצרת:

שגריר ישראל באו"ם, מר יוסף תקוע, אמר, כי העלאת הסעיף הפלשתינאי בעצרת הכללית נוגע באינטרסים כלליים ולאו דווקא ישראליים.

מר תקוע שדיבר בשידורי „קול ישראל", אמר, כי הנסיון הערבי להחזיר עכשיו לאו"ם את הדיון בבעיית הסכסוך המזרח התיכוני יוכיח להם שוב, כי הם לא ישיגו דבר כמשהו מהדיון וכי הדרך לשלום עוברת והצינור הוא במו"מ.

מר תקוע הזכיר שיש לערבים רוב בעצרת. יש לצידם בכל הצבעה לפחות 90 קולות. אולם העצרת היא מבחן מדיני, כלומר, כיצד יצביעו מדינות מסויימות בעיקר אלה המשחקות תפקיד מרכזי בתהליך המדיני לקראת הסדרים בינינו לבין הערבים, כגון ארה"ב. עד העצרת הקודמת הצביעה ארה"ב נגד כל התייחסות לזכויות הפלשתינאים ויש לקוות שתתמיד בעמדה זו.

"אני מניח, שגם לארה"ב ברור, שהענקת מעמד כלשהו לאש"ף והגדרה מרחיקת-לכת של זכויות הפלשתינאים, הן חבלה במאמצים לקראת שלום.

ידוע לנו שארה"ב איננה רואה את אש"ף כמייצג את הזכויות של העם הפלשתינאי. היא מתנגדת גם להקמת מדינה פלשתינאית נוספת על ירדן. אנו במגע מתמיד עם ארה"ב בענין זה", אמר.

מסביב לענינים

חלוקת משאבים

היו אלה נציגי „העולם השלישי", ראשי מדינות המתפתחות שהעלו את הדרישה לחלוקה צודקת של המשאבים בעולם בין העמים. לא יתכן — טענו דוברי השוויון — שהמדינות העשירות השמורה לעצמן ולאזרחיהן את מרבית המשאבים והאוצרות הטבעיים ואילו המדינות העניות מסבלות חרפת רעב והדלדלה מחסור. הגיע הזמן — תבעו ראשי המדינות [illegible] — לחלוקת העושר הנצבר לא רק בין אזרחי כל מדינה ומדינה אלא גם בין מדינה למדינה. רבים מאד במדינות העשירות החלו להתייחס ברצינות לתביעות הללו, הודו בקול שאכן צודק העולם בדרישה זו. לכל באי העולם הזכות להיות בתנאים סבירים ומתאימים.

אולם מאז פרץ משבר הנפט נדמו הקולות, נעלמו הדרישות, ואילו נשכחו התביעות לחלוקה צודקת של האוצרות הטבעיים, מאז החלו תריסר המדינות המפיקות נפט להפעיל את הנוזל החיוני הזה לתותח מסוכן מאד לשדוד באמצעותו את הרזרבות הכספיות של יתר מדינות העולם, לרושש את מדינות העניות, לגרום למשבר כלכלי חמור ומסוכן גם במדינות העשירות. כל אותם הדוברים [illegible], כל אותם דוברי השמאל שיומוסו הצדק והקידמה בגרונם, שכחו לפתע העקרון של חלוקה צודקת של המשאבים בעולם, והמערב הדימוקראטי צריך [illegible] להתחלק במשאבים שלו עם מדינות רחוקות, מדוכאות [illegible].

ואילו שליטי אבו דובאי וקאטאר, מלך סעודיה ונסיכי [illegible], שליט איראן ורודני לוב ועיראק, אלג'יר וכוויית פטורים מכל המשמש הזה, בהם אסור לפגוע ומהם אסור לתבוע, זאת היא „הדימוקרטיה" [illegible], שבו נעלמו הקולות של המהפכה [illegible] אשר, בא הבוא ותאלץ את המדינות העשירות להסתפק במיעוט, להנהיג שוויון לא רק בין האזרחים בפנים כל מדינה אלא גם בין מדינה למדינה, עם ועם. גם במערב המבוסס החלו אנשים לראות בתביעה הללו מזבחית הזמן שאין עליהן לעבור [illegible], היום, וכי בהורה יש לבוא לידי פשרה לחלוקת המשאבים.

נשק מסוכן

מאז החלו מדינות המיצרות נפט להעלות את מחיריהם באורח דראסטי מבלי להתחשב בתוצאות, לדלדל את הרזרבות הכספיות ולזעזע את הכלכלה במדינות רבות [illegible] העולם, המעוניין האזרח, שואל מבלי להשיב: מה תהיינה תוצאות המדיניות הללו? האם יצליח המערב להחזיק מעמד? מה יהיה אחרי דילדול משאבי מרבית מדינות המערב ומה יעשו רודני ערב עם הכסף הרב המצטבר אצלם? האם ישמש הכסף הזה כשוט פוליטי? כאמצעי סחיטה, או יותר גרוע מזה? ובעיקר, איך [illegible] ומי עשוי להפסיקו? האם יתגבש כוח במערב שיעצור [illegible] למסע סחיטה מסוכן זה?

הבעיה חרגה מזמן מתחומי הסכסוך הישראלי-ערבי, מגבולות המזרח התיכון, הפכה לבעיה עולמית שהשלכותיה עשויות להיות הרסניות ביחס למערב, המשטרים הדימוקרטיים במערב אירופה [illegible] הדרום אמריקאית עלולים להתמוטט כבנייני קלפים, במקומם עשויים לקום משטרים קומוניסטיים או פרו קומוניסטיים מובהקים, עומדות כיום בתור איטליה ופורטוגל ושורה ארוכה של מדינות שכלכלתן נהרסה בעטיו של חרם הנפט. כתוצאה ישירה מעליית מחירי הנפט, [illegible], מדינות הזקוקות לדלק כמו למים ולאויר, ואין להן שום מקורות נפט, מדינות שהתקשו לאזן את תקציביהם לפני האמרת מחירי הדלק, מדינות שסבלו מגרעונות.

ברית המועצות עומדת כביכול מן הצד ונהנית מהמשחק המסוכן ומחכה בכליון עינים לתוצאות, ויתכן מאד [illegible] של רוסיה הסובייטית היתה [illegible] היא אשר אירגנה את חזית מדינות מפיקות נפט ותמכה בה בכל צעדי מדינות אופק. אין ספק כי אילו עמדה ברית המועצות בפני בעיה כזאת, אילו נפגעו מדינות הגוש הקומוניסטי [illegible] לפתרון רדיקאלי בלי כפפות של משי. היתה מגישה אולטימאטום ברור, [illegible], היתה מאלצת את מדינות מפיקות נפט להוריד את המחירים ולהחזיר את המצב לתקנו בלי חכמות.

בלי אומץ

ארה"ב ערה לסכנות הנובעות ממשחקי הנפט [illegible] מדינות המערב [illegible], ודורש לבעיה זו כל מדינת המערב אבל [illegible] עד היום צעד של ממש כדי למצוא פתרון סביר. הנשיא פורד אמנם השמיע — זו לראשונה — מילים חריפות נגד נסיון לחדש את חרם הנפט אבל בלי כל נסיון רציני לפתור את הבעיה, לגבש למעשה חזית [illegible] מוכנה להסיק את המסקנות, ללכת עד הסוף, כמשל ניקסון [illegible] משום מה לשחק ב„דיטאנט", לחפש פתרונות של פיוס ולמעשה של כניעה להסתבנות, ללא כל נסיון לעמוד מול האתגר.

ברור שאם המערב ובראש ובראשונה ארה"ב לא יעשו הצעדים המתאימים תוך סיכון [illegible], אין תקוה לשיפור המצב. אין ספק שהמערב יחליט על צעדים אבל מי יודע אם לא מאוחר מדי, שרי האוצר של מדינות המערב מתכנסים בוואשינגטון כדי לדון בבעיה זו, "אבל האם ימצא להם האומץ לפעול? מי יודע?

مكتبة الأمل

סטי"ל מצרי שימש „נר זכרון" ל„אילת"

עיד גיליו מלחמת יום הכפורים

כמעט בלי יכולת להתגונן. כעבור שעות ספורות הוחקה בתחת [illegible]

— מאת אריה מאיר, כתב מעריב בחיפה —

[illegible]

נמל בן גוריון סגור ביום הכיפורים

[illegible] בשעה 9.60 [illegible]

אושרו תוספות שכר למשרתי צבא הקבע

עבור שעות נוספות, משמרות, תורנויות

[illegible]

קאפוצ'י כופר בהאשמות נגדו

נדחו בקשותיו לשיפור תנאי מעצרו ולחסינות דיפלומטית

"אני כופר בכל נקודה שבגיליון האישום" [illegible]

[illegible]

אם ל־14 ילדים הוטסה אתמול לבוסטון לניתוח מח

האשה בת 49 שנולדה בירושלים [illegible]

עיריית צפת הפסיקה הקמת קרית ברסלב

[illegible]

סכך לסוכות יחולק חינם לאזרחי ירושלים

[illegible] ביום א' י"ג תשרי בין השעות 9.00 — 15.00. [illegible]

קיסינג'ר ימשיך במאמצי השלום

[illegible]

קיסינג'ר יבקר במוסקבה

[illegible]

שר ההסברה המצרי:

אניות ישראל לא יורשו לעבור בתעלה עד להסדר

[illegible]

נסתיים תרגיל שריון עוצבתי מהגדולים בצה"ל

[illegible]

תנועת הרכבות למחרת יום הכיפורים

[illegible] הרכבת הראשונה מתל אביב תצא בשעה 6.44 הרכבת הראשונה מחיפה — בשעה 6.12.

אזכרה לחללי הצנחנים

[illegible] בטקס השתתפו נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, שר הבטחון מר שמעון פרס, הרמטכ"ל, רב אלוף מרדכי גור וקציני צה"ל בכירים.

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

להר' יצחק קלוגמן הי"ו
יו"ר רשת שעורי תורה בת"א—יפו
להר' אריה אורנשטיין הי"ו
ולהר' מנחם קלוגמן הי"ו
מזכיר הנהלת המועצה הדתית לת"א—יפו
להכנס הנכד—הבן לעול מצות
להר' זאב זילברשטיין הי"ו
להרה"ג ר' חיים זילברשטיין שליט"א
חבר הרבנות הראשית לת"א—יפו
לארוסי הנכדה—הבת
להר' משה יוסקוביץ הי"ו לארוסי הבן
להר' גת גרשוני הי"ו לארוסי הבן
להר' מנחם שינפלד הי"ו לארוסי הבן
להר' חנוך גלובינסקי הי"ו להולדת הנין
להר' ליפמן ברקוביץ הי"ו
ולהר' מאיר ברקוביץ הי"ו להולדת הנינה—הנכדה
להר' פנחס מנחם בנרזיקובסקי הי"ו להולדת הנכד
להר' אליעזר שוורצמן הי"ו להולדת הנכד
הסתדרות אגודת ישראל באר"י
סניף תל־אביב—יפו

להרב ישעי' וקסלמן הי"ו
יו"ר הנהלת אגודת ישראל בחיפה לארוסי הבת
להר' דוד שוורץ הי"ו לארוסי הנכד
הסתדרות אגודת ישראל באר"י
סניף חיפה

למורנו ורבנו הרב הגאון ר' משה נתן נטע למברגר שליט"א, אב"ד ור"מ בישיבת מקווא
ולבנו הרב אשר למברגר שליט"א להולדת הנכדה הבת
להרב זאב פישמן הי"ו לארוסי הבן
להר' אברהם לפה הי"ו לארוסי הבן
הסתדרות אגודת ישראל באר"י
סניף קרית אתא

יזכו לרוות מהם רב נחת וכ"ט

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

לחברנו הנכבד רב הפעלים
הרה"ג ר' **חיים זילברשטיין** שליט"א
חבר המרכז הארצי של אגו"י באר"י
לארוסי בתו תחי' עב"ג יחי'
יזכה לרוות מהם ומכל יו"ח רב נחת ואושר
הסתדרות אגודת ישראל באר"י
המרכז הארצי

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

לחברנו הנכבד עסקן ורב פעלים
הרב **ישעיה וקסלמן** הי"ו
יו"ר אגודת ישראל בחיפה
לארוסי בתו תחי' עב"ג יחי'
יזכה לרוות מהם ומכל יו"ח רב נחת וכ"ט
הסתדרות אגודת ישראל באר"י
המרכז הארצי

לכל קרובינו ידידנו ומכרינו
גמר חתימה טובה
יהודה יפה למבריכנו
שמואל זרות לנדמן וב"ב
שד' אביר. ורבא 9, בני ברק

קריאת גאוני וצדיקי הדור שליט"א למען פעולות הקליטה של אגודת ישראל בפרוס שנת תשל"ה

בס"ד

קריאה קדושה

הפעולות המבורכות הנעשות זה כשלש שנים רצופות על־ידי מחלקת הקליטה של אגודת ישראל להצלתם הרוחנית של עולי רוסיה, ידועות ומפורסמות לציבור שלומי אמוני ישראל בארה"ק ובתפוצות הגולה, היודעים להעריך ולהוקיר את עבודת ההצלה הכבירה.

לאחרונה שרויה המחלקה במצוקה כספית חמורה המאיימת לשתק חלילה את מלאכת הקודש החיונית, זאת בשעה שהמוני אחים ואחיות המוסיפים להגיע מכל ארצות רוסיה משוועים לעזר רוחני ולסעד מוסרי. בימים האחרונים אף נמסר על גל עליה חדש, בו יבואו אי"ה כ־60 אלף יהודים מברית המועצות, מדי שנה בשנה, ומחובתנו להיערך כראוי וכנכון לקליטתם התורתית והחינוכית של העולים וילדיהם, לבל יפלו טרף לצפורני החילוניות האוכלת כל חלקה טובה בנו.

ראשי מחלקת הקליטה האגודאית כורעים תחת עומס נטל המלאכה ועלינו לחוש לעזרת ה' בגבורים ולסייע בידם להגשים את המשימות הקדושות, שנטלו על עצמם לחזק ולעודד את אחינו העולים ולקרבם לחיי תורה ומצוות.

אשר על כן, בפרוס הימים הנוראים הבעל"ט, מצאנו לנכון לפנות בזה בקריאה חמה ונאמנה לאחב"י בכל אתר ואתר, להתנדב ברוח טובה ובעין יפה למען פעולות הקליטה הרוחנית המבוצעות ע"י מחלקת הקליטה של אגודת ישראל בקרב עולי רוסיה, גרוזיה, בוכרה, וקרפט־רוסיה הבאים ארצה.

כן קוראים אנו לצבור נאמני התורה להקדיש מכוחם ומזמנם, ולהתנדב לפעולות ולמעשים למען מטרה קדושה זו.

זכות המצוה של הצלת נפשות תעמוד לנו ולכל בית ישראל להתברך בשנה טובה ומתוקה ולהיוושע בתשועת עולמים בב"א.

ערב ראש השנה תשל"ה

אברהם וינברג (האדמו"ר מסלונים)	אלעזר מנחם שך (ראש ישיבת פוניבז')	יחזקאל אברמסקי (גאב"ד לונדון)	ישראל אלטר (האדמו"ר מגור)	מרדכי שלום יוסף (האדמו"ר מסדיגורה)	הק' משה יהושע (האדמו"ר מויזניץ)
אברהם יהושע השיל (האדמו"ר מקופיטשניץ)	חיים שמואלביץ (ראש ישיבת מיר)	יוסף אדלר	יוחנן טברסקי (האדמו"ר מרחמסטריווקא); יחיאל יהושע (האדמו"ר מביאלה)	משה חברוני (ראש ישיבת חברון)	שלמה זלמן אויערבאך (ראש ישיבת קול תורה)
אברהם לנדא (האדמו"ר מצ'כנוב)	יהודא צדקה (ראש ישיבת פורת יוסף)	יוסף שלום אלישיב (ירושלים)	מרדכי גולדמן (האדמו"ר מזוועהיל)	משה מרדכי בידרמן (האדמו"ר מלעלוב)	שמואל אליהו טאוב (האדמו"ר ממודזיץ)

(החתימות לפי סדר א—ב)

שנת תשל"ה הבאה עלינו לטובה תהא שנה רבת אתגרים למשימות הקליטה הרוחנית בשנת תשל"ה יוכפלו אי"ה המאמצים והמעשים למען הצלתם הרוחנית וקליטתם התורתית של אחינו העולים

היה נא שותף למצוה גדולה ונשגבה זו! תרום את חלקך והעבר תרומתך להמשך הפעולות כהוראת גדולי ומאורי האומה

תרומות להעביר למשרדי מחלקת הקליטה של אגודת ישראל: תל אביב ת.ד. 1053 — ירושלים, ת.ד. 326.

ארגון הפועלים של אגודת ישראל
המזכירות הארצית

למנהיגי הדור חברי מועצת גדולי התורה שליט"א
לרבנים וראשי ישיבות בארצנו בישראל ובגולה
למוסדות התנועה העולמית והארצית
לעסקני וחברי אגו"י וארגון הפועלים

שלוחה ברכתנו הלבבית
לגמר חתימה טובה

תהא השנה הזאת שנת התרחבות ושגשוג
לארגוננו ולכל חלקי התנועה

מדינת ישראל
לשכת הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ב"ה, ירושלים, ו' בתשרי תשל"ה

הרבנות הראשית לישראל

אל: רבני הערים, רבני השכונות, רבני בתי הכנסת, וגבאי בתי הכנסת בישראל ה' עליהם יחיו.

הנני פונה אליכם בבקשה מיוחדת להזכיר ביום הכיפורים הבעל"ט בבתי הכנסת בדרשות ובתפילות את **אחינו יהודי סוריה** הנתונים במצב קשה, ברדיפות ועמים נוראים. לעמוד בתפילה לפני אבינו שבשמים שיציל כל אחינו באשר הם מכל רע ויקבץ נדחנו לארצנו הקדושה בשלום בשלוה ובגאולה שלמה.

בברכת גמר חתימה טובה

(—) **עובדיה יוסף**
ראשון לציון הרב הראשי לישראל

4 חזנים למכירה
בהזדמנות
ק"ג חדשה
3 כווני אויר חזית
טל. 03-786839

ביח"ר לאריגת טליתות מובחרים מצמר ומשי
טליתניה בע"מ
דוד אבנר
תל־אביב, רח' בריוחאי 2, טל. 821421
יצרנים אקסלוסיביים של טליתות מיוחדים:
טליתות תימניים, טליתות טורקיים
טליתות נוסח לובאביטש
היצור עומדת תחת השגחת הרבנות הראשית לת"א־יפו
יצוא לכל ארצות תבל.
בברכת גמר חתימה טובה ושנה טובה

ברכת מזל טוב לבבית

לחברנו הנעלה הפעיל והמסור
ר' **ישראל שפיגל** הי"ו
חבר מועצת הסניף
להולדת הבת תחי'
תרווה ממנה ומכל יו"ח הרבה נחת ואושר
ארגון הפועלים של אגו"י
סניף ירושלים

مطابق الأصل

סמינר בית יעקב בפתח־תקוה חוגג את חנוכת ביתו החדש

בטכס חגיגי בהשתתפות רבנים, אישיה כביד הרב פנחס לוין, יו"ר הו־עד הפועל העולמי של אגודת ישראל, כבוד רבנת הסמינרי בית יעקב בארץ הרב הלל ליברמן, ראש העיר וסגנו, אישי צבור, הורים צוות המורות והתלמידות — נחנך בנין הסמינר החדש, בפ"ת ביום שלישי כ"ג אלול, ובקריאתו הנרגשת של הרב יהושע משה אהרנסון, חבר לשכת הרבנות בפ"ת — אל חלק כבוד ההורים — להפ־סיק כעותה את נדידת בנותיהן ללמוד בערים אחרות — באה לביטוי הרגשת הרווחה שרוחה על צבור הבוגרות־פים בחנוכת ביתו של הסמינר, ובכך הובעה התקוה — תורחב גם כבגרות הבנותיה של תלמידות הסמינר.

בטכך הבעיות שליוה את הסמינר מאז הוסדו — היתה בעיית מיקומו את אחד הגורמים הרציניים לבי־לימת התפתחותו של הסמינר, מלבד התנאים הלקויים שבטכו את מהלכם התקין של הלימודים וגרמו להמעטת בנים גדולים שהשקיעו מיסדי סמינר ונציגי היהדות החרדית בעירייה בי הפעלתם כלוא השפעתם של כל הגורמים — זכינו עתה לברך על המוגמר, ולקראת שנת הלימודים תשל"ה הושלמה מלאכת הבניה, והבנין החדש הוכשר בביתו החדש ובריהוטו החדש לקליטת התלמידות, ובשלב זה הוא מכיל שלוש כתות לימוד, חדרי עבודה, ושירות, ששפרו את תנאי הלימוד בספר התלמידות וגדילתן מחוץ לעיר — ובכך גם נטל כבוד של סמיך גבוה — בנוסף לבעיית התקציבית הכללית, — שהגביר את המצוקה הכספית בה נתון הסמינר עד היום, ורק אחר מא־הליכוד ללא ערוך ושעור.

האירוע החגיגי נערך ברחבת החצר של הסמינר נפתח בקריאת פרק "מזמור שיר חנוכת הבית לדוד" בתהילים — ע"י אחת התלמידות בלוי כלי זמר בביצוען של בנות הסמינר — ששיוו למופע את אופיו החגיגי.

את סדרת הברכות פתח מנהה"צ ר' ישראל אילפן בקדמו בברכה את צבור המשתתפים, הוא הודה לראש העיר ולכל הגורמים שסייעו בבניית הבנין והכשרתו לייעודו, ובקצרה הוא סקר את התפתחותו של הסמינר לדרך כל הלבטים והקשיים שעברו כאבן גגף בפני התפתחותו עד הגיעם הלום.

בנחה התגיגה הרב אברהם רייז בילא אחריו, ובין השאר הוא הביע את תקותו שבקרוב יורחבו גבולות הסמינר, ע"י בניית כתות לימוד נוס־פות שיבטיחו להתלמידות את האפש־רות לגבור אתחוק לימודן במתכונת הלימודים של הסמינר לכל מגמותיו.

את ברכת הרבנות הראשית, הביא הרב יהושע משה ארנסון, הוא ציין את ייעודם הקדוש של מוסדות בית יעקב להקנות להניכותיהם את ערכי הצניעות והמוסר, ולהכוונתן לתפקיד הנעלה והבלעדי שהתורה הועידה לבת ישראל כלפי עמה ומולדתה, דהוא שכל תהיה יהיו קודש להבטחת המשך קיום הדורות בהקמת בניני עדי עד עד מושתתים על אדני היהדות, לשפה בהם חיי תורה, הוא קבל על ההתדרדרות המוסרית בפריצת כל גדרי הצניעות המחוללת שנתה קיומינו, ע"י סלוק השכינה מתוכינו. הוא קרא להדי־חק הסמינר ולפיתוחו ולהגדיל את מס־פר התלמידות.

ראש העיר מר ישראל פינברג ציין בדבריו את הלקט הגדול של העסק־נים ביזמה ובבצוע, שלא חסכו כל מאמץ כדי להבטיח את ביצועו המהיר הראוי של הבנין. שהודה לדביקותם בבשיטתם יכולנו לפסוח על הקושים הפיננסיים ולהביא את התכניה לידי ביצועה הכלא.

הרב הלל ליברמן הביא את ברכת רשת הסמינרים של בית יעקב, ובין היתר הזכיר לשבח את כל הגורמים שנטלו חלק בהקמת הסמינר ובינהם משרד החינוך. בהמשך דבריו ציין הוא לדוגמא את ביסוסו השורשי ד־צביונו החנוכי אותם השתית ועיצב הבנהל הקודם הרב יצחק הלברשטם, כן העלה על נס את מסירותן הגדולה של צוות המורות שהכירו בגודל את־ריותן, ובמצבים הכספיים הגורפים ביותר נשאו סבלן בהתאפקות ונכנעו מצבדים שעלולים היו להרוס את גורל הסמינר לשבט, ועם כהוות חינוך כ־אלה מובטח עתידו המזהיר של ה־סמינר.

את ברכת מחלקת החינוך של ה־עיריה הביא ראש־המלא בקום ראש העיר מר אברהם מרכולשטיין הוא ה־בטיח את כלוא עזרת המחלקה לס־פה, ולקידומו של הסמינר, כן הב־טיח לספק לכל מוסדות החנוך העצ־מאי כיטב השירות שבידי העיריה.

הרב יצחק הלברשטם במנהלו הקודם של הסמינר שליוה את המוסד שניב רבות הצביע על ההישגים של הסמי־נר, עד כה, אותם רואים בבתים ש־בנות הסמינר הקימו שהם לשם ולת־פארת, והן כשמשמשות כמורות דרך לכל המחזורים הבאים.

מנהל בית הספר היסודי "בית יע־קב" הרב יעקב פפנהיים אחל כי מ־עתה הבצאנה כל מסימות היסודי את דרכן לסמינר המקומי.

את מעגל הברכות סגרה המנהלת הרבנית קריזמן שהביעה את תקותה ואיחוליה שכל הברכות והמשאלות שנאמרו במעמד זה — תתמלאנה, ד־זכותה של מרת שרה שנירר ז"ל ת־היה למשען לכל ממשיכי דרכה.

במהלך התוכנית הוקראה ע"י בנות הסמינר — מסכת על מפעלי גדולינו מדור הקודם אשר לאורם אנו הולכים.

בסיום החגיגה נערך סיור בבנין ה־חדש והרב פנחס לוין קבע את המזוזה. הרבנית אהרנסון מהפעילות החשו־בות של הסמינר — נתכבדה לגזור את הסרט.

א. דויטש

בתנועת בית יעקב

פעילות רוחנית ענפה ב,חוג הרמב"ם' בטבריה

כל הנקלע לטבריא ומבקר במוס־דותיה ובמפעליה התורניים, נוכח לד־עת, עד כמה רבה השפעתו הרוחנית והחינוכית של „בית מדרש ע"ש ה־רמ"ה על חייה הדתיים. בביה המדרש המפואר זה שהוקם לפני כמספר שנים ע"י משפחת פיבקו רבת החסד, מת־קיימים בכל יכוח השבוע פעולות רו־חניות למבוגרים ובני נוער בהדרכתו של הרה"ר מגדל ברנדוין סגן יו"ר המועצה הדתית בטבריא הכנצה על פעולות בית המדרש מאז יסודו. גו־לת הכותרת של פעילות ביהמ"ד הוא „החוג לרמב"ם" שבמסגרתו מתכנסים מידי שבוע בשבוע עשרות רבות של בעלי בתים, הסידים ואנשי מעשה לימדם של סוחרים ופקידים מכל חוגי הצבור בעיר המשתתפים בשיעורי תורה ובהרצאות יעונות הניתנות על ידי רבנים, ובני תורה בכל מקצועות היהדות.

בימי הרחמים והסליחות ובהקופת התגים כגביר „החוג לרמב"ם" את פעולותיו במיוחד בקרב בני הנוער המקבלים הדרכה חינוכית והכוונה מ־עשית על עניני היום.

כמנהגם מדי שנה ערכו כמאה חברי החוג התורני גם בפרוס שנת תשל"ה מסע מסורתי לקברות הצדיקים בגליל כשהוא משולב בעצרת תשובה מרכ־זית שנערכה על קברו של הרשב"י במירון בהשתתפות קהל נכבד ותוש־בי המקום וצבור המבקרים ששהה במערת הקבר.

לאחר אמירת תפלות נרגשות לש־לום עם ישראל וארצו הקדושה התכנ־סו הנאספים לאחר מכן בבית המדרש המפואר של משב מירון, שם האזינו לדברי התעוררות מפי הרה"ג ר' מאיר שטרן רבה של מירון שציטט מאמרי חז"ל על ערכם וגדולתם של היכים הגוראים, ימי הדין והמשפט. הוא גם עמד בהרחבה על השיבות קביעות ע־תים לתורה וציין בהוקרה את ה„חוג לרמב"ם" המשמש פינת חמד לשוחרי תורה בטבריא.

דברי פתיחה ונעילה נשא מנהל החוג לרמב"ם הר"ר מגדל ברנדוין שהביע בהזדמנות זו את תודת ה־צבור וברכתו למשפחת פיבקו וראשה נדיב הלב אשר תודות להם קם המפ־על התורני החשוב המפיץ תורה בעיר הקודש טבריא.

א. כרמי

מירדף ימי אחר ספינת דייג גנובה ברצועת עזה

ספינת ביור בשטרתית עיבה מירדף אחר ספינתדייג שנגנבה בנמל יפו.

מפקד הספינה המשטרתית, רס"ר משה סמוכה, הבחין בשעות אחה"צ בספינת דיג השודה בגל חוף הילכון בתל־אביב. וכאשר אותתה הספינה ה־משטרתית לשני הצעירים שהיו בה לעצור לביקורת, ניסו הללו להימלט. אנשי המשטרה פתחו במירדף אחריהם ולאחר זמן קצר הצליחו ללכוד אותם. השוטרים עצרו את שני הצעירים, ה־אחד בן 16 מיפו והשני בן 17 מבת־ים.

נתברר כי הם גנבו את הספינה, השייכת לתושב יפו, בעת שעגנה בנמל יפו.

נמשכת חקירת הרצח בשוק ג'נין שלשום

כוחות המשטרה ממשיכים לחקור כ־ריב ל־28 השוטים שנעצרו בעקבות הרצח של אברהם הקלר על ידי אלמוני בשוק הירקות של ג'נין, שלשום.

כפי שנמסר השודים אלה נשארו לאחר בדיקה ביהודה, שערכה מעבדה ניידת של המדור להוי פלילי במשטרה בקרב 600 איש, שנעצרו אחרי הרצח. בדיקה זו קובעת אם החשוד ברצח בא במגע עם מהכה או עם חומר נפץ.

ירקות של ג'נין, שטענו שלא הבחינו ברוצח, בוכח המהומה הגדולה שקמה אותה עת בשוק. כן אמרו, שגם הם סגרו מיד בבהלה את הדוכנים ונמו על נפשם.

כוחות הבטחון חקרו גם צעיר מק־מי, שלכמו טארק עבדול האדי, אשר נפצע קל בידו מאותו כדור שנורה בגבו של וקסלר המנוח. נראה, כי ה־כדור יצא בכיוון הגוה של המנוח לעבר הצעיר המקומי ופצעו בידו.

כפי שנקבע נרצח המנוח מירית אקדח שנורתה לעברו ממרחק של חצי מטר. (ע)

נחקרו גם בעלי הדוכנים בשוק ה־

מהלכים משותפים לאיחוד הקואופרטיבים „אגד" ו„דן"

ישיבה ראשונה בקשר לאחוד בין „אגד" ו„דן" קיימו המזכירויות של שני הקואופרטיבים אתמול בבית „אגד" בתל אביב — מסר אמש הדובר „אגד" ו„דן".

הישיבה המשותפת זומנה לאחר ש־האסיפה הכללית ב„דן" יפתה את כוחה של מזכירות „דן" להכנס ל־כו"מ עם „אגד" בענין האיחוד, בעוד ש־קודם לכן אישרה „אסיפת המורשים" של „אגד" את כוחה של ההנהלה לפ־עול לביצוע האיחוד.

בישיבה המשותפת סוכם להתחיל במהלכים משותפים לקראת מימוש ה־איחוד ונקבעו מספר ועדות שהפעלנה במישורים הבאים:

ועדה משקית וועדה תחבורתית מור־כבת ממנהלי התנועה והמשק בשני הקואופרטיבים תתאם את נושאי ה־רכש ואת סדרי התנועה הקשורים ב־שני הקואופרטיבים. ועדה אחרת מור־כבת ממנהלי אגפי הכספים החוץ כ־שני הקואופרטיבים תטפל עם ה־ממשלה ומוסדות אחרים בנושאים ה־כספיים ובצד המשפטי של האחוד תע־מוד בקשר עם הממשלה בכל הקשור בחלקה בביצוע הליכי האיחוד. ועדה שלישית מורכבת מחברי הנהלה של שני הגופים תכין את התקנון של ה־קואפרטיב המאוחד ותבדוק את הבעי־ות החברתיות הנובעות מן האחוד.

להליך גבוה יוכל להגיע בביצוע ה־אחוד רק לאחר שב„אגד" תבחר הנ־הלה חדשה שעליה יוטל הביצוע ה־ממשי של האחוד. יש להניח שב־חוילת שנת 1975 יערכו ב„אגד" ה־בחירות להנהלה חדשה.

משרד המסחר והתעשיה מתכנן:

פעולות לשיפור מערך המחקר השימושי בישראל

משרד המסחר והתעשיה מתכנן שו־רת פעולות שתכליתן לשפר את הפ־כוזת הארגונית של מערך המחקר הקיים בישראל, כדי להביא לישום מהיר של המחקרים ביצור התעשייתי — מסר מנכ"ל משרד המסחר והתע־שיה, ד"ר משה מנדלבום, בפגישה עם פרופ' י. יורן, מומחה בין לאומי לארגונת ופריון מאוהיו, פרופ' י. יורן סיים שורת ביקורים בארץ, עמד־הזמנת משרד המסחר והתעשיה, בי־דבר אפשרויות שיפור שימוש הידע ובקורת האיכות והגברת הפריון.

ד"ר מנדלבום מסר, כי בין השאר מתכוננים להעקת פרס שנתי נגדל ל־מחקר השימושי המצטיין ביותר, כן ת־ערכנה פגישות בדרג בכיר עם הסגל האקדמי בישראל, כדי לסקור בפניהם את האפשרויות שמעמידה הממשלה למחקר השימושי בארץ.

פרופ' יורן מסר, כי לדעתו יש עתה צורך בהחשת תהליך החקיקה בדבר "יאפות בפיוסים" ולהגביר פעולת אי־רגוני הצרכנים.

הוא הביע דעתו, כי התעשיה ב־ריכה להתרכז בענפים עתירי מכנולו־גיה ובעלי יצור לא גדולים, בסוג זה של מוצרים יש לישראל אפשרויות רבות להתחרות ולכבוש שווקים.

עוד אמר כי על המפעלים בארץ להי־בין שבלי ביצוע שינויים מעמיקים בתהליך הייצור והאיכות, יקשה עלי־הם לעמוד בתחרות עם תוצרת חוץ. מצב זה יחריף בהיחוד לכשישגו הה־סכם עם השוק המשותף.

ירדן רוצה לדון בהפעלת שדה עטרות על־ידי ישראל

רבת עמון, יום ב' — בממשלת יר־דן קראה להבלגה סעיף בענין הפעלה ההעופה של ירושלים ע"י שלטונות התעופה הישראליים במסדר היום של ה־מושב הבא של ארגון התעופה הבינ־לאומי.

המושב עומד להפתח ביום ב' הק־רוב במונטריאול.

ירדן טוענת כי הפעלת שדה התע־ופה של ירושלים ע"י שלטונות יש־ראל מהווה הפרה משוועת של החו־קה הארים הארגונים הבינלאומיים.

מפקד כוח האו"ם, הגנרל סילסוואו:

באזור ההפרדה בגולן יש לכל מטר משמעות לכל אחד מהצדדים

תקוה כי כש באזור ההפרדה בגולן יהיה ההליך של שיפור אוירה ב־רוסה להחליך המצורכים באזור ההי־בכיני — הפיע ביום א' בקרב בפקד כוח ההירום של האו"ם במזרחית, ה־גנראל אנסיו סילאסוואו בהרצאתו ב־מעודון "דודפירי" ברחובות.

בתחילת דבריו מסר מפקד כוח הא־ו"ם על המצב הנוכחי בשני אזורי ההפרדה. הוא הדגיש כי בסיני היה ב־תחילה חכדות הדדיים ההפרדה של ההסכם ביחוד של פירוש שונה של ס־עיפים מסויימים בהסכם. אולם לד־בריו יש ביום בסיני אמון רב יותר בין הצדדים. "לדעתי מהוה המצב כי־ום באזור החיץ בסיני לצד כמישי לקראת השנה הסכם שלום". — אמר.

מדברו על המצב באזור ההפרדה ב־גולן אמר הגנראל סילאסוואו כי ה־תנאים שם שונים היות ולכל מטר יש משמעות לגבי כל אחד מהצדדים. "זה יוצר כבובן תנאים שונים מאלה הק־יימים בסיני, אולם גם שם, עם זאת, יש שיפור כבירים באוירה, באזור זה יעבור עוד זמן עד שהאוירה תצתפר בצורה בשמעותית".

בחלק האחרון של דבריו התייחס מפקד כוח ההירום של האו"ם במזהית למעצות ולדעות המדוממצות על ידי לוהי של הכוח. הוא הזכיר את הרצות של אלה המופיעים לכוח האו"ם הוא גורם אפקטיבי היכול למנוע מלחמה, ומצד שני את דעות אלה המתכנים שהכוח הוא חסר כל יעילות. "לדעתי המציאות היא באמצע. לכוח האו"ם אין תותחים, טנקים ומטוסים לכפות את רצונו, אבל יש לו כוח מוסרי רב".

בסיום דבריו אמר הגנראל סילאסוואו כי בבידה וצד אחד באזורי ההפרדה יחליט על שינוי המצב על דעת צבעו — תהיה זו החלטה כבדה באד.

מסיבה חגיגית בישיבת ,מאור עינים' בירושלים

בסוף השנה שעברה תשל"ד התקיי־מה בישיבה מאור עינים שע"ש הה"ק מטשערנוביל בירושלים מסיבה צנועה ומרוממת לכבוד הנדיבים הגדולים הנודעים לתהילה הגאון הישיש הרב יצחק בוגין ורעיתו הרבנית מרת ל־אה לרגל קריאה שם ישיבה קטנה על שמם בשם „נחלת יצחק ולאה".

קהל מוזמנים מצומצם והצות הרו־חני של הישיבה ובהם ראש הישיבה רמ"ה ומשגיחיה וכן מנהלי הישיבה פיארו את המסיבה.

הרב מנחם נחום טברסקי ר"מ הי־שיבה פתח את המסיבה וקידם את פני האורחים החשובים בדברי ברכה חמים ובין היתר ציין את ההשגחה הפרטית כי מיד עם היוסד הישיבה קטנה במכינה לישיבה הגדולה ל־הבסיה רצפיות היטבית לתלמידים בראשית צעדיהם בעולם הישיבה ול־ההוות להם את דרך הלימוד העיונית ולבססה באותה השיטה בה ימשיכו את לימודיהם — הופיעו הנדיבים כ־דבר בעתו והביעו את משאלתם לד־כוז לזכותם את שם הישיבה הקטנה כן הדגיש את הסיפוק המיוחד כי ה־אורה הגדול הנו אחד האישים הש־רידים שהיה קשור בלו"ץ לתנועת הסידות טשערנוביל ואם כי כל התו־רה השובה כשלעצמה הרי חשיבות מיוחדת היא כשהתרומה באה מאי־שיות המובה כזו של גדול, בתורה ומרביץ תורה כי בזכות זה יושפעו קדושה וטהרה על צעירי צאן קדשים אלו שיתחנכו בדרך הסלולה של רבוה"ק זי"ע.

אחריו כבד את האורח הדגול התן המסיבה אשר מתוך ההרגשות מיוחדה נתן שבח והודי' לה' שעלה בידיו לקשר את ראשית ימיו בהיותו קשור בעבותות אהבה והערצה לבית ראח־ביסטריוקע וביחוד לגה"ק רבי דוד מזלאטשפולי זי"ע וביתו היה תמיד בית ועד לחכמים, אדמורי"ם וחסידים ול־אחרי המהפכה האדומה ברוסיה עבר לארה"ב אשר גם שם פעל גדולות ונצורות והקים ת"ת לגדל את נדיים לתייבים וכן דאג להקים קהילות על טהרת הקודש ולמנות עליהם רבנים גדולי תורה ויראה וגם כאן בעלותו להשתקע בארה"ק לא זנח פעילותו הפוריה והרבה לתמוך בכמה ישיבות ומוסדות תורה והמיד היהה שאיפתו להקים ישיבה קטנה וכעת הזמין לו ה' את אשר איוותה נפשו וזוכה בגד־לה נתגלגלה על ידו לקשר את שנות זקנותו לימים ההם שהיה קשור ל־שושלת עניפה וקדושה זו ועל כך הוא מהלל ומשבח לה' שזיכהו לשעה זו ופנה לרבי"י הישיבה ותלמידיה להת־חזק בלימוד ההי"ק מתוך שמחה ו־התלהבות דקדושה ולדקדק ללכת בד־רך הסלולה מבלי שינוי ז"ו.

כלא אחריו ראש הישיבה הגרי"ח קציל שהודה ברגשות לאורח הדגול על דבריו הנלהבים לחזק את התלמי־דים ולמחנכיהם ובשם רמי"י הישיבה ברך את האורחים הנדיבים לזכות לאריכות ימים ושנים טובות ולהות בהרמת קרן התורה ולומדיה.

ב. צ. בן־משה

נהג נהרג ושבעה נפצעו בכביש ערד

נהג מנדר אלסנה עבדאללה בן שהאדה (46) מישוב קרית אלסנה שבנגב, נהרג בהתהפך מכוניתו ב־כביש ערד באר שבע.

במכונית הטנדר שבה נהג היו 7 נוסעים, שכולם נפצעו קשה והועברו לבית החולים ע"ש סורוקה בב"ש, מ־שם נמסר ביום א' בבוקר כי אין חשש לחייהם. חוקרי משטרת התנועה במקום, כי הנהג איבד את השליטה על ההגה וזו היתה סיבת התאונה.

שמות הפצועים: אלסנה עג'ר בת 45, עדנאן סעיד בן 11, אחמד בן סעיד בן 7, אלג'אסי סלמאן בן 24, סלים אלסנה בן 19, סלאם אלסנה בן 15 ושהאדה אלסנה בן 9.

בכל המשטרה פאיד בן פאיז חסון, בן 30, נהרג במוצאי שבת סמוך לתחנה מכדור שנפלט מנשק בן מש־פחתו, בעת שהשנים ישבו בבית קפה המנות נפגע מכדור שנפלט ברובהו של בן משפחתו איש הכרסה בן 30 המשרת בצה"ל. כבל הכרסטה ההוש לבית החולים רוטשילד, שם נקבע מותו.

כתב צה"ם מציין, כי בין המנות והחשוד לא היה כל סכסוך והשניים הם בני דודים רחוקים, השייכים ל־אותה הבולה. החשוד נעצר לחקירה. הנשק נתפס ע"י המשטרה (ע)

מקריוס: היוונים־קפריסאים יתנגדו לכיבוש התורכי

נתנגד, ל"פדרציה של 2 מדינות" באי

קהיר יום ב', — הארכיבישוף מא־קאריוס הצהיר אמש כי היוונים־הקפריסאים יתנגדו לכיבוש התורכי ויילחמו כדי להחזיר לעצמם את ארצם.

הנשיא המודח של קפריסין אמר כי התורכים מחזיקים עתה ב־40% אחוז משטחו של האי, וכי הפדרציה אשר תורכיה מבקשת להקים בקפריסין „כבוה כחלוקה, או כל מקום, יש בה אלמנטים של חלוקה".

„החלטתנו היא להתנגד לכל עצ־בדות מוגמרות. אנו נלחם כדי להחזיר את ארצנו, כדי להחזיר את עצ־מאותנו ואת השלמות הטריטוריאלית של ארצנו".

מאקאריוס, אשר הודח בהפיכה אשר בוצעה ע"י המשמר הלאומי של קפריסין שעמד תחת פיקוד קצינים יוונים, ב־15 ליולי, קיים שיחות עם הנשיא סאדאת, לאחר שהגיע לקהיר מאלג'יר.

מאקאריוס אמר כי סאדאת חזר ד־הצהיר על תמיכתה של מצרים ב־עצמאותו, ריבונותו ושלמותו הטרי־טוריאלית של האי קפריסין, וכן הביע סאדאת תמיכה ב„טהרון האי מכל הכוחות הזרים".

בהמשך דבריו אמר כי 99 אחוז מהיוונים הקפריסאים תומכים בו, מוכנים לשמוע בעצתו וללכת אחריו.

טען: „רציתי להרחיב את השכלתי"...

סטודנט נעצר כחשוד ביציאה לארצות ערב

— סטודנט הלומד באחת מארצות אירופה, נעצר ביום ו' על ידי מש־טרת חיפה כחשוד ביציאה שלא כחוק לארצות ערב.

הסטודנט, בן ה־33 הובא ביום א' לפני שופט שלום בחיפה ונעצר ל־15 ימים לחקירה. רס"ר ר. ביבס, טען בבית המשפט כי הסטודנט חשוד ב־כך שיצא את הארץ לארצות ערב באופן בלתי חוקי.

לכתב עתיים בחיפה נודע, כי ה־סטודנט אשר משפחתו מתגוררת בי־אירופה נעצר ביום ו' בעת שעמד לצאת את הארץ באניה „אפולוניה". ברשותו נתגלה דרכון ישראלי וכן דרכון של מדינה אירופאית, אשר בו הוטבעו חותמות המעידות על ביקוריו בירדן, לבנון וסוריה, בשנים 1972 ו־1974.

כתב צה"ם מציין, כי הבחור הי־לוכד בחו"ל עלה לארץ ב־1964 ולא שירת בצה"ל. הסטודנט טען כי ל־מורך „הרחבת השכלתו" נהג לבקר בארצות ערב שם שהה כמה שבועות. עוד נודע כי ברשותו נתגלו שקוי־פיות הבעידות על מעסותיו בארצות ערב.

ראש הלשכה לתפקידים כיוחדים רב פקד ר. שפירזר, סירב להגיב על המעצר וציין, כי איפול הוטל בשלב זה על, מהלך הקירות של הסטודנט. (ע)

התפוצצות ליד סניף בל"ל בבית לחם

— התפוצצות אירעה אור ליום א' ליד הדלת האחורית של סניף בנק לאומי בבית לחם הנמצא בכביש העיר.

לא היו פגיעות בנפש והנזק אינו גדול. נופצו כמה שמשות והתכופפו הברזלים של הדלת.

כוחות הבטחון פתחו בחקירה וי־הציבור מהכוכים על הכבישים במ־ביב לעיר.

אין יודעים עדיין אם זה היה מט־ען חבלה שהונח ליד הדלת או פצצה שנזרקה.

החקירה נמשכה. (ע)

שר האוצר יצא לועידת קרן המטבע

— שר האוצר מר יהושע רבינוביץ יצא ביום א' בבוקר לועידת קרן ה־מטבע הבינלאומית המתכנסת השבוע בוואשינגטון. מר רבינוביץ אמר ל־עתונאים, שהקרן הדון בבעיות ה־כלכליות החמורות, כמן כהלכם העולם כולו.

בועידה בה הוא משתתף בפעם ה־ראשונה, יפגש עם שרי האוצר של כמספר מדינות לדיון ביחסי הסחר ביניהן לבין ישראל. כן יטפל גם בעניני אגרות החוב והמגבית.

שר האוצר אמר בתשובה לשאלה, שהועדה הבין־משרדית להגברת פר־יון העבודה שבראשותו כבר החלה לפעול. הוא אמר כי הוא צופה מועדה זו בדולות לשיפור התפוקה בכל ענפי המשק.

מר רבינוביץ ישוב ארצה בסוף כשבועיים. (ע)

ההמלצות בענין שכ"ל בעיירות פיתוח יוגשו בחודש הבא

—הועדה המשותפת למשרד ה־חינוך והתרבות וראשי עיירות ה־פיתוח, שהוקמה כדי לבדוק את ה־חלטה לפטור את השכור הקולקטיבי של השלום שכר הלימוד בעיירות ה־פיתוח, אמורה להגיש את המלצותיה לשר החינוך והתרבות, מר אהרן יד־לין, עד אמצע החודש הבא.

השכור הקולקטיבי, שהיה נהוג עד כה, בוטל השנה בכלל הקיצוצים ב־תקציב משרד החינוך והתרבות.

הועדה, בראשות המשנה למנכ"ל משרד החינוך מר אליעזר שמואלי, מוכנה לשמוע את טענותיהם והש־גותיהם של כל ראשי עיירות הפיתוח במדינה ובכלל זה גם נציגי עיריית אשדוד וראשי מוסדות החינוך בעיר. שהחלימו להקים ועד ציבורי נגד ההחלטה לבטל את הפטור הקולקטי־בי על שכר הלימוד. (ל.ע.מ.)

מנכ"ל קופת חולים מר אשר ידלין על הפרקטיקה הפרטית:

יש סכנה של כרסום והדרדרות ברפואה צבורית

טוען: "נהיה מוכנים לשלם תוספת משכורת ולתת תוספת במישרות בבתי־החולים, כדי להפסיק את הפרקטיקה הפרטית של הרופאים של קופת־חולים"

*** "אנו תובעים הפסקת כל פעילות של פרקטיקה פרטית בתחומי בית החולים"**

"נהיה מוכנים לשלם תוספת משכורת ולתת תוספת במישרות בבתי החולים, כדי להפסיק את הפרקטיקה הפרטית של הרופאים של קופת הח־לים" — אמר מר אשר ידלין, יו"ר הנהלת קופת־חולים, בראיון בטלוויזיה, כי הוא תובע על ידי הפסקת ההשתתפות ביחס לפרקטיקה הפרטית של רופאי הק־ופה.

"יש סכנה של כרסום הרפואה הצ־בורית, של הדרדרות בתחום הזה, ואם לא נשים לזה איזה מעצור, תהיה הרפואה שמי שיש לו כסף יקבל טיפול יותר טוב, כיסה יותר טובה, גיתוח ברופא אחר ואישפוז יותר מהר. הד־בים לשים לענין הזה סכר, אחרת הר־פואה הציבורית בסכנה, והרפואה הפ־רטית התגבר עליה", אמר הדובר.

"הודענו, עוד לפני כה עשרה בצ־בור בזמן האחרון, שאנו תובעים הפ־סקת כל פעילות של פרקטיקה פר־טית בתחומי בית החולים, נפקח על הענין הזה, בצמספר בתי חולים התבנו צוות, שיבדוק עד היכן זה בוגע, כדי להפסיק את הענין" — אמר.

"אינגו רוצים להתעלם מהענין, ולא לעצום את עינינו ולומר כי הכל בסדר, אינגו חושבים שנוכל להתגבר על הה־ענין לגמרי, אבל לפחות דבר אחד נוכל לעשות, מתוך ראיה שהדבר קיים ומתוך רצון שזה לא יתפשט למימ־דים, שלא נוכל לעצור: לתת ליגליז־ציה לדברים, שאפשר לתת להם ליג־ליזציה, ולאסור הכלית איסור דב־רים שחייבים לאסור בהכלית איסור" — סיים מר ידלין.

בראיון נוסף בדריו, אמר מר ידלין, כי בזמנו כאשר רצו לרכוש לקופ"ח רופאים בעלי רמה רפואית, ביחוד מ־חו"ל, הרי באופן מוגבל, הורשו להם לעסוק בפרקטיקה פרטית, בדרך כלל מחוץ לקופ"ח. במקרה אחד הורשו גם בתוך הקופ"ח. הכוונה היתה ש־בואו לארץ, ורמת החיים שלהם לא תיפול בבת אחת בצורה דרסטית.

ביחס להעדרויות של רופאים, שו־הוזכרו בדו"ח המבקר, אמר מר יד־לין כי גם המבקר אינו יודע בדיוק אם נעדרו בגלל פרקטיקה פרטית או לא. "אנחנו בדרך כלל יודעים שבמנהלי המחלקות אצלנו עובדים עבודה קשה, ואין להם שעות עבודה בסופיות, אין הם כמהים את העבודה ב־8 בב־בוקר ומסיימים אותה ב־2 אחה"צ. א־נו הולכים, שהסדרות יכולה להיות קריטריון לכך, שהרופא עוסק בפר־קטיקה פרטית" — אמר.

מר ידלין הוסיף, כי להנהלה היה ידוע על החריגים בקשר לפרקטיקה הפרטית. "לא פעם שוחחנו עם רופאים על הענינים האלה והעמדנו אותם על חובת הענין, היו גם בעדים משמע־תיים, אבל זה לא הגיע לממדים כ־אלה, כמו שמופיעים עתה במקורות אחרים — אמר.

בסיום הראיון נמסר בשמו של מר ידלין כי ההנהלה הציע להם ל־קבל משכורת של עוד חצי משרה, בתנאי שיתחייבו ויצהירו שלא יעסקו בפרקטיקה פרטית כלל.

100 רופאים עולים נקלטו בעבודה בחודשיים האחרונים

יותר מ־100 רופאים עולים נקלטו בעבודה בחודשיים האחרונים עד ידי הוועדה לקליטת רופאים במשרד הק־ליטה. הרופאים העולים משתלבים בעבודה בבתי חולים ובמרפאות של משרד הבריאות ושל קופת החולים השונות.

כ־70% רופאים עולים נקלטו ע"י הוועדה בתקופה האחרונה. רוב הרו־פאים שבטיפול הוועדה הם יוצאי ב־רית"מ, בינהם רופאים כלליים, גניקו־לוגים, כירורגים, פסיכיאטרים, קרדיו־לוגים ואחרים.

העסיקתם של כ־30 רופאים עולים נמצאת בטיפול בבית החולים „הדסה", אמר יתתה בתור הצופים בירושלים.

"עדת מישנה לטיפול ברופאי ש־ב"ב עולים התחיל לפעול בימים אלה ביוזמת משרד הקליטה. הוועדה הדאג לשיבוץ רופאי השיניים בברפאות קו־פות החולים ובמשרד הבריאות ברחבי הארץ.

כן נתקבלה החלטה בדבר הפעלת ועדה נוספת, אשר תטפל בעולים בע־לי מקצועות פרה־רפואיים — רוקחים, עובדי מעבדות וכו'.

במסגרת המגמה העיקרית במשרד ה־קליטה להכין רופאים עולים באופן מרוכז לעבודתם בארץ, הופנו עולים אלה לאחרונה למרכזי הקליטה בבאר שבע, חיפה, נהריה, אור־עקיבה, ב־מרכז הקיטה שהוחם במרכזי הקליטה עוברים הרופאים העולים השתלמות בבתי החולים הקרובים למסגרות ה־כצבר — ביה"ח לנגב בבאר שבע, ביה"ח נהריה ובתי החולים בחיפה ובחדרה.

פרס העניק את אות־המלחמה לגור, אלעזר וברלב

שר הבטחון מר שמעון פרס, העניק אמש את אות מלחמת יום הכיפורים לשישה בעלי הדרגה הגבוהה ביותר בצה"ל, שהשתתפו במלחמה זאת בפ־סגרת תפקידיהם הצבאיים.

בטכס קצר שהתקיים בלשכתו הפ־ניק שר הבטחון את האותות לרמטכ"ל רב אלוף מרדכי גור. לרמטכ"ל בלחמת יום הכיפורים רב אלוף (מיל.) דוד אלעזר ולרמטכ"ל שלפניו רב אלוף (מיל.) חיים בר לב, שגויס במלחמה לתפקיד צבאי בהיותו הבר בממשלה, לפני עניתי את האותות אמר שר הבטחון, כי הוא מעניק את האותות בשם הממשלה לבעלי הדרגה הגבוהה שהשתתפו במלחמת יום הכיפורים וכי איש זה שבוזמנך ללוחמי מלחמה זאת, הוא אות הציון לנצחון בזוהר שבו נסתיימה המלחמה.

ביד לאחר טכס קצר זה צלו שר הבטחון והרמטכ"ל לאוחם הישיבות של משרד הבטחון ושם העניק הרמטכ"ל את אות המלחמה לכמה עשרות אלופי צה"ל שהשתתפו במלחמה. בין מקבלי האות היו גם אלכנותיהם של האלוף אברהם (אלברט) מנדלר, שנפל בב־לחמה והאלוף קלמן מגן שמת זמן ק־צר לאחריה.

משלחת קרן המטבע סיימה ביקורה בארץ

חברי משלחת קרן המטבע הבין לאומית יצאו בשבת את הארץ לאחר ביקור של כ־10 ימים באורחי בנק יש־ראל ומשרד האוצר.

בעת שהותם בארץ הוצגו בפני חב־רי המשלחת בהרחבה צעדי המדיניות הכלכלית, שננקטו לאחרונה, חברי ה־משלחת סמכו ידיהם על צעדים אלה והביעו תקוותם, כי מדיניות זו תתרום לריסון האינפלציה ולשיפור מאזן התש־לומים.

בדיונים עם המשלחת הפעלתה בי־קשת ישראל לשאת את יכולת האש־ראית הראשונה (כ־40 מיליון דולר) של ישראל מקרן והשאלה הגבה בי־קשר לכך. הצעדים הפרוצדורליים לי־הסדר משיכה זו ייעשו תוך השבועות הקרובים.

יתרון לליבור בסקרי דעת קהל בבריטניה

לונדון יום ב', — המפלגה הפוע־לית בבריטניה המקדמת היום לקראת השלב האחרון בבחירות הכלליות ש־ייערכו ב־10 באוקטובר, יכל סקרי דעת הקהל היא יתרון ברור לפלגת הליבור בראשותו של הרולד וילסון, בהשוואה למפלגה השמרנית.

המפלגה הליברלית הקטנה, הנמ־צאה במקום השלישי, ביצבה חזק בסקרים זה. ומנהיגה ג'רמי ת'ורפ אמרו כי "הנך שהליברלים יהיו את לשון המאזנים בשלטון הפוליטי לעתיד".

סקר שנערך ע"י הטלויזיה הבל־תי תלויה היום הראה כי למפלגה ה־ליבור מובטחים 45 אחוז, לשמרנים — 33 אחוז, ולליברלים — 19 אחוז. (רפ"ע).

התעשיה האוירית ייצאה חלקי מטוסים ב־12 מילון ל"י

יצוא של חלקי מטוסים וחלקי מנו־עים בהיקף של 12 מיליון ל"י ביצע אגף היצור שבתעשיה יצור כלי טייס של התעשיה האוירית.

יצוא זה נעשה במסגרת עיסקות עם חברות בארה"ב ובאירופה אשר נחתמו בשנה האחרונה ובשנה שלפניה.

החטיבה ליצור כלי טייס, של ה־תעשיה האוירית קשורה זה שנים אח־דות בחוזים שונים של קבלנות משנה עם חברות יצרניות יתחום התעופה ב־בכרב. במסגרת החוזים הללו סופקו בעבר מערכות שונות וחלקים למנו־עים ומנועים. אגף היצור מנהל עתה מו"מ עם חברת „פראט אנד ויטני" על הסכם לקבלנות משנה חדש לח־לפים עבור מנועי החברה האמריקאית.

כנס לסיכום מלחמת התשה

כנס קצינים לסכום לקחיה של מל־חמת ההתשה בכל הגזרות, נערך אמ־מול — מסר דובר צה"ל.

בכנס הציגו מפקדי מחלקות, פלו־גות וגדודים המקבילים להם בהורר־צות וחילות, את הבעיות הארגוניות והמקצועיות אשר התעוררו הוך כדי ה־מלחמה.

בדיון הוסיפו הציגו מפקדים בכירים בכל הזרועות והחילות דעות ורעיו־נות בהקשר לסוג זה של לחימה.

סכמו את הדיון הרמטכ"ל ושר הבי־טחון.

ירד הצריכת הנפט בבריטניה

לונדון, יום ב' — צריכת הנפט בבר־יטניה ירדה בשיעור של כ־8 אחוז בשנת החודשים הראשונים של שנת 1974 — על פי משרד היום מבון הנפט הבריטי.

המכון מציין כי בשבת החודשים ה־ראשונים של שנת 1974 צרכה בריטנ־יה 50 מיליון טונות נפט לעומת למע־לה מ־54 מיליון טונות בתקופה המקב־בילה של שנת 1973.

לדברי המכון נגרמה הירידה בצריכת הנפט על ידי הסיבות הבאות:

— מחירי הנפט שגעלו עם תמולות ה־הגבלות במחיר 1973 עקב צריכות אי־מיק.

— תאטת הפעילות הכלכלית עם צב־רוב שבוע העבודה לשלושה ימי ע־בודה.

תוקמנה מצבות על קברי מעפילי קפריסין

באחור של ארבע שנים ולאחר ש־גורמה מגבת נפש רמה לציבור והם ברחבי הארץ היהלם על הקמת מצבות על קברותיהם של מעפילי קפריסין שמתו במחנות המעבר הבבאי לפני הום בבית העלמין בחיפה.

לאחר פרסום בעתונות על פרשת הזנחת הקברים ובעקבות התערבותם של הכברי כנסת הודיע לפני ימים כ־שר מר אהרון גפני, הכוונה על ה־תקציבים במשרד האוצר, כי הוחלט לגשת מיד לציקום חלקת הקבר ו־להקים בבקום מצבות בתכונה ה־נהוגה לגבי הללי צה"ל.

כתב עת"ם מוסר כי 167 מעפילי קפריסין הובאו למנוחות בשקט מפ־לבתי שנערך בחיפה לפני 4 שנים.

על קברות המעפילים הוצבו לוחות עץ לציון שמם. בינתיים עברו ארבעה חורפים. הגשם והרוחות מחקו את ה־שמות וכל החלקה היתה עזובה מבלי שניתן היה לזהות את אלה הקבורים בה. נסיונות החברה קדישא בחיפה למצוא מוסד שימכן את הקמת המ־צבות עלתה בתוהו. לפני כחודשיים פורסמה ידיעה בעתון על מצב הקברים בעקבותיה הוגשה שאילתא לכנסת, לשר הדתות. לאחר מכן, הודיע כאמור כר גפני על החלטת משרד האוצר ב־סיהוף משרד הדתות לטפל בפרשה.

נחשפו תרמיות לאישור רישוי לרכב לקוי

שני חשודים נעצרו בפקודת ביהמ"ש

— מדור הרמאויות במשטרת תל אביב חשף שיטה חריפת של השגת אישורי רישוי לרכב לקוי. בעקבות זאת נפתחה הקירה נגד מתכחים ה־פועלים במשרד הרישוי. השבוע הוו־באו לבית משפט השלום בתל־אביב שני השודים מאיר הררי ושמה גבאי, תושבי העיר.

פקד זיק גרינברג ממדור הרמאויות טען, כי החשודים נקראים „מאכערים" והם פועלים בשכת אגף הרישוי ב־חולון. לדבריו הם פונים לאנשים ש־רכבם לקוי והחוששים להעביר את הרכב במבחן שנתי, שמא יפסל. ל־דברי הקצין גרינברג, מציעים החשוד־דים תמורה תשלום מתאים להעביר את הרכב הלקוי בלי להקנה. החוקר ציין, כי אורה, שהונאי במקצועו, עקב אחרי פעולות „המאכערים" וההלוכן במשטרה. באחד המקרים ההבור, כי רכב אשר נפסל לראשונה בבבחן ב־מכון הבורשה „דנגהוסטר" הובא ש־נית למשרד הרישוי ללא כל הי־קון ועבר כהלכה את המבחן. הקצין הדגיש, כי הרכב האמור היוה כמש סכנה לנסיעה בדרכים. הוא הוסיף, כי החשודים לא הסתפקו ב„העבירו" הרכב הפגום, אלא דרשו מן הבעלים תשלום מיוחד על פגמים נוספים ש־תגלו ברכב ואשר לא היו ידועים קודם לכן.

הקצין ציין, כי כל המידע הזה על העברת רכב לקוי בבבחן הרשוי כבר היה ידוע למשטרה מזה זמן כה, אך רק עתה נעצרו שני החשודים. לדבריו, היו השניים במילואים וכן צמצמו פ־עילותיהם נוכח החשד כי עוקבים אח־ריהם.

לדברי הקצין גרינברג, יש לנושא השלכה צבורית רחבה. הוא הודיע, כי במשטרה ובמשרד התחבורה פתחו בפעולה להלחם בתופעת „המאכער־רים" שלדבריו, רובם אינם אנשים יי־שרים.

החשודים טענו, כי הם חפים מפשע. לדבריהם הם חברים מזה שנים ב־ארגון עמילי רישוי המאגד 30 חבריב הרשום בספרי החברות.

השופט אריה אבן ארי הורה לעצרם ל־8 ימים. (ע)

שר החוץ הצרפתי ייפגש עם ערפאת

פאריס, יום ב' — שר החוץ הצר־פתי, ז'אן סובארו, ייפגש עם ראש הארגון לשחרור פלשתין, יאסר ערפאת, במהלך ביקור בן יומיים שיערוך בלבנון בחודש הבא — אמרו אמש מקורות צרפתיים יודעי דבר.

סובארו, העומד לבקר גם בירדן ובישראל במסגרת סיור במזה"ת ש־ייערך בסוף החודש אוקטובר. קיים אתמול פגישה בלתי פורמלית עם שגריר ישראל בצרפת, אשר בן־נתן. (ע"ר)

מים חולקו בנצרת עילית בגלל קלקול

—מאז שעות הבוקר של יום ו' חו־לקה עיריית נצרת עילית מים לתושבי העיר, באמצעות שש מיכליות שהו־עמדו לרשותה.

חלוקת המים בוצעה לאחר ששתי כשאבות של "מקורות", המספקות את כי העניה לבריכות של נצרת עילית, התקלקלו ביום ה'.

המשאבות נכרתו בשל קצר חשמלי שאירע בהן. כתוצאת הקלקול בבשא־בות היו תקלות בהזרמת המים גם ל־נצרת העיר, ולכמה כפרים בסביבה.

המודיע
בטאון יומי — ירושלים
המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — היועץ המשפטי.
העורך: יהודה לייב לוין
המערכת: „בית ציבנהו" רחוב שומר הכותל, ת. ד. 1306, טלפון 222258.
— ◻ —
מערכת לילה הדפוס: איחוד התעשיה מקור ברוך ירושלים — דפוס המרכז, טל. 526085 525258.
— ◻ —
סניף ת. א.: רח' לילנבלום 43, ת. ד. 1869, טל. 624253 בשעות הערב: טלפון 620501
— ◻ —
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן
— ◻ —
לקבלת "המודיע" בארצות הברית לקבלה מנויים ומודעות:
Tel. 851-5016
851-5100
Y. A. ZISHINSKY
1672 - 53rd Street
Brooklyn, N. Y. 11204

مكان الأصل

הד היום

"דאגותיו" של שר בימי הרחמים

ב—ה מה הן דאגותיו של השר בממשלת ישראל, בימי הרחמים והסליחות? בודאי יגיעו רבים באתנו, כהוא הזאג לפשפש המעשים של עצמו, של חבריו ושל העם היהודי כדי לתקן את המעוות והעקוש, כפי שנהגו פרנסים יהודים נאמנים לתפקידם בדורי דורות. אולם, טעות היא בידינו, הנובא באלפה של דאגה שר בישראל בימי חשבון הנפש, נתן לנו שר התיירות משה קול, שמוכן לעסוק בכל נושא אחר שאינו נוגע לתחום הפקדתו, אף שאינו מבין בו דבר כפי שאינו מבין הרבה בנושא שעליו הוא מופקד מטעם הממשלה.

פילא, כאשר הוא מצהיר הצהרות פוליטיות בבוטה המזכיר לנו את "משה גרדים", אפשר לפטור זאת בחיוך, כפי שאנחנו מחייכים למראה מעשי קונדס של תינוקות המשחקים לפנינו.

אבל כשהוא נוטל לעצמו עניינים העומדים ברומו של עולם היהדות ומשתעשע עמהם במעשי קונדסות, קשה לחייך, מפני שכאן מתגלה שנאה תהומית ואיבה מושרשת לכל אשר ריח של יהדות נודף מהם.

בשבועות האחרונים של השנה, התחיל משה קול, לרמוז, בבטחון עצמי, על סוף חדש ונשנה גם לעמוד על ראשו ובלבד למשוך תשומת לבם של יושבי קרית שבל תעלולי הבידור והביזיון יוצא כבר מאפס.

הפעם, כמה ימים לפני ראש השנה ויום הכיפורים, בשעה שרבבות ומאות אלפים מבני ישראל, באים יום יום להתפלל ליד הכותל־המערבי ומתכנסים באלפי בתי כנסיות ובתי מדרשות לתפילה ותחנונים, שתהא השנה הבאה, שנת שלום וגאולה, בוערה חמתו של חבר ממשלה זה, ולא נתקררה דעתו עד שהריץ איגרת דחופה אל שר הדתות בר היים צדוק, בתוך הנחה שזוהי ההזדמנות הטובה ביותר להגשים הלכה למעשה את שאיפתו, שאיפה עליה הוכרז כבר שהוזר על קאי, לא פחות ולא יותר, להרוס את המחיצה המפרידה בין עזרת הגברים לעזרת הנשים הקיימת ועומדת איתנה מאז הוקמה בשבת נחמו לפני שבע שנים.

נראה, שמפריעה לו העובדה שהכותל המערבי משמש מקום התפילה לרבבות ומאות אלפים מישראל, ומגמתו לעקור ממקום קודש זה, שריד בית מקדשנו, את אותם היהודים שבאים למקום זה ונוהרים אליו יום יום ולילות גם פעמיים ביום, לשפוך שיח לפני הקב"ה.

אילו עסק מר קול בתפקידו בכוונה על ענייני התיירות, בודאי היה יודע יותר להבטיח המפשבים בלבותיהם של יהודים הבאים מרחוקים, כאשר הם נפגשים עם הכותל־המערבי, היה יודע על יהודים שבאים לארצנו הקדושה, לא כדי לראות עץ ואבן, מפעלים או לנפוש בברכות, כי אם למטרה אחת בלבד: לקיים תפילותיהם במקום הזה שהוא שער השמים ומכוונים מתפללים תפילותיהם של ישראל בכל מקום שהם.

והיי התגרות של גסות רוח, של חוסר טעם שיש בה אלמנטים של התעללות ברגשות עמוקים, האם מתאר מישהו לעצמו, מה יהיה פניו של מקום קדוש זה, כאשר יפרצו בו גדרות שגדרו ראשונים? כאשר לא תהיה אפשרות להוציא במקום זה שם שמים, מה עוד כאשר רעיות הרבים נפגעה פריצה ושחזה הצניעות נדרסו ברגל גאוה על ידי פורעי גדר.

טול מן המקום את אלה העוינים את הכותל־המערבי מקום התפילה ונטלת ממנו את נשמתו, הרי הצעתו הקנטרנית של משה קול, פירושה גירושם של יהודים אלה מן המקום.

אנו מקווים, שגם בממשלה זו, כמו הממשלות שקדמו לה בראשותם של לוי אשכול וגם בראשות גולדה מאיר הגדול להיות טובים, יש מספיק תבונה ציבורית, לא להיגרר אחרי דברי ההבל של האיש שאין לו בעולמו אלא תפקיד אחד, להכאיב את לבותיהם של ישראל. וטוב עשה מר צדוק שהשיב לו, שערב יום הכיפורים אינו העיתוי הנכון לדון בנושא זה.

ואנו רוצים להוסיף לא רק העיתוי אינו נכון, גם ההצעה עצמה אינה נכונה. הוא רק ילבה אש בוערת של שנאת אחים איומה, ואנו יכולים להזהיר באזנו, בלשון עתיקה: תפילה על רוחך, לא תהיה.

אין אנו הרוצים בנסיון לחלל מקום קדוש זה, קדושתו היא ערובה לקיומו. אנו חוששים מפני הקיטרוג הגדול שיתעורר נגד עם ישראל, אדם שהגיע אל השררה ונושא על עצמו את התואר של חבר בממשלה של מדינה יהודית.

מה הוכח ומה הופרך במלחמת יום הכיפורים?

שמירת היום הקדוש הפרה ביצוע מזימת אויבינו

— מאת י. שפיגל —

קראנו באחרונה כמה מאמרים ב־עתונים חילוניים המבקשים לתקן חל־ [illegible]

[illegible] קיה, מכיעים הללו, לתקן את הכותל ואת הכיפנה, לסדר ביום זה, ואז ייכע בו באהאה בכל הבריותו המל־חמתיות ואף אבאר הכורי שוב לא תנה בבינד הרפתקאה כביג זה...

אמנם, הצעתם ביה לא נתקבלה אך עצם העלאתה יש בה כדי לעורר הרהורים בנוגע על הבריצה המופלגת שלהם בעל ההבלטתם כאמה מוכחת לצידכל.

התעמות הללו הזכירו לנו מאמר ש־פורסם לפני כמה חדשים באחד מ־עתוני הערב, על־ידי אחד ה"במאי־הסבאלנית" הגזבזקים, מאמר שבו הצלה תיאור ביוחד מוזר על מה ש־צפוי לה למדינת ישראל, אם היא תאמץ לעצמה את ההויה היהודי־ת, תהיה מדינה של הווה, שאז כלייה מיידית צפויה לה, וזאת לפי חשבון פ־שוט: כל הגברים ישבו בישיבות ויל־מדו תורה, הבנות ישבו בבית, בשבת הכל יהיה משותק, התעשיה לא תוכל לעבוד, לא נוכל לייצא ולייבא, לאכול, שותה ושבר, וכנגד זה — כאשר ה־רוב במדינה הוא חילוני, הוא שמאפ־שר למיעוט הדתי להתקיים במסגרתו, במוסדותיו ובמצוותיו, שלא לדבר על כך שרק הודות לו יש קיום למדינת ישראל...

לא צריך הרבה דמיון כדי להפליג בהבל לזה ולהבין, כי כך מסבירים להציבור של שומר תורה ומצוות אי־ננו אלא מיותר למדינה, הזאת בלשון של המעשה, ובצורה כמציאותית יותר: הציבור הזה כבש יותר לחיי המדינה ובגללו כל הסבל הנורא שעובר עליה.

* ■ *

אלה כמו אלה, הולכים לפי מה שאפשר לכנות "אמת יחסית": אמת שכזו מכונה בשפה פשוטה יותר: "חצי אמת", או "חצי שקר", בשני המקרים גרוע הדבר בעקר כלם ה־ניתן לזיהוי על ידי כל אדם בעל שכל פשוט, בעוד ששקר העטוף בהוצאות של אמת הוא הגרוע ביותר כי הוא נקלט לא פעם גם על ידי כאלה שבלי אותה עטיפה היו בולטים ומקיאים אותו.

למה זו "אמת יחסית"? משום שב־פועל מתקיימת באמת המדינה עפ"י הכללים שהחילוניים התוו, הם קבעו כי צורת החיים תעוצב בניגוד לתורה ולמצוות ולא לפי דרכי היהדות, הם אשר התוו מין "דו־קיום" עכות, הם הזמינו את עצמם להיות ה"גויים של שבת", הם לקחו במו־ידיהם את ה"לר קוסר" הזה כיעשו "במקום" הדתיים כל מיני דברים האסורים על־פי ה־דת, וכל זאת, לא משום שצורכי פיקוח נפש הדריכו אותם, אלא משום שמאסו בתורת־החיים של עם ישראל והחליטו לעצב לעצמם דרך חיים ח־דשה, הואיל ואין השבת וכל מצוות התורה תופסת מקום אצלם, הריהם פותרים את כל בעיותיהם שלא במס־גרת ההלכה, או בניגוד לה. לנו ברור, כי אילו היו מתאמצים לחפש פתרו־נות במסגרת ההלכה, הרי גם בעידן הטכני הזה היו מוצאים פתרון לכל בעיה, ולו הקשה ביותר.

העקר הגדול שלהם הוא, כאשר הם מעבידים את המציאות שנוצרה על ידם בעימות עם איסור זה או אחר מן התורה, תוך הוצאת דברים מן ההקשר הכולל. כך, לכשל, כאשר מפעילים בית־חרושת בלי לבדוק בראש בעיות הלכתיות הקשורות בשמירת שבת, ה־ברירה הנשארת היא לגרום לו סי־תוק אם לא יופעל בשבת, אך אילו היו מחפשים בראש את הדרך איך יפעל הדבר גם אם בשבת לא יעבדו היו מוצאים את הפתרון. אלא, המדינה לא ניסתה מעולם לפתור בעיה כלשהי בתוך זיקה להלכה, ואפילו בבעיה ה־לכתית כה מובהקת כמו "מיהו יהודי" היא מסרבת להיזקק להלכה, וזה כבר יש מקום לכל הטענות והצעקות?...

אחד השמאלנים, מר ברוך עברון, במאמר ב"ידיעות אחרונות" (ט"ו ת־מוז תשל"ד) כותב, כי אילו כל עם ישראל נהג במצוות הדת, שוב אין צבא ואין מי שילחם, ואז הרב באה עלינו ומשמידה אותנו בלא השאר שריד...

(במאמר המוסגר יצויין, כי שמאלן זה נותן תמיד, כי המשטר של מדינת ישראל אשם בכך שעדיין אין שלום עם השכנים, וכי כח שהלוי בנו, ב־ערבים, כבר יכולנו להגיע לשלום. אלא, ברגע שבו הוא בעצה הציג כלפי הדתיים, הוא שוכח כל זאת, ו־הערבים מופיעים לפתע בדמותם הא־מתית, כמנאיים וכבי שרצה ל־השמידנו, אלא שזו נקודה אחרת ו־אינה שייכת לנושא מאמרנו).

לכשעצמנו, אין בכוונתנו בגדרת כל עיקר מן התיאור ההורדי שלו על בתי כנסת לנו אם הלכנו בדרך התורה. לא רק שאמונתנו הגדולה היא, כי ב־הליכה בדרך התורה, "אם בחוקותי ת־לכו" — כבר בהחנגנו — "ונתתי ש־לום בארץ ואין מחריד" (פרשת ב־חקתי), אלא שזו היתה כבואנו של עם ישראל, שתולדותיו רוויות עליות וירידות בבטיחות קיומו, והגיד בעת ממשלת הבטחון בהוראם לרצות התור־הגות היהודית שלו. כשם שכך היה בעבר, יכול היה הדבר להיות בהווה.

הפנין הוא, שהמציאות הקצרה של מדינת ישראל אף היא צריכה עצמה לכל הסיפון המצוות הבריתע הזה. שעה שכתב את הדברים, ואף עתה, עוד לא יכבה היהם על מאות החוללים של יהודים עובדי תורה ומצוה, ש־להסד בגיבורים במלחמת יום־הכיפו־רים. אותו היאור אינו הסר רבים נביב על כך, שבאלה הציבור שומרי תורה אינם כשהתפים בחיילים בכל־ המות והובך על ההילולים שהם יל־ הבו בעדו. לכתוב כן, בשעה שכל אחד יודע כמה רבבות היהודים יצאו מבתי הכנסת ביום־כיפורים ה־שליך ורצו אל נקודות־הגיוס — הרי שהכתובי "עלילה דבי בהורי כבר של גסות שכזו.

אמנם נכון, כי הציבור של שומרי תורה ומצוות במדינת ישראל "משה־כמי" מהרבה דברים: מחילולי שבת, מחילולי חג, מאכילה טרפות ונבי־לות, מהיה אחר תועבה והרבות הכהיריות המופקרת המיובאת אלינו בדרגה רבה, אך בשיב גם כן ה־נבים לא השהבם מעירה צבאי, אלא להיפך. בכל המלחמות בלכד היילים החרדיים בכל הירידות, ובייחוד במל־חמת ששת הימים ובמלחמת יום־הכי־פורים, שבהן תרמו לא רק תרומת־דמים כבדה אלא גם הרויה הדים בכל השירות והדמה הצבא.

ציבור זה מחזיק אמנם בפקודך היום, שיש לקיים את הישיבות, מ־בניי התורה, ובגלל זה יש לאפשר לאלה שרוצים ללמוד בהם לדחות את שירותם הצבאי כל עוד הם ממשי־כים בלימודיהם, אך ידוע לכולם, כי הרוב הגדול בהוכב מגיע תמיד לשור־רות הצבא, במוקדם או במאוחר יותר.

* ■ *

האבסקל היבותי ביותר אזה, הוא מה שהבקש כבסקנה אקטואלית ו־בעציה ביותר, דוקא על רקע מלחמת יום־הכיפורים השהלכלותה הנוראית, זו שנבבים עתה, בעקיבוה־יכוח בלתי־רגילה להאר את בהדלה העיקרי בכך, שהדדיו דכים ביום זה...

כלותבה זו פרצה כלפי מדינת י־שראל ה ח י ל ו נ י ת, זו שאינה הול־כת עפ"י התורה, זו שאינה אוכבת על הבהחוה הקב"ה, זו שאינה כובבה ל־שהקי את ההשגחה העליונה בעצמית, זו שאינה טנאכית וכיסכית ואינה "מר פקודה" עצבה להשגחת הבורא; ב־קיצור, מדינה ישראל הריאליסטית ו־הרציונאליסטית, הבכינה צבא ומכריזה שרק בו היא בוטחת, המכריזה השכם־והערב: "בצה"ל בטחוננו" וכו'. מ־דינת ישראל בהוחקפת, היתה באותה שעה ההתגלמות המלאה והמבצה ב־יותר של ההויה החילונית, השכלתנית.

* ■ *

היתה זו עבדה כלעם בפני המרכה כוטאליה; "שביאה ספאליה" — כ־לשון הגבי מאיר, "סבות־קיום" — כלשונם של בדיריבלא אחרים. מה העמיד את מדינת ישראל בסכנת־קיום? הדתיים? התנהגות המדינה על־פי תורה ומצוה? חוקי המדינה שהם חוקי ההלכה?... השלחן־ערוך המבצה על חיי מדינת ישראל ועם ישראל בארצו?...

המציאות היתה להיפך. ההויה ה־חילונית הוכחה בחולשתה הנוראית כמש. לפנינו גיגלו תופעות של הר־דמה כמעט כוחלסת, עינים סמויות, אזנים אטומות וחושים מוקהים. כל אלה היו המאפיינים הבולטים של הבטחון השכלתני והרציונלי. כמה בדומים הוא דכיונם של מאפיינים אלה לכל הליקויים שנוהגים מבקרי־אמונה לגנות בשומרי מצוה, ב"פאנאטיים" ובבעלי אמונה!!...

אך זה איננו אלא צד אחד של המטבע, שהרי, כאידך גיסא — הוכח שדוקא ההויה הדתית, כי התורה היא תורת־חיים, היא אשר עמדה במבחן מלחמת יום הכיפורים.

יום זה, כידוע, הוא למעשה "היום הדתי" של כמעט כל עם ישראל, ב־מדינת ישראל, רוב האנשים הולכים לבית־הכנסת, אין כמעט מי שיעבוד ב־יום זה. התחבורה משותקת. כלי־התקשורת, רדיו וטלוויזיה, משותקים. אם ללכת לפי כיעגי המקטרגים האנטי־דתיים — הרי אין לך יום מתאים יותר לפתוח בו במלחמה נגד עם יש־ראל, וככל הנראה, היתה זו באמת כוונתם של צוררינו, סאדאת ואסאד.

ומה קרה? קרה ההיפך מזה. הגי־גיסות מלאה של יהודים מתוך בתי־כנסת; עטורי סליעות ולבושי קי־טלים נהרו הרבבות הרבות אל נקו־דות הכינוס של הגיוס; ב־עודם בעיצומו של צום הופו האנשים את התפילה מן הבית הזהרו אל הד־הזית, ללא הבדל בין "דתיים" ל"חילוניים", הכל אצו, הכל רצו, אי־פה כאן מקום לאותו תיאור־כסל של היוהנו צפויים לכלינו כתהלם ביום "הדתי" שכזה, כפי שמנסים לתאר ה־סלפנים האנטי־דתיים?

האם העובדה שעם ישראל התגייס ביום הכיפורים מקנה בקטגוריה חילונית? הלא ההיפך הוא הנכון! גם ראש הממשלה לשעבר, הגב' מאיר ידעה להדגיש את טעותו של סאדאת, כי בבואו מ"מאריב" זה של עם יש־ראל, ה"מאריב" של היום הקדוש — הוא יבכה אותנו, ולא היא, אלא דוקא היריכה המקולא של אותו יום תרם להצלחת הגיוס המהיר, מה שלא היה כן, אילו נהגו ההמונים ביום הכיפו־רים כמות שנוהגים בראש־השנה ו־בחגים אחרים, הויו שוהים אז ב־פיקניקים הבוניים ביערות, שאז לא רק שהגיוס היה נכשל, אלא אלפים היו, חלילה, נהרגים ביערות ובשדות בעת הבילויים!

■

מלחמת יום הכיפורים סתרה הרבה מאד הנחות חילוניות, ובעיקר את ה־הנחה הזו, כאילו חיים על פי תורה מונעים שמירה על יסודות קיום של העם. כאן דוקא הוכח גם למי שלא למד ולא ידע ולא האמין — כי תור־תנו היא תורת חיים, ואין לנו שיור אלא התורה הזאת.

אומנות הניסור

הסבאי ישב על הענף ובמשורית קטנה חרקה שיניים ניסר לאט־לאט את הענף, שעליו ישב.

— מה אתה עושה? — שאלה עליו הצפור המתעופפת כנגדו.

— את הענף לא יהיה לי, מגורים יותר גדולים אני פשוט אכרת אותו לגורים.

— הרי אגוזיו של הענף גדולים למדי!! — תמהה הציפור.

— גדולים? ברוכין! אבל כמה יש בו כבר־כמו? בלי הקליפה המסים?

— וכמה אגוזים הקולפים לגמרי הוא נותן לך בלי שמץ של קליפה ושל פחת?

— איפה?

— בסמוך, קרוב לגנו.

— מאיזה זן?

— אגוז פרך מסוג "פשלום רכב", ואילסרום מן הזן "חשבון סלפור".

— תסלחי לי — כעס הסבאי — והמשיך לנסר את הענף ביתר כוח אני פשוט אגוז קשוב לציפוה.

— אבל מה אתה רוצה מן העץ? — בצטמצמה בת הכנף — אגבול ניכרה הדוכינה את הענף שעליו ישבה, שלביגם ניסר הסבאי את הענף שלו, ימים קוריע ההחויה שהיא ניבשת לנסר...

— טוב מאוד — השיב הסבאי — הם מנסרים, גם אנחנו מנסרים.

— הנה, — הבריזה הציפור — ראה, העץ בגיש לך אגוזים גדו־לים יותר.

הסבאי המשיך לנסר ומשך בכתפיו, אלה אינם אגוזים גדולים יותר, רק מנופחים יותר. אינפלציה! — אמר בלעג.

— אז מה אתה רוצה עכשיו?

— תוספת ביוקר — אמר הסבאי בכובד ראש.

— מה זאת אומרת?

— אם הפירות מוספת עלי באופן טבעי — זה לא שייך לי של העץ.

— ומה עוד?

— תוספת שעות.

— מה פירוש?

— אם אינני יודע חמש שעה אני חייב לסבול?

וזה הכל?

מה פתאום? אני מבקש גם תוספת ניסור.

???

כבר שלושה ימים שאני מנסר כאן את הענף. זה בלתי־אפשרי שלא ישלמו לי בעד זה.

— אולם אתה הורס את העץ!

— זה נכון, אבל זה נעשה על־ידי עבודה מאומצת ושעות נוספות. העץ התנגנד ורק בקושי נשען עוד על גזעו.

הפסק לנסר! — צעקה הציפור מלמעלה. עוד מעט יפול העץ כולו, ואז לא יתן שום אגוזים.

— רק שיתנו גדולים — ענה הסבאי בעקשנות.

אבל אתה הורס את הענף שעליו אתה יושב! — בודעזעה בת הכנף.

ברגע זה נתלש הענף ממקומו ונפל לארץ בנפץ עצום.

— אתה רואה, — צווחה הציפור, — באים — אתה רואה מה שעשית?

— אני רואה, ואני דורש תוספת נפילה — אמר הסבאי והלך לחבוש את פציעה.

א. מרגלית

הורים מול מורים

— מאת ש. שנקר —

אם אמרו חכמינו "אל תדון את ח־ברך עד שתגיע למקומו" ודאי שחייבים אנו מתוך כך לגשת בדחילו וברחימו להשיב ולבקר מעשו של אדם בעת צערו, וכל שכן שאדם איננו נתפס על צערו. כך גם בשבוע של הורי הרוגי מעלות. אנו כבר עברנו לסדר היום, הטרגדיה של אותו יום מר והנמהר, הפכה לעבינו עוד ב־דבך בשרשרת הטרגדיות המשפי ה־רות האכזריות וההתנכלויות שידענו. ב־אנו יודעים גם בעצם הימים האלה, אך הם נושאים את הכללת הטראה הזו על ליבם ויושאוה עד יומם האחרון. גם אם חלפה מתחילת השנה, גם אם לא היו בבקום הסבת עצמם באותן ש־עות נוראות, עדיין מתהדהים בנוחם ביום ובליל הזיגות הבלהה של צרח־עים האחרונים בחיי ילדיהם. הם אי־נם יודעים את נפשם, והם אפילו רב־שות זעם שאין להם מוצא. כר תוסר האונים של אותו היום מר, רגשות הסבל של חוסר האונים של הם מבק־שים למצוא פורקן. לעולם לא יוכלו לשכוח, כיצד האויב לחרושה השולח ממעלות, כיצד ידעו שילדיהם נתונים לחסד מרצחים וביום לא היה להושיע. רדופי רגשות התסכול העצומים ה־אלו הם דורשים לקחת נקם ממישהו, ממשהו, כדי לשכך, אולי במעט את הזעם הנורא.

מה חבל, שההורים השכולים והאו־מללים נגררו יותר מדי אחרי רגשו־תיהם. הם מנהלים מסע נקמות נגד המורים שנטשו את הילדים ביום ה־סבה, והמסתכל מן הצד מנסה לש־מור בכל כוחו על מידת האובייקטיביות בסבך הרגשות הסוער הזה, אינו יכול להמלט מן התחושה שמישהו עבר כאן את הגבול.

אין כל ספק שהתנהגותם של שלושת המורים שנקטו ראשונים להמלט ראויה לכל גנוי שבעולם, להוציא אולי את מפקד המסע, שגם לפי דו"ח ועדת הורב קפץ כדי להביא את הנשק שהיה מוסתר במכונית, ואחר כך כבר לא הצליח לשוב אל הבנין. הנבתו של המורה איננה מתמצבת בהוראה בליר־דא. הוא חייב להיות סמל ומופת ל־תלמידיו בכל מעשיו והליכותיו ולהי־יות עמם מורה ומנהיג בעת טובה ובעת רעה. אך מי שמוסר דמותו המוסרית של המורה המוצע ברשת החינוך הממלכתית על גווניה, יודע שהמילים היפות והנשגבות האלו נר־ מנו על הכתב. החברה הישראלית האף "מטריך תורה" על כל המשמעות העמוקה של המושג ליהודים ידעי: מ־מוהה דרך חיים, מאר מורה — צורת השכונה האקספקטיבית ביותר — ההגוכה האישית, הוא הבף לספק יודע בערבון מוגבל בין צלצול לצלצול.

התנהגותם של שלושת המורים אינ־נה חריגה, היא תוצר מתבקש מן ה־דמות המוסרית הירודה של ההוראה בישראל. פתרונות, ואותה לעורים ב־ראש ובראשונה תוך הסקת הלמידים לגודלם. צריכה לשמש אות לחשבון נפש לא רק להם, אלא גם לשאר ע־מיתים להוראה ולמכשירי המורים בישראל.

לו הייתי ידיד ומכר לאחד מן ה־מורים האלו, הייתי לוחש לו על אזנו עצה ידידותית. שמע, חביב — הייתי אומר לו — יתכן ואתה עצמך תחפש ותמצא שמץ של נימוקים מצדיקים ל־התנהגותך באותו יום במעלות, מהם כדי להשקיט את מצפונך, מהם כדי להתריס בפני אחרים, אבל אינך י־כול להתעלם מן הטעם הרע שהותירה בריחתך. באוירה משולהבת הרוחות, הו־רים שכולים מתהלכים בפצעים פתו־חים של כאב, מה לך לזרות מלח ע־ל פצעיהם? עזוב את העיר, עזוב את ההמולה בלא מלחמה נגד ולך לאזור מרוחק בו אינך ידוע, שם תוכל להמשיך. בהוראה אם עודך רואה עצמך ראוי לשמש בה, וביגתיים ישקטו ה־רוחות בצפת. כך הייתי יועץ למורים לטובתם כי לא זו העת להיל בלחמם על צדקתם.

אבל כל זה איננו פוטר את ההורים מן הצורך להתנהגות אחראית. הכרזה של הורה שכול שהצטייר בקיצוניה מתרידה ברצינותה "אמנונו במקום אחר דם ילדינו", והתכוון בקפקתו לשלשה המורים, שנאמרה בפגישה עם יועץ ראש הממשלה, מראה כי מישהו איבד את המצפן, כי מישהו איבד את הפ־רופורציה ומכניס האשמות חריפות ו־מסוכנות בכיוון ההפוך. אפילו היתה התנהגותם של המורים כשלעצמה ש־פלה ונחותה מבחינה מוסרית ככל ש־היתה, אין ספק שלא הם היו הגור־מים לשבת מעלות ולא הם צריכים ל־היות הכתובת לנקמה. אין כמעט ספק, וכך גם ציינה ועדת חורב בדו"ח ה־חקירה המפורסם שלה, שאפילו נו־תרו המורים עם הילדים לא היה ב־כוחם למנוע את האסון, אין שום ספק של הם היו גורמיו ומבצעיו, ד עם קיצוני כלפיהם הוא ביטוי מסוכן ובלתי רצוי של רגשות תסכול.

הורי הרוגי מעלות אינם היחידים הנעמדים בבעיה גדול כלפי הגורמים הלא נכונים. התנהגותם ותגובותיהם הם תולדת מצבנו הכללי. אנו כאן עם קטנטן מבודד ושנוא, הנתון לסכנה מתמדת, הנדרש פעם אחר פעם להע־לות את קרבנו בין התמימים על מזבח תאוות הדמים של משנאינו. הישוב ה־מתנצל חסר ארצים חסר עצבים בכל־ המה למלחמה, מטרגדיה לטרגדיה. לא פלא הוא שהמצב הזה יוצר רגשות תסכול שאין להם מוצא. ועם ללא יעד. תרוו ללהב אפשרות בסוד, ואו א־נו מגיעים להוצאה מסוכנת, במקום להבנות. את שיעם רגשותינו הסוע־רים כלפי חוץ, אנו מפנים את כל ה־גחר השתפי וזה כלפי פנים, ללא גבול ולא כל יחוס. אנו משתוללים ב־פסטיבל של מחולים, אנו הופכים ש־רשות שלוחה? כמו ההתנהגותו של ה־אלוף זעירא, לסמל, לתכלית ולסיבה של כל אסונותינו, ומאבדים את המב־ט. הביקורת העצמית הקטלנית וה־בלתי פרודוקטיבית, ההתפסה לקי־בבות התעלמות מן הגדולות, גורמת לפירוד שאין לצורך ובוגעת ובו־היקה את הנהרון האמיתי.

להורי הרוגי מעלות יאמר: הניחו את המורים לנפשם. יסורי מצפונם י־לווים עד יומם האחרון ויהיו להם ה־עונש הגרוע ביותר על כל שחטאו באותו היום, מסע של רדיפה ולינץ׳ כלפיהם איננו מוצדק, היהודים העצ־ הים בן הבהבצאותיו הם המהלכים ה־בולטים בצבא ונקודת רוח את הסי־פורים והירותהים כיצד היהודים מ־אשימים איש את חברו באסונותיהם, ומוצאים זה את שעיר לעזאזל של...

מצאה מיום — משרד העבודה והשירותים [illegible]

השרים המסולם הממבה ה־ממשלה [illegible] שייקרא "משרד העבודה והשירותים" [illegible] ההעולה הדרושה לביצוע [illegible] הסוציאליות. [illegible] פרטים על כך, מסר שר העבודה [illegible] ממשלה, במסיבת עתונאים שהתקיימה היום ב' בירושלים.

חיים שכאלה

הפס הלבן הארור הזה!

אתה דוהר, נוהג לראות את העולם בשאר מאחוריך, כולם אתה רואה פרצופים העוזים הולפים על פניך, מנכסבים יחיים, צעקתם רודפת אחריך ואינה משיגה אותך.

האם יש לך הנאה גדולה מזו? ופתאום מופיע לנגד עיניך הפס ה־לבן.

וזה עדיין לא מספיק, את הפס הלבן אפשר איכשהו לעבור, להתעלם מהאנ־שים הממתינים שתיעצר ותרשה להם לעבור, הם הממתינים, אינם מאומה כנגד של אותו אדם המחזיק בהגה, הם הולכי רגל, וזה עולם אחר לחלוטין, זה עולם ללא דמיון, ללא תבונות, ער־לכם צועד לאט, כל היום הוא צועד לאט ומגיע ללילה כשהוא עייף וס־חוט, ואילו עולמו של זה המחזיק ב־הגה, דוהר עמו יחד, הוא חי חיים יותר עשירים באירוע, יותר מעניינים, הוא רואה ברגע אחד כה שהם, הולכי הרגל אינם רואים בשעות רבות.

לפיכך הם חייבים להמתין לו ולא להיפך.

אבל בדרך כלל, אחרי הפס הלבן יש גם רמזור. אדום־כתום־צהוב.

בצהוב אין להתחשב, הוא בא רק במקרה של טיפש, ורוב הנהגים אינם טפשים, כל נהג יודע כי אין להתחשב בצבע הצהוב, השד יודע לשם מה ב־כלל הותקן צבע כזה.

אבל באדום חייבים להתחשב.

לא באדם העלול להגיח ממש תחת הגלגלים, אותו אדם איננו שווה את המבגיר שילה כמה מאות לירות. כ־אשר הנהג יאלץ לעצור פתאומית, ה־אדם יפגע, אבל גם המכונית תיפגע, וזה הכסף כאן העיקר, אלא שהיא תי־מצא במוסך כמה ימים, ואולי שבוע שלם.

ואז הוא המחזיק תמיד בהגה, ש־אינו עוזב את ההגה אף כשהוא נוסע למכולת, ואז הוא, הנהג האמיץ, יע־מוד כמו כל הערב־רב הזה, ליד הפס הלבן ויבתין עד שהנהג טיפש יעצור כדי לתת אפשרות לאנשים לעבור את הרחוב.

וזה מוציא אותו מן הכלים.

לעצור? כה פתאום לעצור, מפני מי, כי ראוי לכבוד הזה שאני, בעל מכונית אעצור אמתין שתי דקות או דקה אחת? הוא יעבור את עצמו, לא יכלה לבכו את טיפשותו, על שהוא עומד כאן וממתין ביחד עם כולם, ביחד עם כולבו.

אבל כשיש אור אדום — אתה חייב לעצור, אחרת יקנסו אותך, וגם זה לא היה איכפת לו, כי בתחשב היום כ־כסף, כל מזון שבעולם אינו שווה ד־ הירה אחת ראוייה לשמה.

אבל עלולים ליטול ממנו את הרש־יון למשך כמה זמן.

וזה גרוע כאן יותר. גרוע, כאשר גרוע. וזוהי קטסטרופה בשבילו.

כי כיצד הוא ילך ברגל, והגלד לא דרכה על המדרכה כמה שנים, הוא בקושי הולך.

והוא נאלץ לעצור. בחריקת שניים ובחריקת הבלמים הוא עוצר. בשניה האחרונה, כאשר האדום הוא כבר ממש אדום ולא אותו הצהוב הארור, כי מתחשב בו.

אמנם, פרק הזמן שבין הצהוב ה־אדום הוא שניה או שתי שניות. אבל כשאדם דוהר גם שניה נלקחת ב־חשבון, הוא דוהר, לפיכך אין הוא רוצה לעצור שניה אחת לפני שמו־פצל האור האדום.

הבלמים חורקים בלילה.

ואיני יודע אם זוהי יללת שמחה או יללת צער.

יללת שמחה של אותו ערב־רב של אנשים הנבלמים בפחד מפני ה־מכונית משום שהיא דוהרת כמעט עלי־הם ורק בשניה האחרונה עדיין הפ־סיקה לעצור, או שמא יללת פחד של אותם האנשים שראו עצמם כבר מס־תובבים הרכסים הזה הנלגלים הוד־רקים.

או יללת השמחה של הנהג הדוהר, כשרואה את בהלתם של האנשים, כ־שרואה את פרצופיהם הנפחדים, את עיניהם מלאות הפחד והתמהון שב־שארו עדיין בחיים, כשרואה אותם רועדים מהתרגשות שעברה עליהם, לאחר שניצלו זה עתה ממוות בטוח.

והוא צוהל, בהלהו עברה עד ל־בלמים והם נתרחקו ביללת שמחה.

על אידם של אנשי הערב־רב.

אבל האור האדום, האדום הזה מ־כריח אותו לעצור ולהמתין.

אבל ההמתנה הזאת מעיקה עליו כ־אבן הריחיים, הוא אינו יכול לסבול המתנה, הוא!

והוא מתקרב, סנטימטר אחרי סנ־טימטר הוא מתקרב יותר ויותר אל מעבר לפס הלבן, הנה הוא כבר עבר חצי מטר נוסף ממקום שעצר אותו הצבע האדום, הנה התקרב עוד חמשה סנטימטר. היכן במאות הסבגית ה־שניה.

מאדום־לכתום, וזה טוב מאד ש־היא נמצאת מאחוריו, ואז כאשר יו־פיע הצהוב הארור הזה, הוא יזנק לעומה מאה ועשרים הקילומטרים, ה"יכותלי" הזה ישאר מאחוריו.

מה יעשה לו השוטר? יורה מלת על זנב, הוא המתין באור האדום מי זה אומר שעליו להמתין ולעצור דוקא בתחילת הפס הלבן כדי לתת אפשרות לאנשים לעבור את הרחוב בשתי הדקות או בחצי הדקה הללו? הוא לא הספיק לעצור לפני הפס ה־לבן והוא עצר באמצע הפס, אבל ב־אמצע הפס הרי אי אפשר ולכן הוא מתקדם.

כי, אדוני השוטר, אני ממהר מאד, עלי להגיע — — —

אין מקום לרשום לו דו"ח, בשביל מה? בשביל חצי הפסר או הממהר הצר־פנים שהוא המסיף הרי הוא לא נסע במובן המקובל של המלה, הוא רק לא עצר לחלוטין, אלא התקדם לאט לאט, סנטימטר אחרי סנטימטר.

אבל תבינו נא רבותי, הוא אינו מסוגל לעצור, הוא אינו מסוגל לעמוד במקום אחד. כאשר הוא עומד במקום אחד עומד כל העולם במקום אחד, ד־זוהי קטסטרופה. בשביל העולם אסור לעמוד במקום אחד. כאשר הוא עומד במקום אחד עומד כל העולם במקום אחד, וזוהי קטסטרופה בשביל העולם אלה נעצר לשנייה אחת, הח־רבן ושממה.

וגם בשבילו העניין כרוך במפקת נפש ממש.

ולכן הוא מתקרב, סנטימטר אחרי סנטימטר.

וכאשר האור אדום עצר אותו, הוא הופך לפקעת של אי־סבלנות.

הוא כולו קשב, דרוך לזינוק פת־אומי, עיניו נעוצות באור האדום ש־מעבר השני של הרחוב או הכיכר.

כאדם שמהמר על כל רכושו בקז־ינו, עיניו נעוצות בגלגל, בכל אש נפשו, ברעד הגוף וברטט כל האיב־רים עד דבוקה של משלראות את המספרים העוברים בסדר, ושם הוא הפסיד את כל רכושו בבת אחת או הרויח מיליון בבת־אחת.

ועיניו יוקדות מחמת אי־סבלנות.

כמה עוד, הוא סופר ספרות, הוא כבר רגיל לספור עד מאה או עד חמי־שים כאשר האור האדום מתחלף ב־כתום, והנה הוא סופר בעצבנות את הספרות, ספר החמישים ועדיין האור לא התחלף.

המורים, הוא צורח בקרבו, איזה הטורים, יא, אנשי החשמל, נותנים לאדם להתפקע עד שמחליפים את ה־אור.

כתום!

זניקה קדימה, על מאה מיד ועל מאה ועשרים לאחר עשרים וחמש שניות.

ואיזה לכלוך של מכוניות נכנסה ב־אמצע. צפירות מתיבבת כאלו שהוא מאה כבשים האלף פרים בבת אחת, לא כאלו עמוד לשמש אותו ואת כל משמעו, צפירה איומה, סריצה את כל הרחוב, צפירת אימה!

סע כבר המות.

אבל ההוא, בעל המכונית המטומטם הזה, אינו יכול לנסוע משום שיש מנצ"ר לפניו ועשרה מכוניות ע־מדות בתור וממתינות לאיתות השו־טר.

והוא צופר.

לא הוא, אלא כל רמיה אבירי בצ־פרים, צפיר יוצאת מתוריק, הוא מוציא בידים רועדות סיגריה, תחובה בין שפתיו, תחוב את המצת לתוך השתי, אינן מבחין, מוציא, ועדיין אין הוא אוגם די הצורך, מוציא גפ־רורים, מדליק בקושי, מחמת עצבנות וידיים רועדות, נושם בהנאה את ה־עשן ומשלים סידרה של קללות וגידו־פים על המכונית שלפניו ועל השוט־רים, על העולם.

ואז מתחילים פתאום לנוע.

הוא יורק את שארית הסיגריה, מוצץ את רגליו בדוושה ד — — —

כה אותם הולכי־רגל מסוגלים להבין בעניינים אלה.

אתם לכלוך של אנשים, סתם בשר ודם שאיבם חיים חיים עצמאיים, אלא מתהלכים המקוך במשך מקומה אותו מגב. ואותו נהג חי, כל הגה בשיר הוא וחי...

אפילו בשנתו הוא דוהר — וחי.

א. וליש

מיום הכיפורים ההוא עד יום כיפורים זה

מאת ל. בן דוב

החברה הישראלית כשועת לתורה בתשובה, החברה הישראלית כשועת לתיקון באורח חייה ובמחשבתה, אבל מכיון שלא יכלה להגיע אל התשובה הנכספת בכוחות עצמה, עשה עמנו הקב"ה חסד, והרם לנו המריץ מגבוה.

התמריץ הראשון בא בדמות מלח־מת ששת הימים, הילה הוזהר שהט־כרנו לאותם ששה ימים באייר הש־כ"ז מצמנו את שלושה שבועות המגננות והמתח מורטי העצבים ש־קדמו להם. את שלושת שבועות הפחד, את החשיפה הבלתי פוסקת לתעמולת גינוסייד מסלצתית שבקעה אלינו מתחנות הרדיו של ארצות ערב. את הלך הרוח שהקיף פליטי שואה יחד עם אלו שלא עברו את מוראותיה על בשרם, כי הנה הממים שליבי ערב להשלים. חלילה, בארצנו את מה ש"החסירו" הנאצים ימ"ש. בתוך הפחד, בן המפקפים נתקיים "וקראתיך ה'" של העם כולו. נתגלו גילויי אמונה ותפילה בלתי צפויים אצל רחוקים ומתנכרים ליהדות. א־חרי שלושה שבועות של יאוש באו לנו ששה ימי פלאות, נסים ונפלאות, שהפתיעו אף את יודעי דבר המצויים בסוד ההתרחשויות הצבאיות, ימ"א של אמונה ששטף את העם כולו ביום שחרור הכותל. נדמה היה כי העם עלה על דרך התשובה. קיווינו כי המעבר הקיצוני מבירא עמיקתא של יאוש לאגרא רמא של תשועה יביא בעקבותיו חזרה בתשובה לאר־ציה, שינוי דרכם בדעותיה ובתדמי־תה של החברה הישראלית. קוינו שהעם שראה עין בעין את חדלון האונים של עצמו, ידע להכיר תודה אבה לבוראו, אך התשובה לא באה. במקום כניעה לגבוה בא עודף בטחון עצמי. ישורון שמן, הפה ובעט. ישו־רון חשב את עצמו למעצמה השליטית בעוצמה בעולם, הוא בעט במיטיבו ושקע בחיי הוללות ושחרורו האיל את כח צבאו תהא אשר יסיק את מסקנה האמה. ובעיצומה של הולי־לת הספיחה העצמית של השכם באה לנו הקריאה האלוקית השניה לתורה בתשובה.

מלחמת יום הכיפורים

הפעם בקש הקב"ה בדרך שונה ל־חלוטין. במקום הקדמה של מתח, נש־לה מאתנו לחלוטין זכות הידיעה מר־ראש, הוכינו בסנורים עד הרגע האח־רון ממש. אפילו כשפלחה האזעקה ה־ראשונה את האויר עדיין פעלו ראשי המדינה והצבא על פי ההנחה, כי ה־מלחמה המפתיעה אסורה לפרוץ בשעה שיי יכרב. איש מלבד המצרים והסו־רים לא ידע את המועד האמיתי. למרות אגדת שורת המודיעין הפופרמני ש־כפתו לעצמנו, איש לא העריך נכונה את צביה ההתקפה המצרית והסורית.

איש לא חלם כי יעלה בידם להשיג במכה הראשונה את אשר השיגו ב־מציאות. מדה כנגד מדה באה לנו האפתעה של מהלומה המתיה. כשל רבתה ההשגחה לומר לנו: אתם בטח־תם בכוחכם ובעצמותכם, היכן היו אלו ברגעים הקריטיים? איכה זה ל־כרות בהתנכם הצבאי לא השכלתם לדעת על המלחמה הקרובה גם לא דקה לפני שפרצה? אחרי המלחמה נתפרסמו ראיונות עם ראש הממשלה דאז הגב' גולדה מאיר, שהצהירה כי האזעקה של שהיים באה עליה כהפ־תעה גמורה. כי שהודיע על מלחמה צפה אותה בשעה שש לפנות ערב. ארבע שעות אלו עלו לנו במחיר יקר.

פתיחת מלחמת יום הכיפורים, כמו אז בששים ושבע הצטינה במהלומת אפתעה מוחצת. אלא שהפעם היה ב־מאזן לרעתינו. בימים הראשונים הת־עטפנו בשרידי הבטחון העצמי, אך כשהתחילו רסיסים של האמת להגיע לידיעתנו, משנתמשכה המלחמה הרבה מעבר לתחזיותינו האופטימיות, שוב עבר על העם גל של אכזבה. שוב פנה הוא אל המקור הבלתי מאכזב לתשועה ונושע. אלא שצורת הנצחון כשלעצמה היתה גם היא בבחינת לקח מגבוה. רגש הבטחון העצמי של אחרי מלחמת ששת הימים התפוגג בעקרו בגלל ה־נצחון הצבאי המוחץ גם הפעם יחד נחלנו נצחון צבאי מרשים, ולאור עמדת ההתחלה הנחותה אולי היה זה אפילו נצחון מרשים יותר מזה של שנת תשכ"ז, היה זה אחד המקרים ה־נדירים בהיסטוריה שנתקף התאושש במהירות מפליאה כל כך מהפסד ראשוני והפתעה. הדוב הרוסי האיכתני נזקק לשלש שנים כדי ללקק את פצעי "מבצע ברברוסה" והצליח לגבור על גרמניה הנאצית רק בעזרתו הכבירה של ארה"ב ואנגליה. לשלש שנים נזקקה גם ארה"ב כדי לנקום את חרפת פרל הרבור, וגם אז לא הצליחה להכריע את היפנים אלמלא "סיפ־שוי" פצצות השמד האטומיות. לעומת מעצמות כבירות אלו הצלחנו אנו ל־הדוף התקפה (שלא נפלה בעוצמתה מפלישת הגרמנים לרוסיה) ולעבור ממצב של הגנה למצב של התקפה תוך ימים ספורים. אלא, שכאן הראה לנו הקב"ה, כי בניגוד למה שהאמין רוב העם היושב בארץ זו במשך שבע שנים תמימות, הכוח הצבאי לא יענה את הכל, והנצחון אפילו הוא מוחץ בכל שהוא עדיין אין פירושו נצחון כללי. אנו אמנם נצחנו בקרבות אבל הפסדנו את המלחמה. כי המלחמה התנהלה גם הרחק משדות קרב, היא התנהלה ומתנהלת במסדרונות משר־די חוץ, באולם עצרת האו"ם המוכנה לקבל, אל חיק העמים את ארגון המר־צחים אש"ף — בבישור הכדיני. ב־נמלים, בבתי חרושת ובתחנות הדלק ברחבי תבל — במשק הנפט, ובבנקים הבין לאומיים ובמשרדי המשר המצ־

(המשך בעמוד ג')